

מרכזים למניעה וטיפול באלימות במשפחה: סיכום ממצאי מדידות t-0 ו-t-1 ותובנות שעלו מהן

אנה רזניקובסקי-קוראס הדס שפירא טל ארזי

עריכת לשון: סיגל אשכנזי
תרגום לאנגלית (תקציר): דוד סימר
עיצוב גרפי: אפרת ספיקר

עורכת ראשית: רויטל אביב מתוק

המסמך הוזמן על ידי מינהל שירותים אישיים וחברתיים במשרד הרווחה והביטחון החברתי
ומזמן בסיועו

מכון מאירס ג'וינט ברוקדייל
ת"ד 3886 ירושלים 9103702
טלפון: 02-6557400
brook@jdc.org | brookdale.jdc.org.il

ירושלים | טבת תשפ"ג | ינואר 2023

תקציר

רקע

"מרכזים למניעה ולטיפול באלימות במשפחה" (להלן: התוכנית) היא אחת מן התוכניות המרכזיות הפועלות במסגרת התוכנית הלאומית למאבק באלימות במשפחה (להלן: התוכנית הלאומית), והיא פועלת ב-165 רשויות בארץ. משך ההתערבות בתוכנית הוא כשנה. במרכזים למניעה ולטיפול באלימות במשפחה ניתנים טיפולים פרטניים וקבוצתיים על ידי עובדים סוציאליים (להלן: העובדים) מומחים לנשים, לגברים ולילדים – נפגעים ונפגעות, פוגעים ופוגעות. את המרכזים מפעילות המחלקות לשירותים חברתיים ברחבי הארץ, לעיתים בשיתוף עמותות וארגונים.

מטרות

מטה התוכנית הלאומית פנה אל צוות תוצאות במכון מאירס-ג'וינט-ברוקדייל בבקשה:

1. לסייע למטה התוכנית הלאומית לפתח כלים שיאפשרו: (א) ביצוע הערכת מצב ותכנון התערבות עבור מקבלי השירות במרכזים, ניטור תפוקות התוכנית (הפעילויות והאסטרטגיות הנכללות בתוכנית) והשגת מטרותיה; (ב) מעקב שוטף אחר המאפיינים, הצרכים, הכוחות וההתערבויות הקודמות של מקבלי השירות במרכזים לטיפול ומניעת אלימות במשפחה. הכלים ישמשו כבסיס לבניית מערכת ממוחשבת שתשמש את עובדי השטח לתכנון התערבות, לתיעוד מהלך הטיפול ולמידת התוצאות של תוכניות ארוכות טווח אחרות אשר פועלות במסגרת התוכנית הלאומית. פרט לכך יסייעו הכלים לעובדי המטה בגיבוש מדיניות ותורת עבודה
2. לערוך פיילוט מדידה שיבחן עד כמה הכלים שפותחו אכן משרתים את מטרותם, טרם הפיכתם לכלי מדידה שוטפת, וכן לאסוף מידע ראשוני על מאפיינים, צרכים, התערבויות קודמות, כוחות ומידת השגת התוצאות עבור מקבלי השירות במרכזים

שיטה

1. פותחו ארבעה כלים:
 - א. שאלון מקוון לעובדים במרכזים ובו שאלות על מאפייני מקבלי השירות וצורכיהם, על הכוחות שלהם ועל התערבויות קודמות לטיפול בבעיית האלימות
 - ב. שאלון מקוון למילוי עצמי למקבלי השירות במרכזים, המתחקה אחר אותם רכיבים (למעט רכיב המאפיינים) מנקודת המבט של מקבלי השירות
- שאלוני ניטור תפוקות ומדידת תוצאות (t-1)

- א. שאלון מקוון לעובדים במרכזים ובו שאלות לעדכון מאפייני מקבלי השירות, הערכה מחודשת של צורכיהם והכוחות שלהם, והתפוקות ששימשו לטיפול בבעיית האלימות
- ב. שאלון מקוון למילוי עצמי למקבלי השירות במרכזים, המתחקה אחר אותם רכיבים מנקודת המבט של מקבלי השירות, בתוספת שאלות על איכות התפוקה (שירות מכבד ומקצועי, בהתאם לכללי האתיקה)
2. בוצעו שתי מדידות פיילוט שבהן נשאלו פוגעים ונפגעים (גברים ונשים) המטופלים במרכזים (להלן: מקבלי שירות): פיילוט מדידה ראשונה (t-0) ביוני 2021
- א. השאלון המקוון לעובדים הועבר ב-165 מרכזים (לשאלון השיבו עובדים מ-106 מרכזים על 524 מקבלי שירות)
- ב. השאלון המקוון למילוי עצמי על ידי מקבלי שירות, התקבל מ-201 מקבלי שירות שנבחרו על ידי העובדים פיילוט מדידה שנייה (t-1) ביוני 2022
- א. הופץ שאלון מקוון לעובדים אשר השתתפו במדידה הראשונה ביוני 2021. לשאלון השיבו 81 עובדים על 160 מקבלי שירות
- ב. שאלון מקוון למילוי עצמי התקבל מ-31 מקבלי שירות אשר השתתפו במדידה הראשונה
3. בסיום מדידות הפיילוט נערכו קבוצות מיקוד עם עובדים שהשתתפו במדידות, כדי ללמוד על מידת ההתאמה של הכלי למדידה השוטפת, על הדרך שבה התקבלו הכלים בקרב העובדים ומקבלי השירות ועוד

ממצאים

ממצאי הערכת המצב בתחילת הטיפול (t-0)

במדידה מופו המאפיינים והצרכים של מקבלי השירות בתוכנית: מרביתם נשים יהודיות עם ילדים הנמצאות בסכנה. הפגיעות המרכזיות שבעטיין הגיעו מקבלי השירות למרכזים (הן פוגעים הן נפגעים) הן פגיעה מילולית, רגשית או נפשית, ושימוש בילדים כאמצעי שליטה. מקבלי השירות גם חוו קשיים העשויים להשפיע על רמת האלימות במשפחה, כמו קשיים ביחסים בתוך המשפחה, מצוקה כלכלית, קשיי תעסוקה ובעיות בתנאי המגורים. כשליש ממקבלי השירות פנו בעבר למגוון גורמי סיוע לטיפול בבעיית האלימות במשפחה (המחלקה לשירותים חברתיים, המשטרה, מסגרות רפואיות ועוד).

ממצאי ניטור אחר התפוקות והשגת התוצאות (t-1)

התפוקות השכיחות ביותר במרכזים הן: טיפול פרטני, טיפול קבוצתי, ביצוע הערכת מסוכנות, תוכנית הגנה בקהילה וסיוע חומרי. מרבית מקבלי השירות היו שבעי רצון מהשירות שקיבלו במרכז, ודיווחו על התנהלות מכבדת, רגישה ומקצועית איתם. במדידה השנייה חל שיפור בכל תוצאות הביניים שהוגדרו כאבני דרך להשגת התוצאות הסופיות. יש לציין כי נמצאו יותר קשרים מובהקים בין השגת תוצאות הביניים לצמצום היפגעויות מאלימות במשפחה, מאשר בין השגת תוצאות הביניים לצמצום הפגיעות. מרבית העובדים ומקבלי השירות ציינו כי להערכתם הושגו תוצאות ההתערבות. בהשוואה בין תדירות אירועי האלימות שדווחה במדידה הראשונה לעומת המדידה השנייה, עלה כי התוצאות הושגו עבור כלל ההיפגעויות. בנוגע לפגיעות, התוצאות הושגו

חלקית עבור פגיעות מסוימות בלבד (אלימות רגשית, הטרדה, פגיעה ברכוש, פגיעה פיזית), אולם בכל הנוגע לבידוד חברתי – חלה עלייה מובהקת בתדירות הפגיעה.

ממצאי מחקר הפיילוט של השימוש בכלי

לאחר שנבחנה התאמת הכלים לשימוש שוטף כחלק ממערכת ממוחשבת לתכנון התערבות, תיעוד מהלך הטיפול ומדידת תוצאות, הביעו העובדים שביעות רצון משימוש במערכת ממוחשבת לתיעוד עבודתם השוטפת. המשתתפים ציינו כי השאלון מתאים למקבלי שירות שהטיפול בהם מתמקד ביציאה ממעגל האלימות, אך הוא אינו עונה על התערבות טיפולית המתמקדת בהשפעות הרגשיות של החיים במעגל האלימות.

המלצות

1. יש להמשיך ולפתח את הכלי לניטור היישום ולמדידת התוצאות כדי להתאימו לעבודה היום-יומית בשטח ולצורכי איסוף ידע ונתונים למטה
2. בשלב הפיילוט לא הוגש השאלון למקבלי שירות שאינם יודעים קרוא וכתוב או שאין להם נגישות לשאלונים מקוונים. בהמשך המהלך ובעת אכיון של מערכת ממוחשבת לשימוש שוטף, יש לגבש דרכים חלופיות לאיסוף המידע ממקבלי שירות אלו
3. מומלץ לערוך הכשרה מקיפה לשימוש במערכת הממוחשבת (הזנת נתונים, שאילתות וייצוא דוחות) לפני תחילת העבודה עימה. בד בבד חשוב לרתום את העובדים למשימת התיעוד במערכת ולעזור להם להבין את היתרונות והתועלות בשימוש שוטף בה
4. מומלץ כי הכלים למקבלי השירות יאפשרו הפרדה בשאלות המיועדות למילוי של פוגעים ונפגעים
5. מומלץ לפתח פלטים וטפסים בתוך המערכת הממוחשבת, כך שיתאימו לצרכים השוטפים של העובדים בכל רמות הפעילות
6. מומלץ ליצור אזור שיתופי במערכת שבו ירוכזו טפסים, נהלים, פרוטוקולים, רשימות, מאמרים ומידע חיוני לעבודה השוטפת

דברי תודה

דוח זה הוא חלק ממהלך כולל לפיתוח מערך ממוחשב למדידה שוטפת של תוצאות, עבור התוכנית הלאומית למאבק באלומות במשפחה. אנו מבקשות להודות לכל מי שסייע ישירות או בעקיפין בשלבי התהליך – ברתמת העובדים, באיסוף הנתונים ובגיבוש הדוח והתובנות שעלו בו:

לחברי ועדת ההיגוי של המהלך שעמלו על גיבוש שאלונים לעובדים ולמקבלי השירות להטמעה במערכת הממוחשבת. הוועדה תרמה רבות מן הידע הרב ומן הניסיון המעשי בעבודת השטח לגיבוש כלים מדויקים, בהירים, מקיפים ומותאמים כדי שישמשו את העובדים בעבודתם יום-יום.

לעובדים ולמנהלים במטה ובשדה בתוכנית מרכזי אלימות במשפחה אשר נענו לאתגר והתנסו בתהליכי מילוי השאלונים ובאופן זה גם בהטמעת החשיבה התוצאתית בעבודתם השוטפת. בזכות התנסות זו והלמידה ממנה גובשו לקחים ותובנות, ואלו מובאים במסמך זה.

לגב' איריס פלורנטין, ראשת מינהל שירותים אישיים וחברתיים במשרד הרווחה והביטחון החברתי, שיזמה את המהלך למדידת התוצאות בתוכנית הלאומית למאבק באלומות במשפחה, וגייסה את המנהלים במטה להשתתף בו באופן פעיל.

לגב' איילה מאיר, מנהלת אגף בכירה באגף בכיר משפחות ילדים ונוער בקהילה במשרד הרווחה והביטחון החברתי, שתמכה במהלך ועודדה את מנהלי התוכניות והעובדים בשטח להשתתף בו.

לגב' מריה פודגייצקי, מנהלת התוכנית הלאומית למאבק באלומות במשפחה במשרד הרווחה והביטחון החברתי; לגב' אופיר טלאור, מנהלת תחום מדידה והערכה במנהל שירותים אישיים וחברתיים במשרד הרווחה והביטחון החברתי; למר חגי מויאל, לשעבר מנהל תחום אלימות במשפחה בקהילה במשרד הרווחה והביטחון החברתי; למר סאיד תלי, מנהל תחום אלימות במשפחה ועדות ותוכניות במשרד הרווחה והביטחון החברתי; ולגב' טלי רוזנפלדר, מנהלת תחום פ"א אלימות במשפחה קהילה, שהיו שותפים משמעותיים למהלך והשקיעו מזמנם ומניסיונם לגיבוש תוצרים מיטביים.

תוכן עניינים

1	1. רקע
4	2. מדידת t-1 ומטרותיה
5	3. תהליך העבודה ושיטת המדידה
14	4. מדידת תוצאות התוכנית – השוואה בין שתי המדידות
44	5. קבלת הכלי בקרב העובדים והתאמתו לשימוש שוטף
47	6. מגבלות המחקר
48	7. אתגרים בניהול הפרויקט
49	8. סיכום הממצאים, דיון ומסקנות
53	9. המלצות
56	עוד פרסומים של המכון בנושא
57	מקורות
59	נספחים

רשימת לוחות

14	לוח 1: המאפיינים הדמוגרפיים של מקבלי השירות – מדידה שנייה
16	לוח 2: מצב הבריאות של מקבלי השירות
17	לוח 3: הליכים משפטיים ומאסרים של מקבל השירות
18	לוח 4: חוויות משבריות
21	לוח 5: שיעורי אלימות הדדית
26	לוח 6: דיווח מקבלי השירות על התאמת השירות והנגשתו להם
34	לוח 7: נסיבות סיום ההתערבות (הטיפול במרכז אלימות במשפחה) – דיווח העובדים
34	לוח 8: נסיבות סיום ההתערבות (הטיפול במרכז אלימות במשפחה) – דיווח מקבלי השירות
36	לוח 9: סיבות לאי-השגת התוצאות
42	לוח 10: המאפיינים הדמוגרפיים של העובדים – מדידה שנייה (t-1)

רשימת תרשימים

- 19 תרשים 1: תדירות היפגעות מאלימות במשפחה בחודש האחרון לטיפול
- 20 תרשים 2: תדירות הפגיעה באמצעות אלימות במשפחה בחודש האחרון לטיפול
- 23 תרשים 3: שימוש בתפוקות בקטגוריה "טיפול"
- 23 תרשים 4: שימוש בתפוקות בקטגוריה "התערבות בחירום (תוכנית הגנה)"
- 24 תרשים 5: שימוש בתפוקות בקטגוריה "סל גמיש אלמ"ב"
- 24 תרשים 6: שימוש בתפוקות בקטגוריה "תוכניות ייחודיות"
- 25 תרשים 7: שימוש בתפוקות בקטגוריה "תיווך בין מקבלי שירות לגורמים חיצוניים לצורך מיצוי זכויות"
- 27 תרשים 8: דיווח מקבלי שירות על התייחסות מקצועית ומכבדת
- 30 תרשים 9: תוצאות ביניים – מגמה רצויה: עלייה
- 30 תרשים 10: תוצאות ביניים – מגמה רצויה: ירידה
- 33 תרשים 11: כוחות – מגמת השינוי הרצויה היא עלייה
- 37 תרשים 12: היפגעויות – מגמת השינוי הרצויה היא ירידה
- 38 תרשים 13: היפגעויות – מגמת השינוי הרצויה היא ירידה
- 39 תרשים 14: פגיעות – מגמת השינוי הרצויה היא ירידה

1. רקע

1.1 תופעת האלימות במשפחה

אלימות במשפחה היא תופעה רחבת היקף הפוגעת בנשים, גברים, ילדים וקשישים. מנתונים על התופעה אפשר ללמוד על מגמת עלייה בעשור האחרון במספר התיקים הפליליים שנפתחו בגין תלונות נשים על אלימות במשפחה (משטרת ישראל, 2018). למרות השכיחות הגבוהה של התופעה והשפעותיה הקשות על הפרט, המשפחה, הקהילה והחברה כולה, קשה לאמוד את היקפה המדויק (בניטה, 2017). אחת הסיבות היא תת-דיווח: רק כרבע ממקרי האלימות מדווחים למשטרה (המשרד לביטחון הפנים, 2014). אומנם יש תיעוד בקרב גורמי בריאות ורווחה של מקרי אלימות נוספים על אלו שדווחו למשטרה, אך ממחקרים עלה כי מקרים רבים אחרים אינם מדווחים ואינם מתועדים כלל (בניטה, 2017). נוסף על הקושי לאמוד את התופעה, יש בעיות הקשורות למדיניות, לסוג המענים, להיקפם ולהתאמתם למאפיינים הייחודיים ולצרכים של הנפגעים ושל הפוגעים, פיצול (פרגמנטציה) של המענים והשירותים הקיימים ועוד. כל אלו לצד ריבוי מקרי רצח נשים בעשור האחרון, הובילו להתעוררות מחאה ציבורית רחבה ולעיסוק הולך וגובר בבעיית האלימות במשפחה ובהשפעותיה על החברה הישראלית.

בשל כך בשנת 2014 כונסה ועדה בין-משרדית לגיבוש תמונת מצב עדכנית בנוגע לתופעה, גיבוש מדיניות ודרכי פעולה מומלצות לטיפול בה. דגש הושם בתיאום בין משרדי הממשלה ובין הארגונים הפועלים לטיפול בה. מהמלצות הוועדה: יצירת מערך מתואם של כלל הגורמים למניעת אלימות במשפחה ומתן טיפול מהיר, כוללני ומותאם למאפייני האוכלוסייה (הן הנפגעים הן הפוגעים); הערכה ומדידה שוטפות של מועילות המענים והשירותים (המשרד לביטחון הפנים, 2016).

בשנת 2017 אימצה הממשלה את תוכנית הפעולה ליישום המלצות הוועדה הבין-משרדית וקבעה כי יש לפעול למימושה בהקדם ([החלטת ממשלה 2820](#)), והתקבלה החלטת ממשלה ליישום מודל ייחודי להתמודדות עם אירועי אלימות נגד נשים באוכלוסייה הערבית ([החלטת ממשלה 2711](#)). בשנת 2018 החל את פעילותו מטה התוכנית הלאומית למניעה וטיפול באלימות במשפחה (להלן: התוכנית הלאומית).

1.2 המהלך לפיתוח מערכת ממוחשבת למדידת תוצאות שוטפת בתוכנית הלאומית

מטה התוכנית הלאומית פנה לצוות תוצאות במכון מאירס-ג'וינט-ברוקדייל בבקשה לסייע בהבניה סדורה ומנומקת של התוכנית הלאומית, ובפיתוח אב-טיפוס של כלים לניטור השוטף של יישום התוכנית ומדידה של השגת התוצאות, גם לאחר סיום תקופת המחקר.

בשלב הראשון גובשו עבור התוכנית הלאומית מודלים לוגיים בשלושה רבדים: **מודל לוגי ברמת מקבלי השירות¹ (פוגעים ונפגעים מאלימות במשפחה)** הכורט את המאפיינים של אוכלוסיית היעד, הצרכים שעליהם באה התוכנית לענות, התוצאות הרצויות ומכלול המענים שבאמצעותן הן יושגו; **מודל לוגי ברמת הארגון** הכורט את מאפייני מערכי הטיפול, הקשיים, החסמים ליישום והשינויים הנדרשים במגוון תחומים: מדיניות ונוהלי עבודה, הכשרות והדרכות לעובדים, ממשקים ושיתופי פעולה בין-ארגוניים,

¹ מקבל שירות נוסח בלשון זכר, אולם הכוונה היא לגברים ונשים

עבודה מתועדת ומבוססת נתונים; כמו כן גובשו **מודלים לוגיים לתוכניות מדף נבחרות ולשירותים מרכזיים** שנבחרו על ידי מובילי התוכנית הלאומית, ובהם: מוקד 118, מרכזי סיוע לנפגעי אלימות במשפחה, תוכנית "עו"ס משטרה", הכשרות בין-משרדיות ותוכנית המניעה בבתי הספר "חברות וזוגיות". בהתאם לתוצאות הרצויות שהוגדרו במודלים, נסחו מדדי הצלחה לתוכנית הכוללת ולתוכניות הספציפיות, וגובשו דרכים אפשריות למדידתן.

בשלב השני נבחרו שתי תוכניות שיהיו אב-טיפוס לפיתוח דרכי מדידה וגיבוש כלים אשר יאפשרו מעקב שוטף אחר תפוקות התוכנית והשגת מטרותיה: (1) **תוכנית עו"ס משטרה** – תוכנית קצרת טווח, ועל כן התבצעה בה מדידה אחת בסיום התוכנית לבחינת השגת תוצאותיה עבור מקבלי השירות, וכן מדידה של התוצאות הארגוניות והבין-מערכתיות שהן נדבך משמעותי בתוכנית ובעיסוקם של העובדים; (2) **תוכנית המרכזים למניעה וטיפול באלימות במשפחה** – תוכנית ארוכת טווח ועל כן התבצע בה שתי מדידות – בתחילת התוכנית ובסיומה, לבחינת השגת תוצאות התוכנית עבור מקבלי השירות.

המדידות בכל אחת מן התוכניות התבצעו משתי נקודות מבט – של העובדים המטפלים ושל מקבלי השירות. לצורך כך, עבור כל אחד ממקורות המידע פותח שאלון ייעודי המתאם בהיקפו, בסוג המידע שנאסף, באופן ניסוחו ועוד.

בשלב השלישי ישמשו הכלים שפותחו במסגרת מהלך זה כבסיס לאפיון מערכת ממוחשבת לעובדים. המערכת תשמש אותם בשגרת עבודתם יום-יום, ובהמשך, על בסיסם, יגובשו כלים עבור תוכניות אחרות בתוכנית הלאומית.

דוח זה מציג את ממצאי המדידות שנעשו בתוכנית "מרכזים למניעה ולטיפול באלימות במשפחה" (להלן: התוכנית). תחילה יובאו הממצאים שעלו בדוח הביניים לפיילוט בתוכנית שנסוב על שלב הערכת המצב של מקבלי השירות בחודש הראשון להגעתם למרכז [t-0] (רזניקובסקי-קוראס ואח', 2021), ואחר כך ייבחן הניטור, כלומר המעקב אחר התפוקות ומדידת התוצאות של ההתערבויות בתוכנית [t-1]. בהמשך הדוח תידון מידת ההתאמה של השאלונים בשני שלבי הפיילוט לשמש ככלים במערכת ממוחשבת למדידה שוטפת בתוכנית.

1.3 התוכנית "מרכזים למניעה וטיפול באלימות במשפחה"

התוכנית "מרכזים למניעה ולטיפול באלימות במשפחה" פועלת ב-165 מרכזים בארץ. מדובר במרכזי טיפול מומחים בקהילה שתפקידם להתערב בסוגיות טיפול ומניעה של אלימות במשפחה בחברה הישראלית, והם פועלים על הרצף מהתערבות טיפולית לשם מניעה ועד התערבות בשעת חירום. במרכזים עובדים כ-400 עובדים סוציאליים (להלן: העובדים) המטפלים בבני זוג פוגעים ונפגעים, נשואים ושאינם נשואים, בילדים ומתבגרים החווים אלימות מהוריהם או עדים לאלימות במשפחה, בהורים החווים אלימות מילדיהם, באזרחים ותיקים החווים אלימות מבני משפחה ומן המטפלים שלהם, ובבן משפחה שנפגע על ידי בן משפחה מורחבת (להלן: מקבלי השירות). משכו של הטיפול במרכז הוא עד שנה, ויש אפשרות להארכה במידת הצורך. את המרכזים מפעילות המחלקות לשירותים חברתיים ברחבי הארץ (לעיתים בשיתוף עמותות וארגונים), והם עובדים בשיתופי פעולה בין-משרדיים ובין-ארגוניים.

במסגרת התוכנית ניתנים השירותים האלה:

- אבחון, הערכת מסוכנות ובניית תוכנית הגנה לנפגעים
 - ייעוץ ראשוני והתערבות בשעת חירום
 - סיוע נפשי ותמיכה: פרטני, קבוצתי, משפחתי או זוגי
 - בניית דרכי הגנה, טיפול ושיקום למשפחות במעגל האלימות
 - ייעוץ משפטי לאוכלוסיית הפונים – ישירות בתוך המרכז או באמצעות הפניה לגורמים מתאימים בקהילה
 - ייזום והפעלה של תוכניות ופעולות מניעה ברמה מקומית ו/או אזורית, תוך הסתייעות בכל גורמי הרווחה, עם דגש קהילתי חברתי, להעלאת המודעות ושינוי עמדות בקרב אנשי מקצוע ובקרב הציבור
 - הדרכה וייעוץ לאנשי מקצוע בתחום ([משרד הרווחה והביטחון החברתי, א"ת](#))
- המרכזים מטפלים מדי שנה בכ-11,000 מקבלי שירות. הפנייה למרכז יכולה להיות עצמאית או בשל הפניה של עובדים במחלקות לשירותים חברתיים, מוקד 118 של משרד הרווחה והביטחון החברתי, שירות המבחן למבוגרים, משטרה, בתי המשפט, מערכות הבריאות (קופות חולים, בתי חולים וטיפות חלב) וגורמי טיפול נוספים.

1.4 מדידת t-0

בדצמבר 2021 פורסם דוח ביניים לפיילוט בתוכנית שנסוב על שלב הערכת המצב [t-0] ([רזניקובסקי-קוראס ואח', 2021](#)). בשלב זה נבדקו רכיבים הקשורים להערכת המצב של מקבלי השירות בחודש הראשון להגעתם למרכז (מקבלי שירות שנעשה להם אינטייק קליטה, אך הטיפול בהם במרכז טרם החל): מאפייני הרקע שלהם, אירועי חיים ופגיעות קודמות, הצרכים שלהם, קשיים ודאגות בתחום של אלימות במשפחה ובתחומים אחרים, הכוחות והחוזקות שלהם והתערבויות קודמות בתחום של אלימות במשפחה.

להלן עיקרי הממצאים:

המאפיינים והצרכים של מקבלי השירות בתוכנית – רוב מקבלי השירות הם נשים יהודיות, אימהות לילדים, הנמצאות בסכנה ברמה כלשהי. הפגיעות המרכזיות שבעטיין הגיעו מקבלי השירות למרכזים (פוגעים ונפגעים) הן פגיעה מילולית, רגשית או נפשית, ושימוש בילדים כאמצעי שליטה. מקבלי השירות גם חוו קשיים אחרים העשויים להשפיע על רמת האלימות במשפחה, ובהם קשיים ביחסים בתוך המשפחה, מצוקה כלכלית, קשיי תעסוקה ובעיות בתנאי המגורים.

התערבויות קודמות – כשליש ממקבלי השירות פנו בעבר לסיוע של גורמים שונים לטיפול בבעיית האלימות במשפחה (המחלקה לשירותים חברתיים, המשטרה, מסגרות רפואיות ועוד).

ממצאי הפיילוט של השימוש בכלי – בבדיקה של התאמת הכלים לשימוש שוטף בתכנון התערבות, בתייעוד מהלך הטיפול ובמדידת תוצאות במערכת ממוחשבת, הביעו העובדים עמדות מעורבות. מצד אחד הם ציינו את היתרונות של השימוש בהם – הפקת מידע בעל ערך, היכולת לראות את תוצאות ההתערבות, האפשרות להעריך את מצבו של מקבל השירות בתחילת הטיפול, במהלכו ובסופו, ולהשוות ביניהם. מן הצד האחר הביעו העובדים דאגה בנוגע לחוסר זמן ופניות בשימוש יום-יומי במערכת בשל עומס עבודה רב, ורתיעה מכימות תהליך הטיפול של כל מקבל שירות.

2. מדידת t-1 ומטרותיה

לשלב השני (t-1) בפיילוט ארבע מטרות עיקריות:

1. לסייע למטה התוכנית הלאומית לפתח כלים שיאפשרו:

- הערכת מצב ותכנון התערבות עבור מקבלי השירות במרכזים
- ניטור תפוקות התוכנית והשגת מטרותיה

הכלים האלה ישמשו בסיס לבניית מערכת ממוחשבת לעובדי השטח: לתכנון התערבות, לתיעוד מהלך הטיפול ולמדידת תוצאות של תוכניות ארוכות טווח אחרות אשר פועלות במסגרת התוכנית הלאומית.² הכלים גם ישמשו את עובדי המטה כדי לגבש מדיניות ותורת עבודה

2. לעקוב באופן שוטף אחר מאפיינים, צרכים, התערבויות קודמות וזיהוי כוחות של מקבלי השירות במרכזים (זיהוי מגמות)

3. למדוד עד כמה הכלים שפותחו אכן משרתים את מטרותם, טרם הפיכתם לכלי מדידה שוטפת

4. לאסוף מידע ראשוני על מאפיינים, צרכים, התערבויות קודמות, כוחות ומידת השגת התוצאות עבור מקבלי השירות במרכזים את המהלך ליוותה ועדה ייעודית שהורכבה מאנשי מקצוע מן המטה ומן השטח בכל הדרגים, והייתה שותפה לפיתוח הכלים, גיבוש מסקנות המהלך וכיווני פעולה להמשך.

מערך הפיילוט נחלק לשני שלבים:

שלב א' (t-0) (להלן: מדידה ראשונה) כלל את תהליך הפיתוח של הרכיבים של תכנון ההתערבות במערכת הכוללת, התנסות רחבת היקף בשימוש בה (כדי להדגים שימוש עתידי בנתונים ממערכת דומה אשר תוטמע בשירות), וכן מחקר מלווה הבוחן את התייחסותם של העובדים הסוציאליים בשטח לשימוש במערכת.

שלב ב' (t-1) (להלן: מדידה שנייה) כלל את פיתוח הרכיבים של המעקב אחר יישום ההתערבות שתוכננה, מדידת תוצאותיה במערכת ועדכון ההתערבות בהתאם. השלב הזה כלל גם התחקות אחר התנסות העובדים ברכיבים אלו. המטרה העיקרית בשלב זה הייתה לקבל זווית ראייה מעמיקה יותר על חוויית העובדים ועל עמדותיהם.

להלן יוצג שלב ב' (T-1) של המהלך: בחלק הראשון יוצגו בקצרה תהליך העבודה בפיילוט ושיטת המדידה; בחלק השני יובאו הממצאים במדידה השנייה והשוואתם לממצאים במדידה הראשונה. החלק השלישי יוקדש לדיון בסוגיות שעלו מתהליך פיתוח הפיילוט ועיקרי ממצאיו.

² תהליך מחשוב מערכת ייעודית עבור המרכזים מתבצע באמצעות קרן רש"י. בזמן כתיבת דוח זה (אוגוסט 2022) תהליך האפיון של שלב א' של המערכת – "הערכת המצב" [t-0] עומד להסתיים ויתחיל שלב הטמעת המערכת בקרב העובדים בשדה

3. תהליך העבודה ושיטת המדידה

3.1 שלבי העבודה בפיילוט

תהליך העבודה בפיילוט כלל ארבעה שלבים: (1) הקמת קבוצת עבודה של צוות רב-מדרגי לפיתוח כלי המדידה ולגיבוש מערך המדידה; (2) מחשוב כלי המדידה ועריכת פרי-טסט (3) איסוף המידע וניתוח הממצאים שהתקבלו בשתי המדידות; (4) הפקת לקחים ומסקנות ראשוניות. להלן תיאור ופירוט של כל אחד מן השלבים הללו:

1. הקמת קבוצת עבודה של צוות רב-מדרגי בתחום לביצוע המשימות האלה (לרשימת חברי קבוצת העבודה ר' נספח א'):

א. **פיתוח כלי המדידה** עבור המדידה הראשונה בחודשים הראשונים לקליטת מקבל השירות במרכז ועבור המדידה השנייה בסיום הטיפול במרכז. את השאלונים ימלאו הן העובדים על מקבל השירות הן מקבלי השירות עצמם. השאלונים פותחו באופן ייחודי עבור המרכזים והותאמו למענים בהם. חשוב לציין כי פרק ה"צרכים" בכלים מתבסס על שאלונים קיימים שפותחו על ידי קבוצת עבודה במשרד הרווחה והביטחון החברתי, אך לא נעשה בהם שימוש בפועל

ב. גיבוש מערך המדידה:

- **החלטה על אוכלוסיית המדגם** – נשים וגברים, פוגעים ונפגעים מאלימות במשפחה אשר התחילו טיפול במרכזים בשלושת החודשים האחרונים שלפני מילוי השאלון t-0. בשלב זה לא נכללו קטינים בפיילוט בשל הצורך בהתאמות מיוחדות של השאלון עבורם ושל היבטים אתיים באיסוף הנתונים
- **החלטה על מועדי המדידה** – בהתאם לידוע על עומס העבודה במרכזים בחודשי השנה. הוחלט שכדי להשיג שיתוף פעולה מרבי של המרכזים ומילוי מיטבי של שאלוני המדידה, יחול איסוף הנתונים של המדידה הראשונה בחודש יוני 2021. מועד איסוף הנתונים במדידה השנייה נגזר מכך וחל לאחר שנה, בחודש יוני 2022
- **החלטה על הדגימה בפיילוט** – קביעת קריטריונים להשתתפות מרכזים בפיילוט. הוחלט כי ישתתפו בפיילוט רק מרכזים ותיקים כי לוקח זמן למרכזים חדשים להתגבש, לגייס עובדים ולהתחיל בפעילות. לכן מתוך 165 מרכזים השתתפו בפיילוט זה 106 מרכזים

2. **מחשוב כלי המדידה** בתוכנה חיצונית – **פרי-טסט טכני** על ידי חוקרים במכון מאירס-ג'וינט-ברוקדייל באמצעות מילוי השאלונים, הן לקראת המדידה הראשונה הן לקראת המדידה השנייה. הבדיקה כללה: זרימה לוגית של השאלונים (דילוגים והתניות), כותרות והנחיות מילוי, איתור שגיאות הקלדה וכדומה. בהתאם להערות שהעלו ארבעה בודקים, נערכו שינויים בשאלונים. פרי-טסט ברמת התוכן נערך על ידי קבוצת העבודה

3. איסוף המידע וניתוח הממצאים שהתקבלו בשתי המדידות (t-0, t-1):

א. **מפגשי הדרכה בזום למנהלים ולעובדים במרכזי אלימות במשפחה** להצגת עקרונות "החשיבה התוצאתית". המהלך בכלל והכלי בפרט מבוססים עליה. קישור להקלטה של מפגשי ההדרכה נשלח לכל העובדים שלא הצליחו להשתתף במפגשי ההדרכה

ב. הפצת כלי המדידה הממוחשבים:

- **שאלון לעובדים במרכזים** – גורמים במטה התוכנית הלאומית הפיצו שאלונים מקוונים לעובדים ב-106 מרכזים. כל עובד התבקש למלא שאלון עבור שלושה מקבלי שירות. מולאו 524 שאלונים על מקבלי שירות, בין היתר משום שלא לכל העובדים היו מקבלי שירות התואמים את הקריטריון שנקבע למילוי הכיילוט (מי שהחלו טיפול במרכז בשלושת החודשים האחרונים)
- **שאלון למקבלי השירות** – לאחר שהעובדים מילאו את השאלונים, הם פנו לאותם מקבלי השירות בבקשה למלא את השאלונים לדיווח עצמי. מקבלי שירות שהסכימו למלא את השאלון, קיבלו קישור מן העובד עצמו או מצוות המחקר במכון מאירס-ג'וינט-ברוקדייל (אם העובד לא רצה לחשוף את הטלפון הפרטי שלו למקבלי השירות) לשאלון המיועד למילוי בטלפון. 201 מקבלי שירות מילאו את השאלונים (שיעור היענות של 38.4%)

ג. קבלת קובצי הנתונים שנאספו באמצעות הכלי וניתוח המידע

ד. קבוצת מיקוד לעובדים – בתום שלב המדידה נערכה קבוצת מיקוד בת עשרה עובדים שהשתתפו בכיילוט, כדי ללמוד על מידת ההתאמה של הכלי למדידת תוצאות שוטפת, על הדרך שבה התקבלו הכלים בקרב העובדים ומקבלי השירות, על חסמים למילוי הכלי בקרב מקבלי השירות ועוד

4. הפקת לקחים ומסקנות ראשוניות:

א. על מערך המדידה והתאמתו

ב. על מועילות ההתערבות של המרכזים

3.2 מערך המדידה וכלי המדידה³

גיבוש מערך המדידה, ובכלל זה בחירת מקורות המידע והמדדים, נעשה כאמור בקבוצת העבודה, לאחר שנידונו ההשפעות האפשריות של בחירה בכל אחת מן החלופות. יש לציין כי המדידה הראשונה מיוני 2021 כללה שאלונים על 524 מקבלי שירות שהחלו טיפול במרכזים בשלושת החודשים שקדמו לה, ואילו המדידה השנייה מיוני 2022 כללה שאלונים על 160 מהם. לירידה החדה במספר השאלונים יש כמה גורמים: מקבלי שירות נשרו מן הטיפול במרכז סמוך למילוי שאלון המדידה הראשונה; עובדים במרכזים התחלפו ולא הותירו תיעוד מסודר בנוגע למקבלי שירות שעליהם מולא שאלון במדידה הראשונה; תקופה של עומס עבודה במרכזים שלא אפשרה לעובדים להשתתף בכיילוט המדידה השנייה. ייתכן שהיו סיבות נוספות שצוות המחקר אינו מודע להן. כך או כך כאשר יסתיים שלב האפיון והפיתוח של המערכת הממוחשבת, והיא תוטמע במרכזים ותשתלב בשגרת העבודה בהם, ייפתרו רבים מן החסמים והבעיות שעלו בכיילוט הקשורים למילוי מידע ונתונים על מקבלי השירות בתחילת הטיפול ובסופו.

³ ר' נספח ב'

3.3 מקורות המידע

כאמור, בפייולוט זה נבחרו שני מקורות מידע למדידת תוצאות ההתערבות בקרב מקבלי השירות אשר מהווים שתי נקודות מבט משלימות:

1. שאלונים המיועדים למילוי עבור העובדים במרכזים על מקבלי השירות. השאלונים הם בשפה העברית בלבד – שפת המערכת הממוחשבת
2. שאלונים המיועדים למילוי של מקבלי השירות עצמם, כמומחים לחייהם. מתן הזדמנות לביטוי למקבלי השירות מאפשר את השותפות וההשתתפות שלהם בתהליכים של קבלת החלטות ותכנון מדיניות רחבה (Stirton & Lodge, 2001), ומזמן עוד נקודת מבט לבחינה רחבה ומלאה של הצרכים שלהם, של איכות השירותים שהם מקבלים ושל תפיסתם את מידת השגת התוצאות. השאלונים גובשו בשפה העברית ותורגמו לערבית, רוסית ואמהרית כדי להנגישם למקבלי השירות

3.4 פיתוח כלי המדידה

הכלים לעובדים ולמקבלי השירות פותחו על בסיס שאלונים קיימים, והם כוללים שני חלקים:

1. **שאלון t-0** – שאלון שבו נבחנו מאפייני הרקע, אירועי חיים משמעותיים ובהם פגיעות קודמות, הצרכים שבמוקד ההתערבות (פגיעה או היפגעות מאלימות במשפחה) וצרכים אחרים (כגון מצב הבריאות והמצב התעסוקה), כוחות וחוזקות. השאלון כלל גם מידע על התערבויות טיפוליות קודמות
 2. **שאלון t-1** – שאלון שבו נבחנו שינויים במאפייני הרקע של מקבלי השירות; התפוקות שקיבל מקבל השירות במרכז ואיכותן; תוצאות הביניים (כלומר התפיסות, העמדות והתחושות של מקבלי השירות בנוגע לעצמם ולפוגע או לנפגע); והתוצאות הסופיות (כלומר שינוי בתדירות ההיפגעות מאלימות במשפחה – פיזית, מינית, כלכלית ורגשית-נפשית). תוצאות הביניים והתוצאות הסופיות הוערכו באמצעות השינוי בין שני מועדי המדידה
- להלן תיאור רכיבי הכלים:

1. מדידה בתחילת ההתערבות [t-0] – שאלון הערכת מצב

שאלון לעובדים – כלל 157 שאלות (ר' נספח ג')

בשאלון נעשה ניסיון להיצמד לשאלון האינטייק המשמש כיום לאיסוף המידע במרכזים, משתי סיבות: האחת, כדי להקל על העובדים במילוי הכלי; האחרת, כדי להקל את תהליך הטמעת הכלי המתוכנן בתום שלב הפייולוט. הכלי במדידה הראשונה כלל את הפריטים האלה:

מאפייני רקע

המאפיינים הם נתונים על אוכלוסיית מקבלי השירות, והם אינם מושא ההתערבות. חלקם סטטיים וחלקם דינמיים, אולם הם אינם צפויים להשתנות בשל הטיפול במרכזים, ויש להם חשיבות כגורמים מגבירי סיכון או כמחייבי התערבות מותאמת

(ארזי ונמר-פורסטנברג, 2020). בשאלון העובדים נבחנו המאפיינים האלה:

- מאפיינים דמוגרפיים של מקבל השירות: מגדר, גיל, קבוצה באוכלוסייה, שפת אם, ארץ לידה, רקע דתי, מעמד חוקי, השכלה, מצב משפחתי, מספר ילדים במשפחה, הגדרה עצמית כלהטב"ק ועוד
- מצב בריאות פיזי ונפשי – מחלות ומוגבלויות
- הליכים משפטיים ומאסרים – הן של הפוגע הן של הנפגע מאלימות במשפחה
- אירועי חיים בעבר – היפגעות בילדות מבן משפחה או מאדם אחר (הזנחה פיזית רפואית, הזנחה רגשית, התעללות מינית / ניצול מיני, פגיעה מילולית / פגיעה רגשית, פגיעה פיזית, ניצול כלכלי / סחיטה), וכן חשיפה (עדות) בילדות לפגיעות במשפחה או מחוצה לה (התעללות מינית / ניצול מיני, פגיעה מילולית / פגיעה רגשית, פגיעה פיזית, ניצול כלכלי / סחיטה)
- מצבי משבר גם אם אינם קשורים בהכרח לאלימות במשפחה, למשל אובדן בן משפחה, אירוע מסכן חיים, טראומה בשירות הצבאי, פרידה או גירושין, אשפוז ממושך עקב מחלה או תאונה, הוצאה מן הבית של הילדים והפסקת היריון ועוד
- היסטוריה של מערכות יחסים אלימות

צרכים

צרכים הם הבעיות, הדאגות או הקשיים של מקבלי השירות. הם על פי רוב המוקד להתערבות והבסיס להגדרת התוצאות הרצויות. הצרכים ינוסחו במונחים: חוסר, ריבוי, קושי או מצב בעייתי טעון שינוי (למשל חוסר במיומנויות, קושי בתפקוד יום-יומי, בדידות, אלימות ומצוקה רגשית) (ארזי ונמר-פורסטנברג, 2020). בשאלון העובדים נבחנו הצרכים:

- תדירות של פגיעה והיפגעות ממגוון סוגים של אלימות במשפחה: פיזית (באמצעות שלוש שאלות: פגיעה פיזית, פגיעה באמצעות פגיעה פיזית בילדים, פגיעה באמצעות פגיעה בעלי חיים), מינית (באמצעות שאלה על פגיעה מינית), כלכלית (באמצעות שאלה על פגיעה או ניצול כלכלי), רגשית-נפשית (באמצעות שבע שאלות על פגיעה מילולית רגשית או נפשית, על איומים, על הטרדה, על בידוד חברתי, על שליטה בחיים, על שימוש בילדים כאמצעי שליטה כלפי הורה אחר, על פגיעה ברכוש), ושאלה נוספת על הזנחה של קטינים וחסרי ישע בצורכי חיים בסיסיים. לבקשת השירות ומתוך הפרדיגמה של "אלימות הדדית"⁴, לא הייתה חלוקה בשאלונים לפוגע ונפגע, ועל כן כל מקבל שירות ענה בנוגע לכל צורך – גם באיזו תדירות נפגע, וגם באיזו תדירות פגע. ליתר בהירות נוסחה כל שאלה בצירוף דוגמאות לביטויים של סוג האלימות (למשל, פגיעה פיזית: מכות, דחיפות, סטירות, חניקה, הכאבה, משיכות בשיער, בעיטות)
- הזדקקות לטיפול רפואי פיזי או נפשי בשל פגיעה במשפחה: קבלת טיפול רפואי פיזי או נפשי, טיפול תרופתי, אשפוז וכנייה לסיוע משפטי
- על סמך הערכת מסוכנות או הערכת העובד – עד כמה מקבל השירות נמצא בסכנה, או עד כמה מקבל השירות הוא סכנה לבני משפחתו

⁴ בשונה מתפיסות אחרות בנושא אלימות במשפחה, הפרדיגמה של "אלימות הדדית" טוענת לדינמיקה של אלימות הדדית במערכת היחסים הזוגית ואינה מבחינה בין תוקפן מובהק וקורבן מובהק. במחקר זה נבחנה התקיימות בפועל של פרדיגמה זו – הממצאים יוצגו בהמשך

- דאגות וקשיים בתחומים שאינם במוקד ההתערבות במרכזים: קשיים ביחסים בתוך המשפחה (תחלופת אנשים בבית, קונפליקטים במשפחה המורחבת, קשיים בטיפול בילדים), מצב כלכלי ותעסוקה (אבטלה, קשיים בעבודה, קושי במיציא זכויות), תנאי מגורים, התמכרויות (סמים, אלכוהול, הימורים) ועוד

כוחות ומשאבים

הכוחות והמשאבים של מקבל השירות יכולים לסייע בהתערבות ולקדם את השגת תוצאותיה. בתחום זה יש הבחנה בין כוחות ומשאבים של מקבל השירות, ובין כאלה שפיתוחם וחיזוקם הם חלק מתוכנית ההתערבות. יש גם הבחנה בין כוחות ומשאבים פנימיים כגון תכונות אישיות, יכולות וכישורים, ובין כוחות ומשאבים בסביבה החיצונית כמו דמויות תומכות או מערכות מטפלות משמעותיות (ארזי ונמר-פורסטנברג, 2020). בשאלון העובדים נבחנו הכוחות והמשאבים האלה:

- הזדהות (הכרה) עצמית כפוגע או נפגע מאלמות במשפחה
- מוטיבציה לשינוי
- רצון לשיתוף רשתות תמיכה או גורמי מקצוע בבעיה ולפעול לפתרונה
- אופטימיות בנוגע לעתיד

התערבויות קודמות ומקבילות

התערבויות קודמות ומקבילות הן הניסיונות הקודמים והמקבילים לטפל בצרכים העכשוויים וכן בצרכים אחרים קודמים. יש למפות ולהגדיר אילו אסטרטגיות התערבות נוסו בעבר, מה הייתה החוויה של מקבלי השירות בנוגע להן, אם הן נחלו הצלחה או אי-הצלחה והסיבות לכך (ארזי ונמר-פורסטנברג, 2020). בשאלון העובדים נבחנו בנוגע להתערבויות הקודמות ההיבטים האלה:

- סוגי האלימות שבגינם פנה או הופנה מקבל השירות לסיוע
- הגורמים שאליהם פנה או הופנה מקבל השירות
- סטטוס הטיפול (מתמשך, הופסק באמצע, הסתיים, אחר)

פרטים על הרקע של העובד ממלא השאלון

פרק זה נוסף בשאלון העובדים לצורכי מדידה במסגרת הפיילוט בלבד כדי לבחון הטיות בתשובות העובדים בהתאם למאפייני הרקע שלהם (נתוני בדיקה זו יוצגו בפרק 4.5). שאלות אלו לא יהיו חלק מן המערכת הממוחשבת. השאלות שנשאלו בשאלון: מגדר, גיל, השכלה, תפקיד במרכז, ותק בתפקיד, היקף משרה, הכשרות בתחום של אלימות במשפחה, קבוצת אוכלוסייה, שפות דיבור. אלו עשויים לסייע לעובדי המטה ולקובעי המדיניות לזהות הטיות (בהתאם למאפייני העובדים) הקשורות לסוג ואיכות הטיפול ולמידת השגת התוצאות, ולהקצות משאבים לפיתוח פתרונות להטיות (למשל באמצעות הכשרות והדרכות ממוקדות תוכן, הטמעת נהלים ודרכי עבודה).

שאלון למקבלי שירות – כלל 70 שאלות (ר' נספח ד')

שאלון מקבלי השירות דמה במבנה, בחלוקה ובשאלות לשאלון העובדים, מלבד שני פרקים:

- פרק מאפייני הרקע – כדי להקל על מקבלי השירות הוסר פרק זה מן השאלון המיועד להם. זאת מתוך תפיסה כי אלו "נתונים קשיחים" שאין בהם מקום לפרשנות, ואפשר לדלות מידע זה משאלון העובדים
- פרק פרטי רקע של העובדים

2. מדידה בסיום ההתערבות [T-1] – שאלון לניטור ההתערבות ולמדידת התוצאות

שאלון לעובדים – כלל 116 שאלות (ר' נספח ה')

עדכון הערכת מצב

אם חלו שינויים בפרקים העוסקים בהערכת המצב (מאפייני רקע, מצב בריאות, הליכים משפטיים ומאסרים, אירועי חיים), יוכל העובד לעדכןם בפרק זה. לצורך קיצור השאלון והקלה על העובדים, פרק זה בנוי משאלות "סל" (לדוגמה: "האם חל שינוי במאפייני הרקע של מקבלת/ת השירות או שנודע עליהם, מאז המילוי הקודם?"). רק לאחר שהעובד יסמן "כן", ייפתחו שאלות ממוקדות לאותו תת-פרק.

תפוקות

תפוקות הן הפעילויות והאסטרטגיות הנכללות בתוכנית ההתערבות. באמצעותן פועלים שירותי הרווחה ואנשי המקצוע כדי לקדם את השגת התוצאות (למשל ניהול המקרה, סיוע חומרי בכסף ו"בעין", התערבות פרטנית, משפחתית, קבוצתית, קהילתית, מיצוי זכויות או סנגור ותיווך). ניטור התפוקות צריך להיות חלק מתהליך המדידה וההערכה, ועליו להתייחס ליישום של רכיבי ההתערבות בהתאם לתכנון – האם נעשה כמתוכנן, באיזה היקף ומה איכותו (ארזי ונמר-פורסטנברג, 2020). בשאלון העובדים נבחרו התפוקות בקטגוריות האלה:

- טיפול (טיפול פרטני, טיפול קבוצתי, טיפול זוגי, טיפול משפחתי, הדרכת הורים, אחר)
- התערבות בחירום – תוכנית הגנה (ביצוע הערכת מסוכנות, המלצה להוצאת צו על פי חוק אלימות במשפחה, הפניה לטיפול במסגרת חוק כלי ירייה – לקיחת נשק מגורם מסכן, הפניה למקלט, הפניה ל"מרכז אלומה", הפניה למשטרה, תוכנית הגנה בקהילה, הפניה לדירות של"ב – שהייה למרחקי בית, אחר)
- תוכניות ייחודיות (דף חדש – נשים יוצאות מקלט ובקהילה, סיוע בטיפול בחובות בבנק, הפניה לתוכנית תעסוקה, אחר)
- תיווך בין מקבל השירות לגורמים חיצוניים למיצוי זכויות (מידע על זכויות המגיעות לנשים השוהות במקלט לנשים נפגעות אלימות במשפחה, אבטחה בלשכות ההוצאה לפועל לנשים נפגעות אלימות, סיוע בשכר דירה לנשים נפגעות אלימות, דיון מהיר בהוצאה לפועל לנפגעות אלימות במשפחה, סיוע כספי מידי לנפגעות ולנפגעי אלימות במשפחה שהתנתקו מבן הזוג האלים, מענק הסתגלות וסל שירותים לאחר יציאה ממקלט לנשים נפגעות אלימות, מענק לימודים לנשים חד-הוריות ששהו במקלט לנשים נפגעות אלימות, מעונות יום ומשפחתונים לפעוטות בסיכון, סיוע משפטי בנושא אלימות במשפחה מטעם האגף לסיוע משפטי, מהו"ת – מרכז סיוע וטיפול לחיילים וחיילות נפגעי אלימות במשפחה / בקשר הזוגי, פטור מתשלום בפנייה לחדר מיון לנפגעי אלימות, ועדת תכנון טיפול והערכה לילדים ובני נוער בסיכון, אחר)

- סל גמיש אלימות במשפחה (סיוע חומרי מיידי לבניית תשתית לחיים עצמאיים, סיוע לילדים, תעסוקה, סיוע במיצוי זכויות, אחר)⁵
- נוסף על כך הכלי מתחקה אחר חסמים ביישום ההתערבות שתוכננה כמו חוסר שיתוף פעולה של מקבל השירות או של בני המשפחה, שינויים בצרכים וקשיים לוגיסטיים

תוצאות ביניים

תוצאות ביניים הן אבני הדרך להשגת התוצאות הרצויות. הן מתייחסות לשינויים הנדרשים אצל הלקוח עצמו, בסביבתו או במערכות שעמן הוא בקשר. על פי תאוריית השינוי, השגת שינויים אלו היא תנאי להשגת התוצאות הרצויות (ארזי ונמר-פורסטנברג, 2020). בשאלון זה נערכה מדידה חוזרת של תוצאות הביניים כפי שיפורט להלן, והפערים בין שתי המדידות (ר' פרק 4) העידו על השגתן או על אי-השגתן:

- שינויים בצרכים נוספים שהם אבני דרך להשגת התוצאות הסופיות** – נשאלה שאלת סל בלבד על שינויים שחלו בחיים של מקבל השירות (לא חל שינוי / חל שינוי לטובה / חל שינוי לרעה) בכל אחד מן התחומים האלה: קשיים ביחסים בתוך המשפחה, מצב כלכלי ותעסוקה, תנאי מגורים, התמכרויות
- שינויים בכוחות ובמשאבים** – זיהוי (הכרה) עצמי כפוגע או כנפגע מאלימות במשפחה, מוטיבציה לשינוי, רצון לשיתוף רשתות תמיכה או גורמי מקצוע בבעיה ולפעול לפתרונה, אופטימיות בנוגע לעתיד
- אבני דרך ייעודיות להשגת התוצאות** – קבלת אחריות על הפעלת אלימות, הזדהות עם הנפגע מן ההתנהגות האלימה, תחושת חרטה לאחר הפעלת האלימות במשפחה, יכולת שליטה במעשים גם בשעת כעס, השלמה עם הפרידה מבן/בת הזוג, תחושת שליטה בחיים, קיומם של כלים להתמודדות עם בעיית האלימות, קיומן של מערכות תמיכה משפחתיות וחברתיות, נגישות לשירותים בקהילה לטיפול בבעיית האלימות (הפריטים נדלו מתוך הכלים המתוקפים במאמרים: Straus et al., 1996; Cannon et al., 2016; Eckhardt et al., 2004 ;

תוצאות סופיות

השינויים שההתערבות מנסה לקדם ולשמם נועדה. לרוב התוצאות הרצויות הן תמונת ראי של הצרכים שבמוקד, או שהן מגדירות את מהות השינוי ואת מגמתו. התוצאות עשויות להתייחס לשינויים במצב הלקוח, בהתנהגותו, בעמדותיו, ברגשותיו ועוד (ארזי ונמר-פורסטנברג, 2020).

בשאלון זה נערכה מדידה חוזרת של הצרכים שבמוקד ההתערבות, כלומר תדירות של פגיעה והיפגעות בחודש האחרון מסוגים של אלימות במשפחה: פיזית, מינית, כלכלית ורגשית-נפשית. הפערים בין שתי המדידות (ר' פרק 4) יעידו על השגתן או על אי-השגתן של כל אחת מן התוצאות הסופיות. נוסף על כך נערכה מדידה חוזרת של הערכת מסוכנות על ידי העובד – עד כמה מקבל השירות נמצא בסכנה, או עד כמה מקבל השירות הוא סכנה לאחרים במשפחתו; נבחנו הסיבות לסיום ההתערבות במרכז; העובדים נשאלו עד כמה הושגו תוצאות ההתערבות אצל מקבל השירות; וכן התבקשו להגדיר סמנים (ביטויים נצפים) המעידים

⁵ הרכיבים בתפוקה זו הם בהתאם לנוהל סל גמיש אלמ"ב של משרד הרווחה, למתן סיוע חומרי לנפגעי אלמ"ב

על השגת התוצאות (אם הושגו) ולציין סיבות לאי-השגת התוצאות (אם לא הושגו).

כרטי הרקע של העובד ממלא השאלון

בדומה לשאלון t-0, פרק זה נוסף בשאלון העובדים לצורכי מדידה במסגרת הפיילוט בלבד ולא יהיה חלק מן המערכת הממוחשבת.

שאלון למקבלי שירות – כלל 68 שאלות (ר' נספח ו')

בשאלון מקבלי השירות דמו המבנה, החלקים והשאלות לאלו שבשאלון העובדים (ובכללם: תפוקות, תוצאות ביניים, תוצאות סופיות), מלבד שני פרקים שלא הופיעו בו:

- עדכון פרק הערכת מצב – מכיוון שמקבלי השירות לא נשאלו בשאלון t-0 על מאפייני הרקע שלהם כדי להקל עליהם במילוי השאלון, גם בשאלון t-1 לא הופיע עדכון הפרק אצל מקבלי השירות
- פרק כרטי רקע של העובדים

שאלות ייחודיות: נוספו לשאלון מקבלי השירות שאלות על איכות התפוקה שהם קיבלו במרכז: זמינות המענה בשעת הצורך; מענה רגיש ומכבד; מענה מונגש לפי שפה, תרבות, גיל, מגדר; שמירה על הפרטיות; ומידת שביעות הרצון מן השירות במרכז.

3.5 אתיקה

ראשית, מטעמים אתיים נקבע כי במסגרת הפיילוט השאלונים ייאספו תוך שמירה על פרטיותם של מקבלי השירות. עם זאת, כדי לאפשר השוואה בין מועדי המדידה, התבקשו כל עובד במרכז וכל מקבל שירות לציין על גבי השאלון את ארבע הספרות האחרונות של מספר הזהות של מקבל השירות. באופן זה התאפשרה הצלבה בין השאלונים של העובדים לאלו של מקבלי השירות ובין המדידות, בלי לפגוע בצנעת הפרט.

שנית, השאלונים כללו שאלות שעלולות לגרום חוסר נוחות למקבלי השירות, כמו ביטויי האלימות, בעיות רפואיות ומוגבלות, שימוש בחומרים ממכרים (אלכוהול וסמים), מצב תעסוקה ומצב כלכלי. כדי לצמצם את חוסר הנוחות, צוין בשאלונים כי המענה הוא אנונימי כי אפשר להפסיק למלא את השאלון בכל שלב וכי בכל שאלה יש אפשרות להשיב "לא מעוניין לענות".

לבסוף, מתוך הבנה כי השאלונים עלולים לעורר זיכרונות לא נעימים ולגרום למצוקה רגשית בקרב מקבלי השירות שימלאו אותם, נרשמה הערה בראש השאלונים של מקבלי השירות: "במידה ומילוי השאלון גורם לך לקושי או תחושת מצוקה, תוכלי לפנות לעו"ס במרכז אלמ"ב או למוקד 118".

המחקר קיבל את אישורה של ועדת האתיקה במכון מאיר-ס-ג'וינט-ברוקדייל.

3.6 מחשוב כלי המדידה

הכלי בגרסתו הסופית מוחשב באמצעות תוכנת נמ"ה במכון מאיר-ס-ג'וינט-ברוקדייל. למחשוב השאלון היו כמה מטרות: (א) להקל על עובדים ועל מקבלי שירות בתהליך המילוי; (ב) להקל על החוקרים במכון מאיר-ס-ג'וינט-ברוקדייל לקבל נתונים; (ג)

להקל את תהליך הטמעת הכלי בארגון בהמשך (לאחר המשוב מן העובדים על המבנה והתוכן של הכלים – הם יוטמעו במסגרת אפיונם במערכת של משרד הרווחה והביטחון החברתי).

3.7 ניתוחים סטטיסטיים

בדומה לניתוח הנתונים במדידה הראשונה, לנתונים שנאספו במדידה השנייה בוצע ניתוח כמותי-סטטיסטי בתוכנת SPSS-28. הבדלים בין הקבוצות ובין המדידות נבחנו באמצעות מבחן t או באמצעות מבחן χ^2 (כתלות בסולם המדידה של כל שאלה), והמתאמים בין המשתנים נבדקו באמצעות מבחן פירסון. באמצעות ניתוחים אלו נבחנו כיוונים אפשריים של השפעת המאפיינים, הצרכים הנוספים והתפוקות על התוצאות שנמדדו. כל הממצאים שצוינו בדוח כמובהקים, נמצאו ככאלה ברמה של לפחות $p < .05$.

4. מדידת תוצאות התוכנית - השוואה בין שתי המדידות

4.1 מאפייני רקע של מקבלי השירות

בחלק זה יוצגו הממצאים על מאפייני הרקע של מקבל השירות. הממצאים התיאוריים המובאים בפרק זה מתייחסים ל-160 מקבלי השירות אשר השתתפו בשתי המדידות (t-0 ו-t-1) (להצגת מאפייני כלל מקבלי השירות שהשתתפו בפיילוט ר' רזניקובסקי-קוראס ואח', 2021).

המדידה הנוכחית נערכה במסגרת הפיילוט בקרב קבוצה קטנה יחסית של מקבלי שירות במרכזים, לכן הנתונים אינם מייצגים את המאפיינים של כלל מקבלי השירות במרכזים. לתפיסת צוות המחקר, מפת המאפיינים, הצרכים, הכוחות והחוזקות של מקבלי השירות, הן הפוגעים הן הנפגעים, תוכל להתגבש רק לאחר הטמעת מדידה שוטפת במרכזים ובנייה ממושכת של מאגר נתונים על מקבלי שירות רבים. בפרק זה תוצע תבנית לארגון ולניתוח המאפיינים של מקבלי השירות, ויושם דגש בשינויים בין שתי המדידות.

4.1.1 מאפיינים דמוגרפיים

לוח 1 מציג את ההתפלגות של המאפיינים הדמוגרפיים המרכזיים של מקבלי השירות במדידה השנייה. 82.5% ממקבלי השירות במרכזים הן נשים והיתר גברים, הגיל הממוצע הוא 40 שנים, וטווח הגילים רחב ונע בין 20 ל-74. 73.1% ממקבלי השירות יהודים, 23.1% ערבים והיתר משתייכים לדתות אחרות. בהתאמה, 56.9% דוברי עברית שפת אם, 21.9% דוברי ערבית שפת אם והיתר דוברי שפות אחרות (רוסית, אמהרית ועוד). 49.9% מן המשיבים חילוניים, 31.6% מסורתיים והיתר דתיים או דתיים מאוד. 48.3% בעלי השכלה תיכונית בלבד, 29.8% בעלי השכלה גבוהה (תואר ראשון, שני או שלישי) והיתר בעלי השכלה אחרת (תעודות מקצועיות או קורסים). 77.5% מן המשיבים ילידי ישראל והיתר נולדו במדינות אחרות. 60.8% אזרחים והיתר תושבים. 31.0% נשואים, חיים בזוגיות או ידועים בציבור, 65.8% פרודים או גרושים והיתר רווקים. ל-93.1% מן המשיבים יש ילדים. מספר הילדים במשפחה נע בין 1-9 ילדים, ובממוצע 3 ילדים (זאת בדומה לממוצע הילדים לאישה בישראל – הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה [למ"ס], 2022). מרבית המאפיינים הדמוגרפיים במדידה t-1 דומים למאפייני המשיבים במדידה t-0. השינוי העיקרי הוא בסטטוס המשפחתי: במדידה t-1 יש כ-14% יותר משיבים שהם פרודים או גרושים (וכחות משיבים שהם נשואים או חיים בזוגיות).

לוח 1: המאפיינים הדמוגרפיים של מקבלי השירות – מדידה שנייה (במספרים ובאחוזים)

מאפיינים	N	(%)	M	SD	Range
מגדר (n=160)					
גברים	28	17.5			
נשים	132	82.5			
גיל (n=160)			40.5	10.11	74-20

Range	SD	M	(%)	N	מאפיינים
					קבוצת אוכלוסייה (n=160)
			73.1	117	יהודי
			23.1	37	ערבי
			3.8	6	אחר
					שכת אם (n=160)
			56.9	91	עברית
			21.9	35	ערבית
			10.6	17	רוסית
			10.6	17	אחר
					רמת דתיות (n=158)
			49.9	79	חילוני
			31.6	50	מסורתי
			12.7	20	דתי
			5.8	9	דתי מאוד או חרדי
					השכלה (n=151)
			48.3	73	תיכונית
			17.9	27	תעודה מקצועית
			23.8	36	תואר ראשון
			6.0	9	תואר שני / שלישי
			4.0	6	אחר
					ארץ לידה (n=160)
			77.5	124	ישראל
			22.5	36	אחר
					מעמד חוקי (n=158)
			39.2	62	תושב
			60.8	96	אזרח
					מצב משפחתי (n=158)
			3.2	5	רווק
			31.0	49	נשוי / חי בזוגיות / ידוע בציבור
			65.8	104	פרוד או גרוש
			93.1	149	מקבלי שירות עם ילדים (n=160)
9-1	1.46	3.0			מספר הילדים במשפחה (n=149)

4.1.2 מצב בריאות

לוח 2 מציג את מצב הבריאות הפיזי והנפשי של המשיבים. 21 משיבים (23.1%) ציינו כי הם סובלים מבעיות בריאות, ולעיתים משילוב של כמה סוגי בעיות בריאות, ובהן 5.0% הפרעה או מחלת נפש מאובחנת, 3.8% פוסט-טראומה מאובחנת, 12.5% מוגבלות גופנית, פיזית-בריאותית, חושית, תפקודית (כמחציתם עם מוגבלות קבועה ומחציתם עם מוגבלות זמנית), ו-0.6% עם מוגבלות קוגניטיבית קבועה. יש לציין כי העובדים דיווחו כי בקרב 13 מקבלי שירות חלו שינויים במצב בריאותם במדידה זו לעומת המדידה הקודמת. כך, במדידה t-0 דיווחו העובדים כי 6.9% ממקבלי השירות סובלים מבעיות בריאות, לעומת 23.1% מן המשיבים במדידה זו. השינוי העיקרי הוא במוגבלות גופנית, פיזית-בריאותית, חושית, תפקודית. במדידה t-1 12.5% מן המשיבים סובלים ממנה לעומת 2.3% במדידה הקודמת.

לוח 2: מצב הבריאות של מקבלי השירות (N=160, במספרים ובאחוזים)

%	N	
5.0	8	הפרעה או מחלת נפש מאובחנת
3.8	6	פוסט-טראומה מאובחנת
12.5	20	מוגבלות גופנית, פיזית-בריאותית, חושית, תפקודית
0.6	1	מוגבלות קוגניטיבית

4.1.3 הליכים משפטיים ומאסרים

לוח 3 מציג נתונים על הליכים משפטיים ומאסרים של מקבלי השירות ואדם בסביבתם הקרובה: 44.0% ממקבלי השירות במדידה זו נמצאים בהליך משפטי אזרחי (למשל הליכי סדרי דין, חוק הנוער, הוצאה לפועל), ול-12.3% מהם יש רישום פלילי במשטרה. עבור 7.7% מן הנפגעים וכנגד 31.6% מן הפוגעים מתקיים הליך פלילי בגין אלימות במשפחה. כנגד 11.9% ממקבלי השירות הוצא צו הגנה או צו הרחקה, ו-35.4% ממקבלי השירות הוציאו צו הגנה או צו הרחקה בגין אלימות במשפחה.

4.4% ממקבלי השירות נמצאים במעצר בית, 2.6% ריצו בעבר או מרצים כיום תקופת מאסר (רבע מהם בגין אלימות במשפחה) ו-8.8% נמצאים בטיפול של קצין מבחן. ל-0.6% (מקבל שירות אחד) יש נשק ול-2.9% מבני המשפחה של מקבלי השירות (ארבעה משיבים) יש נשק. מרבית המאפיינים הקשורים להליכים משפטיים ומאסרים במדידה זו t-1 דומים לאלו שבמדידה הקודמת.

לוח 3: הליכים משפטיים ומאסרים של מקבלי השירות (במספרים ובאחוזים)

%	N	
44.0	66	נמצאת/בהליך משפטי אזרחי (N=150)
12.3	19	קיים רישום פלילי במשטרה (N=154)
7.7	12	מתקיים ביחס לנפגע/ת הליך פלילי בגין אלימות במשפחה (N=156)
31.6	48	מתקיים ביחס לפוגע/ת הליך פלילי בגין אלימות במשפחה (N=152)
11.9	19	הוצא כנגד מקבל/ת השירות צו הגנה / הרחקה (N=159)
35.4	56	מקבל/ת השירות הוציא/ה צו הגנה / הרחקה בגין אלימות במשפחה (N=158)
4.4	7	נמצאת/במעצר בית (N=159)
2.6	4	ריצה/ריצתה בעבר או מרצה כיום תקופת מאסר (N=155)
8.8	14	מטופל/ת על ידי קצין מבחן (N=159)
0.6	1	יש ברשות/ה נשק (N=15)
2.9	4	יש ברשות אחד מבני המשפחה נשק (N=137)

4.1.4 אירועי חיים משבריים

בלוח 4 מוצגים שיעורי ההיפגעות של מקבלי השירות מחוויות משבריות: 85.3% ממקבלי השירות חוו פְּרָדה או גירושין, בקרב 39.8% מקבלי שירות אושפז מישהו מן המשפחה הקרובה לזמן ממושך (בשל מחלה פיזית, מחלת נפש, שיקום מתאונה), 35.5% חוו אובדן של בן משפחה מדרגה ראשונה או אדם משמעותי אחר, 28.1% נחשפו לחרם או נידי מן המשפחה הגרעינית או המורחבת, או נתקים משפחתיים, בקרב 17.3% ממקבלי השירות ריצה מאסר או מעצר מישהו מן המשפחה הקרובה, 15.9% נחשפו להתנהגות אובדנית של בן משפחה מדרגה ראשונה או של אדם משמעותי אחר, 14.9% חוו אירוע מסכן חיים (למשל אירוע ביטחוני, תאונת דרכים, ירי), 9.9% חוו אשפוז ממושך עקב מחלה או תאונה, 6.2% חוו בעצמן או שבת הזוג חוותה הפסקת היריון או לידה שקטה, ו-2.9% חוו הוצאה מן הבית של ילד אחד לכחות (לפנימייה או לאומנה).

יש לציין כי במדידה t-1 דיווחו עובדים שבקרב 32 מקבלי שירות חל שינוי או התגלה אירוע משמעותי קשה בחייהם מאז המדידה הקודמת. במסגרת זו חלה עלייה בשיעור אירועי הפְּרָדה / הגירושין ובאשפוז ממושך של קרובים.

לוח 4: חוויות משבריות (במספרים ובאחוזים)

%	N	
85.3	93	פְּרָדָה או גירושין (n=109)
39.8	33	מישהו מן המשפחה הקרובה עבר אשפוז ממושך (n=83)
35.5	33	אובדן של בן משפחה מדרגה ראשונה או אדם משמעותי אחר (n=93)
28.1	27	חשיפה לחרם או נידוי מן המשפחה או נתקים משפחתיים (n=96)
17.3	14	מישהו ממשפחתו הקרובה היה במעצר או מאסר (n=81)
15.9	14	התנהגות אובדנית של בן משפחה או אדם משמעותי אחר (n=88)
14.9	14	אירוע מסכן חיים (n=94)
9.9	9	אשפוז ממושך עקב מחלה או תאונה (n=91)
6.2	6	הפסקת היריון או לידה שקטה (n=97)
2.9	3	הוצאה מן הבית של אחד או יותר מן הילדים (n=105)
0.0	0	שלילת אפוטרוכסות או אימוץ של אחד או יותר מן הילדים (n=106)

4.2 צורכי מקבלי השירות

בפרק זה יוצגו הצרכים של מקבלי השירות שהשתתפו בפיילוט – היפגעות ופגיעה באמצעות אלימות במשפחה.⁶ יובאו נתונים על תדירות היפגעות ופגיעה מאז תחילת הטיפול במרכז של סוגי הפגיעה האלה: פגיעה מילולית, רגשית או נפשית, הטרדה, שליטה בחיים, בידוד חברתי, איומים, פגיעה ברכוש, פגיעה או ניצול כלכלי, פגיעה פיזית, פגיעה מינית, שימוש בילדים כאמצעי שליטה, הזנחת קטינים או חסרי ישע, פגיעה פיזית בילדים ופגיעה בבעלי חיים. תחילה יוצגו הנתונים בדיווח העובדים, ולאחר מכן יוצגו הבדלים בין דיווח העובדים ובין הדיווח של מקבלי השירות בנוגע לכל אחד מסוגי האלימות. בהמשך יוצגו קשרים בין הצרכים עצמם.

4.2.1 תדירות פגיעה והיפגעות

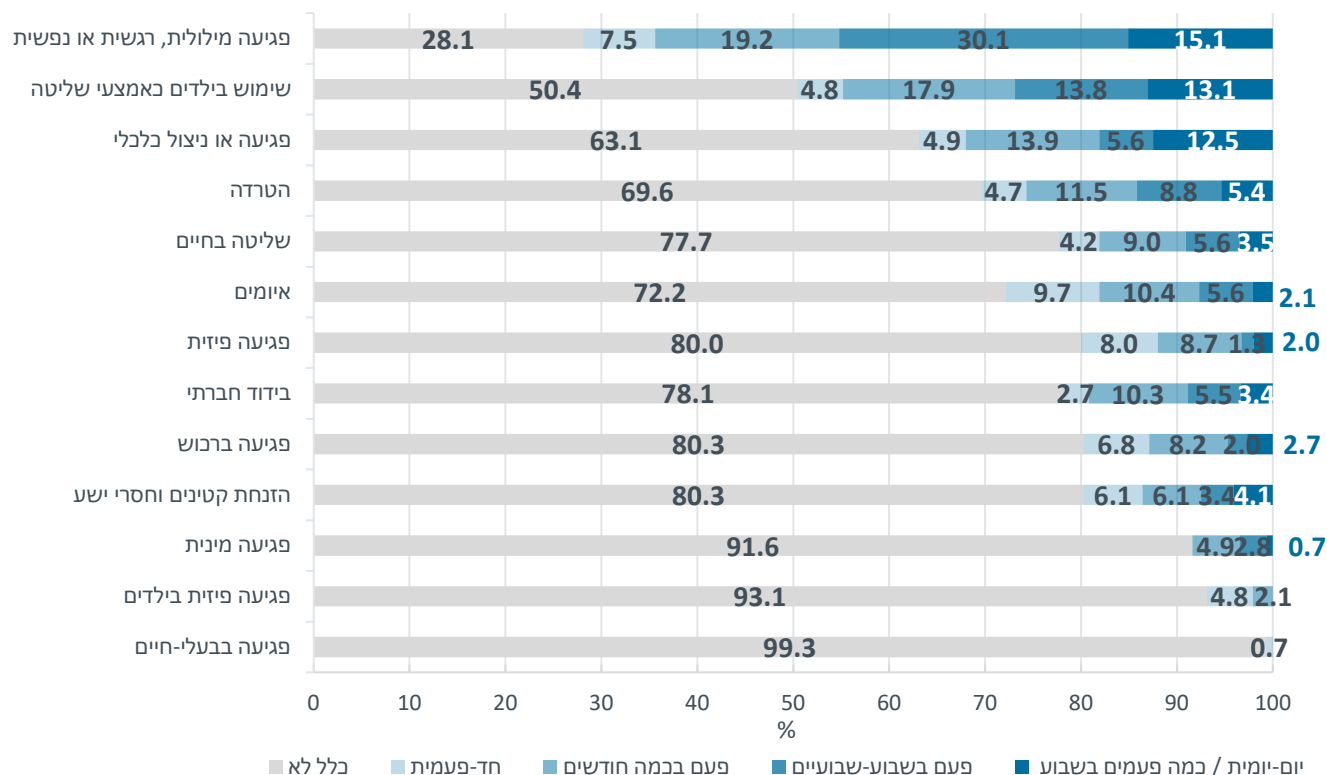
תדירות היפגעויות

בתרשים 1 מוצגת תדירות ההיפגעות ממגוון סוגים של אלימות במשפחה בחודש האחרון לטיפול במרכז (ר' נספח ז'). נראה כי סוגי האלימות הנפוצים ביותר הם: פגיעה מילולית, רגשית או נפשית (למשל השפלה, האשמות, הפחדה, קללות, צעקות, פגיעה רוחנית), שימוש בילדים כאמצעי שליטה כלפי הורה אחר (כמו איום להפריד את ההורה מן הילדים, הסתה של הילדים כנגד ההורה האחר), פגיעה או ניצול כלכלי (למשל מניעה או הערמת קשיים על יציאה לעבודה, מניעת גישה לכסף או רכוש של המשפחה, מניעת פתיחה של חשבון בנק) והטרדה (למשל התנהגות אובססיבית, איומים חוזרים לפגיעה עצמית או להתאבדות, ביטויי קנאה, רכושנות קיצונית).

⁶ כאן ובשאר פרקי הדוח יתחיל סדר הצגת הממצאים בהיפגעויות ולאחר מכן יובאו הפגיעות

סוגי האלימות הנפוצים ביותר דומים לאלו שנמצאו במדידה t-0. בד בבד יש ירידה בתדירות של כלל סוגי ההיפגעות בתדירויות הגבוהות (לפחות אחת לשבועיים) של כלל סוגי ההיפגעות. שיעור הירידה הגבוה ביותר חל בהיפגעות האלה: אלימות מילולית, רגשית או נפשית (ירידה של 27.1%), שליטה בחיים (למשל מעקב, התקנת מצלמות או יישומי מעקב, שליטה באופן ההתנהגות והלבוש, דרישה למסירת סיסמאות אישיות (ירידה של 21.9%), הטרדה (ירידה של 19.7%) ובידוד חברתי (למשל הגבלת זמן או מניעת מכש עם משפחה או חברים. ירידה של 17.1%).

תרשים 1: תדירות היפגעות מאלימות במשפחה בחודש האחרון לטיפול (באחוזים)

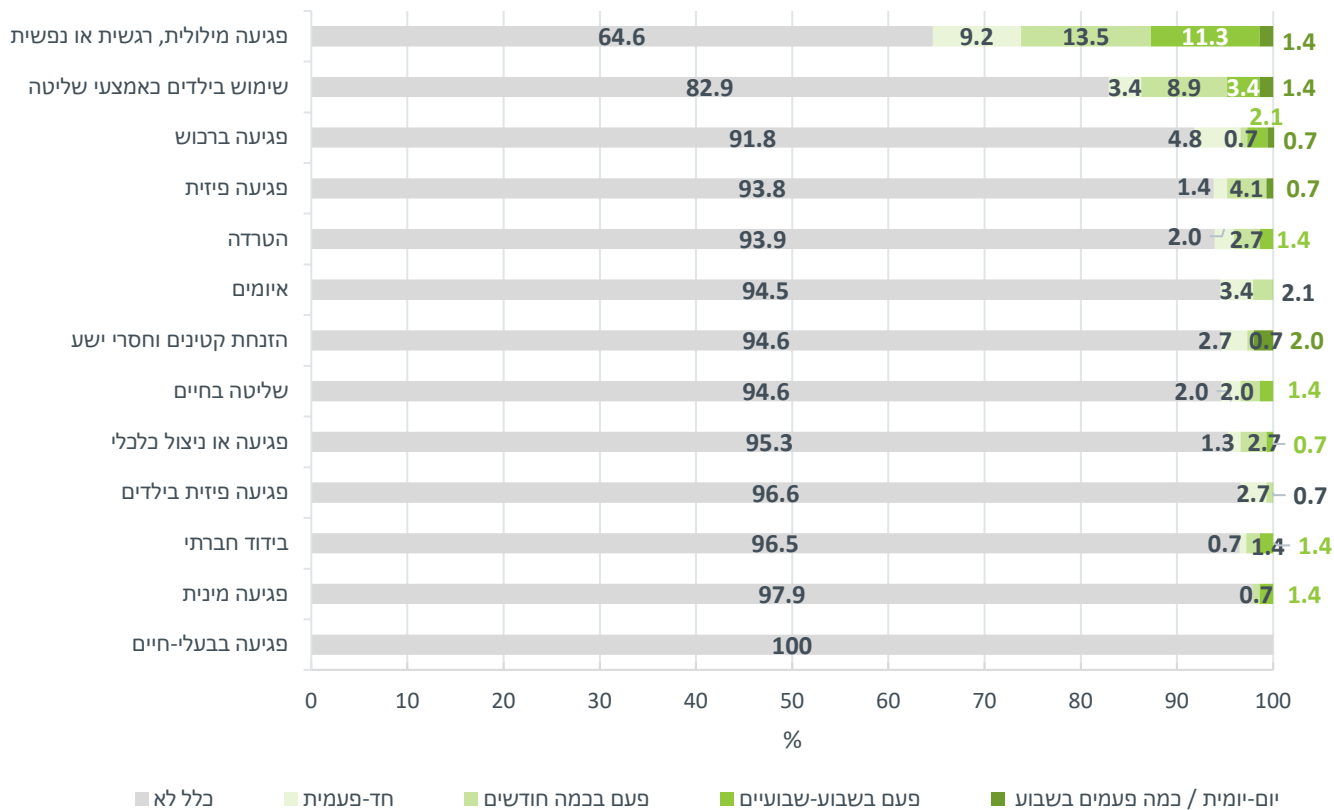

תדירות פגיעות

בתרשים 2 מוצגת תדירות הפגיעה בחודש האחרון לטיפול במרכז (ר' נספח ח'). סוגי הפגיעות הנפוצים ביותר הם: פגיעה מילולית, רגשית או נפשית, שימוש בילדים כאמצעי שליטה כלפי הורה אחר, פגיעה ברכוש (למשל זריקה או שבירה של חפצים) והטרדה.

נתונים אלו דומים לסוגי האלימות שנמצאו במדידה t-0. עם זה במדידה t-0 עמד שיעור הפגיעה (לפחות פעם אחת) באמצעות אלימות פיזית על 24.9%, ואילו במדידה t-1 חלה ירידה והשיעור עמד על 6.1%. כמו כן יש ירידה בפגיעות בתדירויות הגבוהות (לפחות אחת לשבועיים) של כלל סוגי הפגיעות, מלבד פגיעה מינית והזנחת צורכי החיים של קטינים וחסרי ישע, בהם לא חל שינוי. שיעור הירידה בשיעורים הגבוהים ביותר חל בפגיעות האלה: אלימות מילולית, רגשית או נפשית (ירידה של 18.9%), הטרדה (ירידה של 4.9%), איומים (ירידה של 3.8%) ושימוש בילדים כאמצעי שליטה כלפי ההורה האחר (ירידה של 13.4%).

תרשים 2: תדירות הפגיעה באמצעות אלימות במשפחה בחודש האחרון לטיפול (באחוזים)

בהשוואה בין דיווח העובדים לדיווח מקבלי השירות הן בתדירות ההיפגעות של מקבלי השירות (ר' נספח ט') הן בתדירות הפגיעה של מקבלי השירות (ר' נספח י') – נמצאה הלימה בין דיווח העובדים לדיווח מקבלי השירות.

4.2.2 אלימות הודית

נוסף על ניתוח תדירות הפגיעות וההיפגעויות בחודש האחרון לטיפול, נבדק שיעור האלימות ההודית בקרב מקבלי השירות לפי דיווח העובדים. רק בנוגע לאלימות מילולית, רגשית או נפשית אפשר להתייחס לדינמיקה של אלימות ביחסים הזוגיים (29.4%), ואילו ביתר סוגי האלימות, שיעורי ההודיות נמוכים יותר (**לוח 5**).

לוח 5: שיעורי אלימות הודית (n=160, באחוזים)

סוג הפגיעה	% הדיווחים על אלימות הודית
פגיעה מילולית, רגשית או נפשית	29.4
שימוש בילדים כאמצעי שליטה כנגד הורה אחר	14.4
פגיעה ברכוש	6.3
אלימות פיזית	5.0
הזנחת קטנים וחסרי ישע	3.8
איומים	3.1
הטרדה	3.1
פגיעה או ניצול כלכלי	3.1
שליטה בחיים	2.5
פגיעה פיזית בילדים	2.5
בידוד חברתי	1.3
אלימות מינית	1.3
אלימות הודית כללית (בין כל סוג פגיעה לכל סוג אחר)	37.5

4.2.3 קשרים בין הצרכים ובין עצמם

בבחינה של קשרים בין סוגי הפגיעות ושל קשרים בין סוגי ההיפגעויות עלה כי כל סוגי הפגיעות קשורים זה בזה, וכך גם כל סוגי ההיפגעויות. אף פגיעה או היפגעות אינה עומדת כשלעצמה.

היפגעויות

נמצא קשר חיובי בין כלל סוגי ההיפגעויות (ר' נספח י"א).

פגיעות (ר' נספח י"ב)

- פגיעה מילולית, רגשית או נפשית – קשר חיובי למרבית הפגיעות, מלבד הזנחה של צורכי חיים בסיסיים עבור קטנים וחסרי ישע
- פגיעה באיומים – קשר חיובי למרבית הפגיעות, מלבד שימוש בילדים כאמצעי שליטה כלפי הורה אחר והזנחה של צורכי חיים בסיסיים עבור קטנים וחסרי ישע

- **פגיעה בהטרדה** – קשר חיובי לכל סוגי הפגיעות
- **פגיעה באמצעות בידוד חברתי** – קשר חיובי למרבית הפגיעות, מלבד פגיעה פיזית בילדים
- **שליטה בחיים** – קשר חיובי למרבית הפגיעות, מלבד פגיעה פיזית בילדים ופגיעה מינית
- **שימוש בילדים כאמצעי שליטה כלפי הורה אחר** – קשר חיובי למרבית הפגיעות, מלבד איומים, פגיעה ברכוש, פגיעה פיזית ופגיעה פיזית בילדים
- **פגיעה ברכוש** – קשר חיובי למרבית הפגיעות, מלבד שימוש בילדים כאמצעי שליטה כלפי הורה אחר
- **פגיעה או ניצול כלכלי** – קשר חיובי למרבית הפגיעות, מלבד הזנחה של צורכי חיים בסיסיים עבור קטינים וחסרי ישע
- **פגיעה פיזית** – קשר חיובי למרבית הפגיעות, מלבד שימוש בילדים כאמצעי שליטה כלפי הורה אחר ופגיעה מינית
- **פגיעה מינית** – קשר חיובי למרבית הפגיעות, מלבד שליטה בחיים ופגיעה פיזית
- **פגיעה פיזית בילדים** – קשר חיובי למרבית הפגיעות, מלבד בידוד חברתי, שליטה בחיים, שימושי בילדים כאמצעי שליטה עלפי הורה אחר והזנחה של צורכי חיים בסיסיים עבור קטינים וחסרי ישע
- **הזנחה של צורכי חיים בסיסיים עבור קטינים וחסרי ישע** – קשר חיובי להטרדה, שליטה בחיים, שימוש בילדים כאמצעי שליטה כלפי הורה אחר, פגיעה ברכוש, פגיעה פיזית ופגיעה מינית

4.3 תפוקות⁷

בחלק זה יובאו הממצאים בנוגע לתפוקות שקיבלו מקבלי השירות במרכזים. תחילה יובא המידע על השימוש במגוון התפוקות כפי שדיווחו העובדים בשאלונים. לאחר מכן יוצגו קשרים בין המאפיינים של מקבלי השירות ובין התפוקות שנבחרו להם. כרט לכך נערכה השוואה בין דיווחי העובדים לדיווחי מקבלי השירות בנוגע לתפוקות שנעשה בהן שימוש, אולם מספר קטן מדי של משיבים לא אפשר לערוך את המבחנים באופן מהימן.

4.3.1 שכיחות השימוש בתפוקות

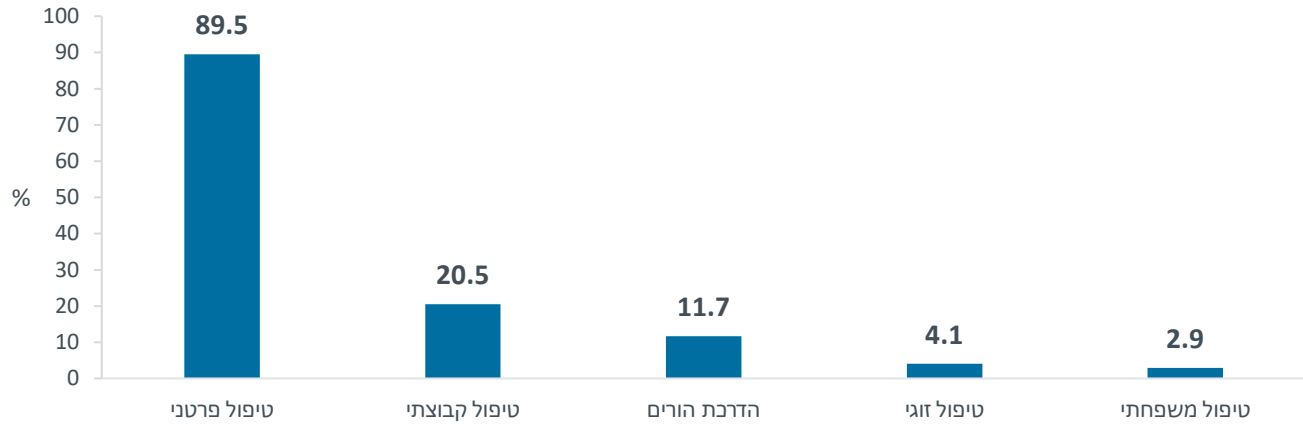
התפוקות, כלומר אסטרטגיות ההתערבות, מחולקות לחמש קטגוריות: טיפול, התערבות בחירום (תוכנית הגנה), סל גמיש אלמ"ב, תוכניות ייחודיות ותיווך בין מקבלי שירות לגורמים חיצוניים למיצוי זכויות. לפי קטגוריות אלו יוצגו הממצאים:

קטגוריה 1: טיפול

קטגוריה זו כוללת חמש תפוקות: טיפול פרטני, טיפול קבוצתי, טיפול זוגי, טיפול משפחתי והדרכת הורים. התפוקה השכיחה ביותר מכלל התפוקות ברשימה ולא רק בקטגוריה זו, היא טיפול פרטני (89.5%), אחריה טיפול קבוצתי (20.5%), הדרכת הורים (11.7%), טיפול זוגי (4.1%) ולבסוף טיפול משפחתי (2.9%) **(תרשים 3)**.

⁷ התפוקות והקטגוריות שלפיהן הן מחולקות הוגדרו על ידי מטה התוכנית לפני גיבוש שאלוני המחקר t-1

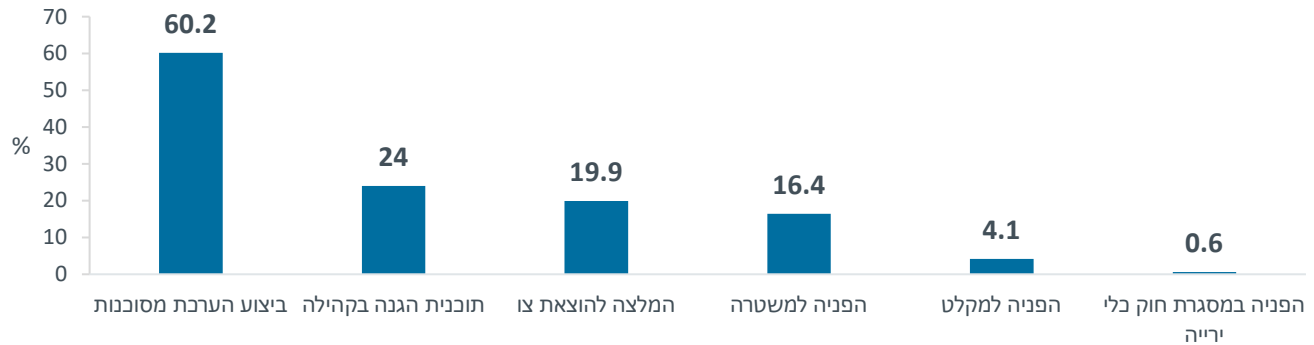
תרשים 3: שימוש בתפוקות בקטגוריה "טיפול" (באחוזים, n=160)

קטגוריה 2: התערבות בחירום (תוכנית הגנה)

קטגוריה זו משקפת את השימוש בתפוקות שנועדו להגנה על מקבלי שירות נפגעי אלימות: הערכת מסוכנות (60.2%), תוכנית הגנה בקהילה (24.0%), המלצה להוצאת צו על פי חוק אלימות במשפחה (19.9%), הפניה למשטרה (16.4%), הפניה למקלט (4.1%) והפניה לטיפול במסגרת חוק כלי ירייה – לקיחת נשק מגורם מסכן (0.6%). לא דווח על שימוש בתפוקות הפניה ל"מרכז אלומה" והפניה לדירות של"ב (שהייה למורחקי בית).

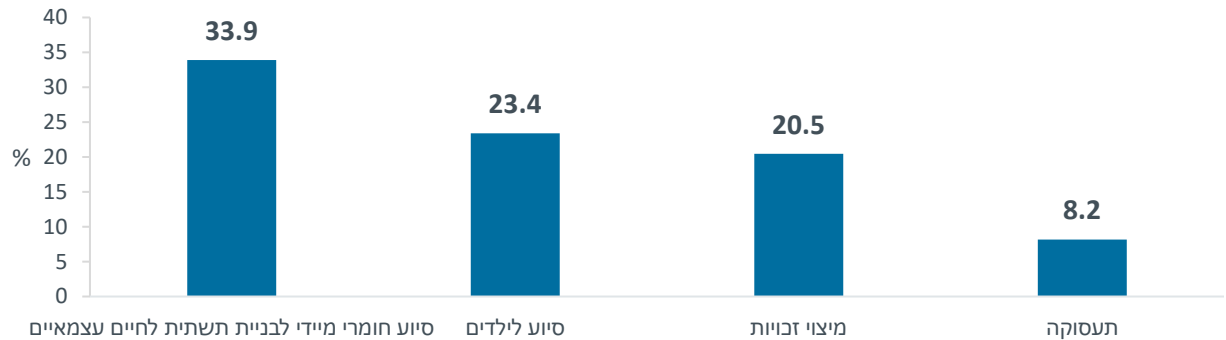
תרשים 4: שימוש בתפוקות בקטגוריה "התערבות בחירום (תוכנית הגנה)" (באחוזים, n=160)

קטגוריה 3: סל גמיש אלמ"ב

התפוקות בקטגוריה זו כוללות סיוע חומרי (הכולל רכישה של מוצרי יסוד בסיסיים כגון ביגוד והנעלה, מזון, טיפולים רפואיים ושכר דירה, וכן מוצרים המשמשים להגנה, כגון סורגים ולחצן מצוקה) או סיוע כספי ייעודי לשם מימון היבטי מחיה המקדמים את הצרכים הטיפוליים. הסיוע הרב ביותר הוא סיוע חומרי מיידי לבניית תשתית לחיים עצמאיים (33.9%), לאחר מכן סיוע לילדים (הכולל סיוע במימון צרכים אישיים, התפתחותיים ולימודיים של הילד, פעילויות פנאי והעשרה, ושירותי טיפול והשגחה על ילדים במצבים מיוחדים) (23.4%), מיצוי זכויות (20.5%) ולבסוף תעסוקה (8.2%).

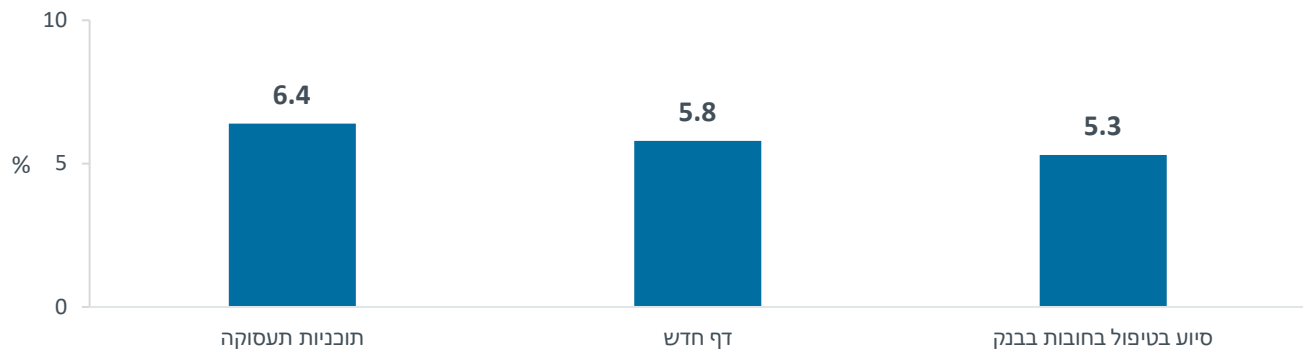
תרשים 5: שימוש בתפוקות בקטגוריה "סל גמיש אלמ"ב" (באחוזים, n=160)

קטגוריה 4: תוכניות ייחודיות

קטגוריה זו כוללת הפניה לתוכניות סיוע ייעודיות לנפגעי אלימות במשפחה. 6.4% ממקבלי השירות הופנו למגוון תוכניות תעסוקה, 5.8% הופנו לתוכנית "דף חדש" (תוכנית סיוע לנשים יוצאות מקלטים ולילידהן במיצוי זכויות וייעוץ כלכלי ותעסוקתי), ו-5.3% קיבלו סיוע בטיפול בחובות בבנק.

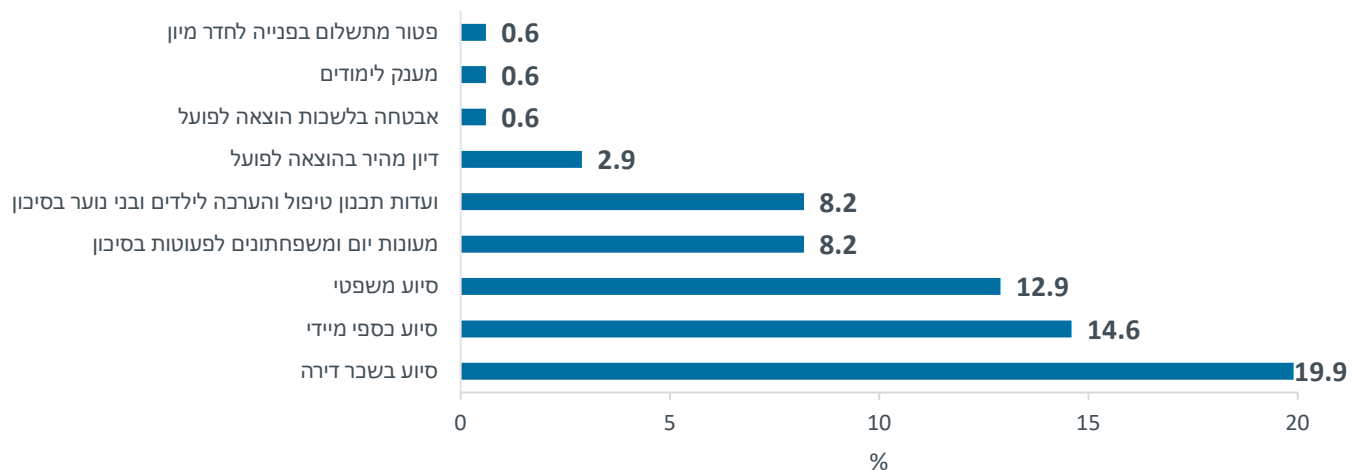
תרשים 6: שימוש בתפוקות בקטגוריה "תוכניות ייחודיות" (באחוזים, n=160)

קטגוריה 5: תיווך בין מקבלי השירות לגורמים חיצוניים למיצוי זכויות

בשונה מקטגוריית "תוכניות מיוחדות" הכוללת הפניה לתוכניות מחוץ למרכז, קטגוריה זו של "תיווך" כוללת ליווי ארוך-טווח של מקבלי השירות על ידי עובדי המרכזים לשם מיצוי זכויות הניתנות מגורמים חיצוניים למרכז – משרד השיכון, המוסד לביטוח לאומי ועוד. עבור 19.9% ממקבלי השירות נעשה תיווך למשרד השיכון לשם קבלת סיוע בשכר דירה לנשים נפגעות אלימות, עבור 14.6% נעשה תיווך לסיוע כספי מיידי לנפגעות ולנפגעי אלימות במשפחה שהתנתקו מבן הזוג האלים, עבור 12.9% נעשה תיווך לסיוע משפטי בנושא אלימות במשפחה באגף לסיוע משפטי, עבור 8.2% נעשה תיווך לקבלת סיוע במעונות יום ומשפחתונים לפעוטות בסיכון, ועבור 8.2% נעשה תיווך לוועדת תכנון טיפול והערכה לילדים ובני נוער בסיכון. תפוקות נוספות בקטגוריה זו הן: מידע על זכויות לנשים השוהות במקלטים (5.8%), מענק הסתגלות וסל שירותים לאחר יציאה ממקלט (2.9%), דיון מהיר בהוצאה לפועל לנפגעות אלימות במשפחה (2.9%), אבטחה בלשכות הוצאה לפועל לנשים נפגעות אלימות (0.6%), מענק לימודים לנשים נפגעות אלימות (0.6%), ופטור מתשלום בפנייה לחדר מיון לנפגעי אלימות (0.6%).

תרשים 7: שימוש בתפוקות בקטגוריה "תיווך בין מקבלי שירות לגורמים חיצוניים לצורך מיצוי זכויות" (באחוזים, n=160)

תפוקות אחרות

בשאלון ניתנה לעובדים אפשרות לציין תפוקות אחרות שנעשה בהן שימוש, ואינן רשומות ברשימת התפוקות. בחלק זה ציינו העובדים התערבויות עם בני משפחה נוספים, כדוגמת שילוב ההורים של מקבל השירות בטיפול, הפניית ילדים של מקבל השירות ל"בית לין"⁸ וטיפולים רגשיים לילדים של מקבל השירות. ציינו גם התערבויות עם גורמי משטרה, כגון תיווך בין מקבל השירות למשטרה וליווי במשטרה לקראת דיונים בבית משפט.

⁸ "בית לין" הם מרכזי הגנה הממוקמים בנפרד מתחנות המשטרה, ומאגדים תחת קורת גג אחת את כל גורמי המקצוע הרלוונטיים לקטינים נפגעי עבירה: גורמי חקירה, אבחון וטיפול.

4.3.2 חסמים ליישום התפוקות

לאחר מילוי פרק התפוקות נשאלו העובדים עד כמה יושמה תוכנית ההתערבות כמתוכנן, ומה החסמים שמנעו את יישומה. 23.4% מהעובדים דיווחו כי תוכנית ההתערבות יושמה כפי שתוכנן במידה רבה מאוד; 55.1% ציינו כי היא יושמה במידה רבה, ו-21.5% ציינו כי יושמה במידה מועטה.

החסמים ליישום שהעובדים העלו: חוסר שיתוף של מקבל/ת השירות (24.2%), חוסר שיתוף פעולה של בני המשפחה (15.5%), התמקדות בבעיה דחופה אחרת שהצריכה שינוי של תוכנית ההתערבות (14.3%), חוסר התאמה בין המענה ובין צורכי מקבל/ת השירות או מאפייניו/ה (13.7%), קשיים לוגיסטיים (כגון מעבר דירה, נגישות פיזית או שעות הפעילות) (9.9%), שינויים שחלו בצורכי מקבל/ת השירות (8.1%), קושי בגיוס משאבים (3.1%), וקושי בגיוס שיתוף פעולה עם הגורמים המטפלים (2.5%).

4.3.3 איכות התפוקה

איכות התפוקה נבדקה בשאלוני הדיווח העצמי של מקבלי השירות. איכות התפוקות נבחנה בהיבטים של התאמת השירות והנגשתו, והתייחסות מקצועית ומכבדת כלפיהם.

ראשית, מקבלי השירות נשאלו אם המענים היו מותאמים עבורם מן הבחינות שפה, תרבות, גיל ומגדר. שיעור גבוה ממקבלי השירות דיווחו על שירות מותאם שפתית ותרבותית (יותר מ-90%), ואילו שיעור נמוך יותר מהם דיווחו על שירות מותאם מבחינת הגיל והמגדר (כ-40%) (לוח 6).

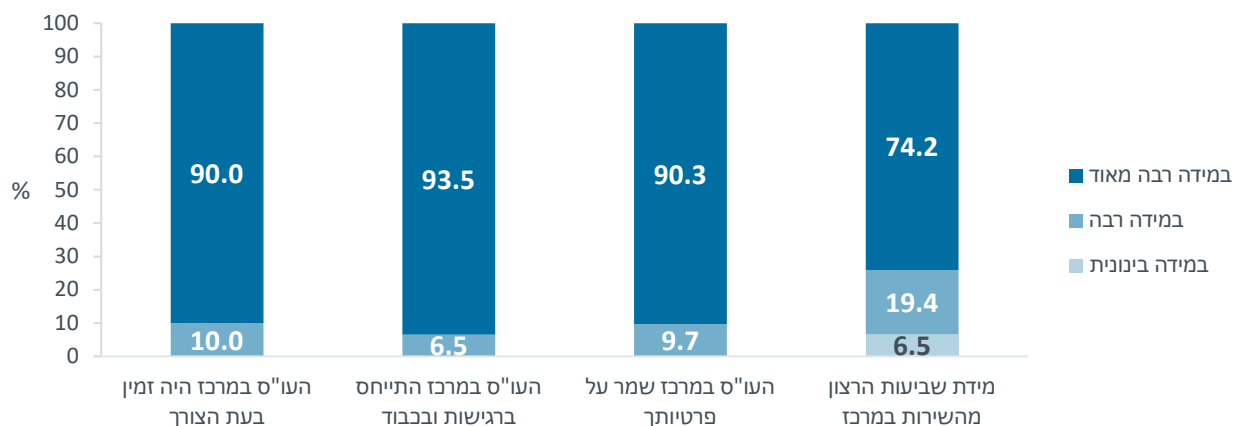
לוח 6: דיווח מקבלי השירות על התאמת השירות והנגשתו להם (במספרים ובאחוזים) (n=31)

דיווחו כי קיבלו מענה מותאם [^]		סוג ההתאמה
N	%	
29	93.5	התאמה שפתית
28	90.3	התאמה תרבותית
13	41.9	התאמה גילית
12	38.7	התאמה מגדרית

[^]אפשר היה לסמן יותר מתשובה אחת

כמו כן מקבלי השירות נשאלו על היבטים אחרים של התייחסות מקצועית ואתית כלפיהם מצד העובדים: זמינות העובד, התייחסות רגישה ומכבדת, שמירה על פרטיותם ושביעות רצון כללית מן השירות שקיבלו במרכז. כלל מקבלי השירות דיווחו כי התייחסות אליהם הייתה מקצועית ומכבדת במידה רבה או רבה מאוד (תרשים 8). נוסף על כך דיווחו רוב מקבלי השירות (93.5%) כי הם שבעי רצון מן השירות שקיבלו במרכז.

תרשים 8: דיווח מקבלי שירות על התייחסות מקצועית ומכבדת (n=31, באחוזים)

4.3.4 קשר בין המאפיינים של מקבלי השירות ובין התפוקות שנבחרו עבורם

סיוע בשכר דירה לנשים נפגעות אלימות (*Cramer's V (158)=0.158) ניתן באופן מובהק יותר לנשים שהן אזרחיות (26.0%) מאשר לתושבות (12.9%). פרט לכך לא נמצאו קשרים בין המאפיינים של מקבלי השירות לתפוקות.

4.4 תוצאות ההתערבות

4.4.1 אבני דרך להשגת התוצאות הסופיות

בחלק זה יוצגו נתונים על מגוון היבטים בחייו של מקבל השירות אשר על פי תאוריית השינוי, הם חסמים ליציאה ממעגל האלימות, ושיפור בהם הוא משום אבן דרך להשגת התוצאות הסופיות. הנתונים הם על שינויים שחלו (לטובה או לרעה) בתחומי החיים האלה: קשיים ביחסים בתוך המשפחה, מצב כלכלי ותעסוקה, תנאי מגורים והתמכרויות.

קשיים ביחסים בתוך המשפחה

בקרוב 46.3% חלו שינויים לטובה בתחום היחסים בתוך המשפחה (למשל תחלופה גבוהה של אנשים המתגוררים בבית, קונפליקטים בעצימות גבוהה במשפחה המורחבת, קשיים בטיפול בילדים), ובהם:

- שיפור ביחסים ובתקשורת בין בני הזוג / בני הזוג לשעבר (10)
- שיפור במימונניות טיפול הוריות במצב הילדים, חיזוק הקשר בין הורים לילדים (10)
- הפחתה בעצימות ובתדירות הקונפליקטים בין בני הזוג (8)
- פְּרָדה או גירושין בין בני הזוג (8)

- מעבר למגורים בנפרד מבן/בת הזוג – בדירה שכורה או אצל משפחת המוצא (6)
 - שיפור במיומנויות התקשורת וביחסים עם משפחת המוצא – הורים, אחים, ילדים (4)
 - כניסה לזוגיות חדשה מיטיבה (3)
 - התחלת טיפול – פסיכיאטרי / התמכרויות / בעיה בריאותית/ אחר (2)
- בקרב 40.0% ממקבלי השירות לא חלו שינויים** בנוגע לקשיים שהם חווים ביחסים בתוך המשפחה מאז תחילת הטיפול במרכז.

בקרב 16.9% חלו שינויים לרעה בתחום זה, ובהם:

- קשיים בטיפול בילדים, הילדים נפגעים רגשית מפרדה / גירושין / קונפליקט בעצימות גבוהה בין הוריהם (7)
- התגברות בעצימות או בתדירות הקונפליקטים בין בני הזוג או עם הילדים (4)
- קונפליקטים בעצימות גבוהה במשפחת המוצא (3)
- שימוש בילדים כאמצעי שליטה כלפי ההורה האחר (2)
- מעבר למגורים בנפרד מבן/בת הזוג, אצל משפחת המוצא (1)
- חזרת בן זוג אלם להתגורר בבית (1)

מצב כלכלי ותעסוקה

בקרב 28.7% חלו שינויים לטובה במצב הכלכלי והתעסוקתי (למשל מצב תעסוקתי, מקורות הכנסה, מצב כלכלי, קשיים במסגרת, קשיים במיצוי זכויות), ובהם:

- השתלבות במעגל העבודה, עבודה מסודרת, עבודה חדשה (27)
- הרחבת מקורות ההכנסה - העלאת שכר / קידום בעבודה / העלאת אחוזי משרה (6)
- עצמאות כלכלית (3)
- סיום תואר / סיום קורס הכשרה (2)
- מיצוי זכויות ותווק מול גורמים בקהילה, קבלת אבטחת הכנסה (2)
- פירעון חובות (1)
- קבלת מזונות (1)

בקרב 56.9% ממקבלי השירות לא חלו שינויים במצב הכלכלי והתעסוקתי מאז תחילת הטיפול במרכז.

בקרב 15.6% חלו שינויים לרעה בתחום זה, ובהם:

- אבטלה, פיטורין או התפטרות ממקום העבודה (5)
- קשיים כלכליים, חובות (4)

- קשיים במקום העבודה (איחורים, היעדרויות תכופות ממקום העבודה, מוטיבציה נמוכה) (3)
- קושי במיצוי זכויות (2)
- אי-קבלת מזונות (1)

תנאי מגורים

בקרב 25.6% חלו שינויים לטובה, ובהם:

- מגורים בנפרד מבן הזוג (שכירת או קניית דירה) (20)
- מעבר למגורים עם בן זוג חדש (3)
- מעבר למגורים עם משפחת המוצא (הורים, אחים) (2)
- קבלת סיוע אד-הוק ממשרד השיכון, קבלת סיוע בשכר דירה (2)
- חזרה למגורים משותפים עם בן הזוג (1)

בקרב 66.9% ממקבלי השירות לא חלו שינויים בתנאי המגורים שלהם (למשל מגורים עם המשפחה המורחבת, היעדר קורת גג, היעדר מקום מגורים קבוע) מאז תחילת הטיפול במרכז.

בקרב 7.5% חלו שינויים לרעה בתחום זה, ובהם:

- מעבר למגורים עם משפחת המוצא (הורים, אחים) (3)
- מכירת בית משותף (2)

התמכרויות

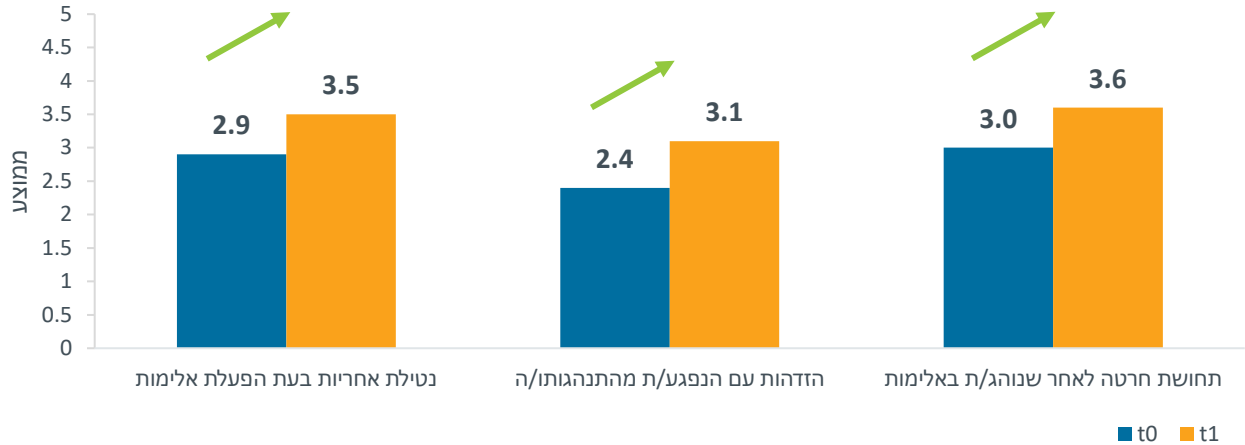
בקרב 1.3% חלו שינויים לטובה בנוגע להתמכרויות (למשל סמים, אלכוהול, הימורים, זנות) במשפחתם מאז תחילת הטיפול במרכז, ובהם הפסקת צריכת סמים של בן הזוג. **בקרב 90.6% ממקבלי השירות לא חלו שינויים** בתחום זה מאז תחילת הטיפול במרכז. **בקרב 0.6% חלו שינויים לרעה בתחום זה**, ובהם: שימוש לרעה באלכוהול.

4.4.2 תוצאות ביניים (אבני דרך ייעודיות להשגת התוצאות הסופיות) – שינוי בין שתי המדידות

בחלק זה יוצג עד כמה הושגו תוצאות הביניים שהוגדרו עבור מקבלי השירות (אבני דרך להשגת התוצאות הסופיות של ההתערבות). השגת התוצאות נבחנה באמצעות מידת השינוי שחלה בין המדידות בעצימות שסומנה עבור ההיגדים בחלק זה.

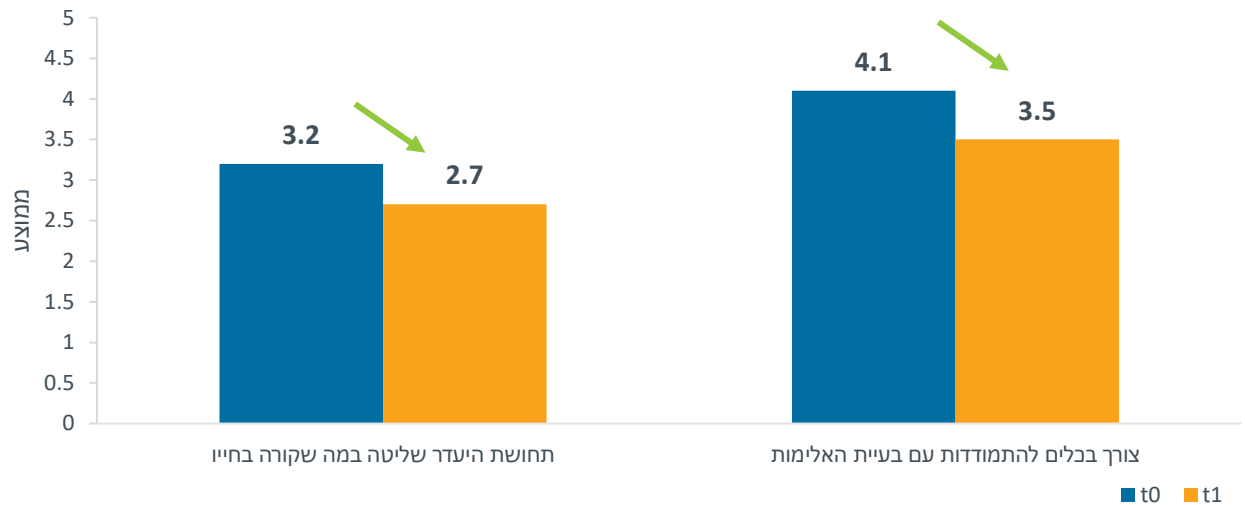
כך, נצפתה עלייה מובהקת **בנטילת אחריות בעת הפעלת אלימות** ($T(48)=-4.064, p < .001$) במדידה השנייה ($M=3.5, SD=0.88$) לעומת המדידה הראשונה ($M=2.9, SD=0.95$). נצפתה עלייה מובהקת **בהזדהות עם הנפגעת/מהתנהגות הפוגע** ($T(40)=-4.246, p < .001$) במדידה השנייה ($M=3.1, SD=1.04$) לעומת המדידה הראשונה ($M=2.4, SD=1.06$). נצפתה עלייה מובהקת **בתחושת חרטה לאחר התנהגות אלימות** ($T(39)=-2.765, p < .01$) במדידה השנייה ($M=3.6, SD=0.90$) לעומת המדידה הראשונה ($M=3.0, SD=1.18$).

תרשים 9: תוצאות ביניים – מגמה רצויה: עלייה (n=160)

נצפתה ירידה מובהקת בתחושת היעדר שליטה של מקבל השירות במתרחש בחייו (T(135)=3.785, $p < .001$) במדידה השנייה (M=2.7, SD=1.10) לעומת המדידה הראשונה (M=3.2, SD=1.11). בדומה, נצפתה ירידה מובהקת בצורך בכלים להתמודדות עם בעיית האלימות במשפחה (T(141)=6.558, $p < .001$) במדידה השנייה (M=3.5, SD=1.04) לעומת המדידה הראשונה (M=4.1, SD=0.83).

תרשים 10: תוצאות ביניים – מגמה רצויה: ירידה (n=160)

לא נמצאו הבדלים מובהקים בין המדידות עבור שאר תוצאות הביניים: מידת השליטה במעשים בעת כעס, מידת ההשלמה עם הפרדה מבן או מבת הזוג, היעדר מערכות תמיכה משפחתיות או חברתיות, וקושי בנגישות לשירותים בקהילה לטיפול בבעיית האלימות (ר' נספח י"ג).

4.4.3 תוצאות ביניים – הבדל בין תשובות עובדים ותשובות מקבלי השירות

פרט לבחינת ההבדלים בתוצאות הביניים בין שתי המדידות, באמצעות בדיקת הבדלים מובהקים נבחנה ההלימה בין תשובות העובדים בנושא ובין תשובות מקבלי השירות בשאלון לדיווח עצמי. במדידה הראשונה נמצאו הבדלים מובהקים בין דיווח העובדים לדיווח מקבלי השירות בכל אבני הדרך, למעט "קושי בנגישות לשירותים". במדידה השנייה לא נמצאו הבדלים מובהקים בין דיווחי מקבלי השירות לאלו של העובדים בנוגע לתוצאות הביניים (ר' נספח י"ד).

4.4.4 קשרים בין תוצאות הביניים לתוצאות הסופיות

בבחינת הקשרים בין השגת תוצאות הביניים להשגת התוצאות הסופיות, עלו קשרים מובהקים בין השגת תוצאות הביניים לצמצום של מספר סוגי ההיפגעות, לצד קשרים מובהקים מעטים בין השגת תוצאות הביניים ובין צמצום פגיעות. להלן הקשרים אשר נמצאו בין תוצאות הביניים (יוצגו מימין) ובין התוצאות הסופיות (יוצגו משמאל).

הגברת ההזדהות עם הנפגע מהתנהגותו – קשר חיובי להיפגעות מינית ($r=.445, p < .05$); לא נמצא קשר לצמצום פגיעות

הגברת תחושת חרטה לאחר שנוהג באלימות – קשר חיובי להיפגעות מינית ($r=.432, p < .05$); קשר חיובי לפגיעה מינית ($r=.394, p < .01$)

הגברת ההשלמה עם הפרידה מבן/בת הזוג – קשר חיובי לצמצום פגיעה באמצעות הטרדה ($r=.288, p < .05$); לא נמצא קשר לצמצום היפגעויות

צמצום תחושת היעדר השליטה על החיים – קשר חיובי לצמצום היפגעות מילולית, נפשית או רגשית ($r=.240, p < .01$); קשר חיובי לצמצום היפגעות מבידוד ($r=.195, p < .05$); קשר חיובי לצמצום היפגעות משליטה בחיים ($r=.197, p < .05$); קשר חיובי לצמצום היפגעות פיזית ($r=.180, p < .05$); קשר חיובי לצמצום היפגעות מינית ($r=.212, p < .05$); קשר חיובי לצמצום הזנחה של ילדים ($r=.236, p < .05$). קשר שלילי לצמצום היפגעות פיזית של ילדים ($r=-.243, p < .01$)

הגדלת כלים להתמודדות עם בעיית האלימות – קשר חיובי לצמצום היפגעות מילולית, נפשית או רגשית ($r=.427, p < .01$); קשר חיובי לצמצום היפגעות מאוימים ($r=.196, p < .05$); קשר חיובי לצמצום היפגעות מהטרדה ($r=.235, p < .01$); קשר חיובי לצמצום היפגעות מבידוד חברתי ($r=.230, p < .01$); קשר חיובי לצמצום היפגעות משליטה בחיים ($r=.242, p < .01$); קשר חיובי לצמצום היפגעות ברכוש ($r=.242, p < .01$); קשר חיובי לצמצום היפגעות כלכלית ($r=.186, p < .05$); קשר חיובי לצמצום היפגעות פיזית ($r=.268, p < .01$); קשר חיובי לצמצום הזנחה של ילדים ($r=.304, p < .01$)

הרחבת מערכות תמיכה משפחתיות / חברתיות – קשר חיובי להיפגעות משימוש בילדים כנגד הורה אחר ($r=.190, p < .05$); קשר חיובי לפגיעה באמצעות בידוד חברתי ($r=.181, p < .01$)

צמצום קושי בנגישות לשירותים בקהילה לטיפול בבעיית האלימות – קשר חיובי לצמצום היפגעות פיזית ($r=.231, p < .01$); קשר חיובי לצמצום היפגעות מינית ($r=.214, p < .05$); קשר חיובי לצמצום פגיעה פיזית בילדים ($r=.182, p < .01$)

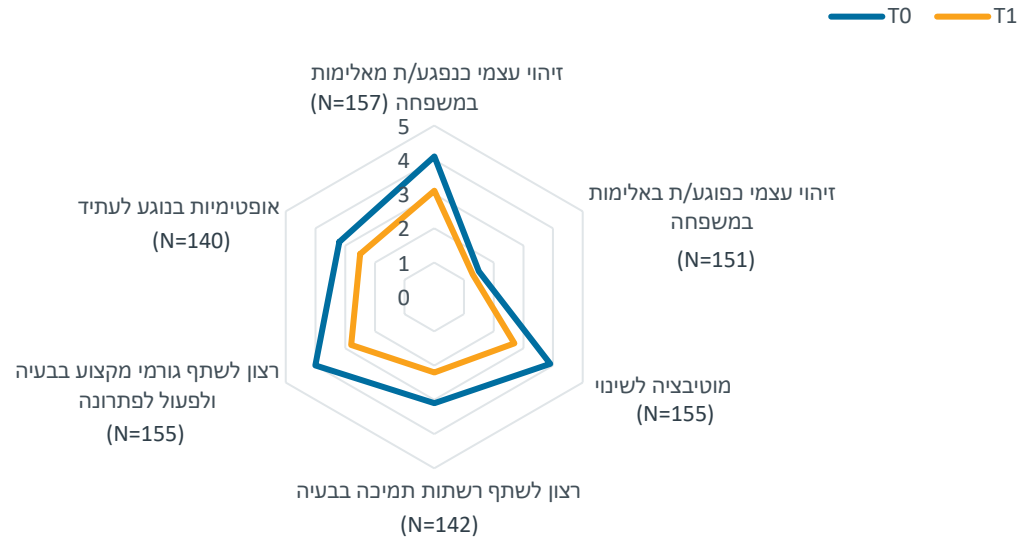
הגברת היכולת לשלוט במעשים בעת כעס – לא נמצאו קשרים להשגת אף אחת מן התוצאות הסופיות

4.4.5 כוחות

היבט אחר של השגת התוצאות הסופיות הוא הכוחות של מקבלי השירות. כלומר, פיתוח וחיזוק הכוחות – גם הם אבן דרך להשגת התוצאות הרצויות. בכל הכוחות שנבחנו חלה ירידה מובהקת:

- **זיהוי עצמי כנפגעת/אלימות במשפחה** ($T(157)=11.294, p < .001$) נצפה במידה פחותה במדידה השנייה ($M=3.1, SD=1.01$) לעומת המדידה הראשונה ($M=4.1, SD=1.06$)
- **זיהוי עצמי כפוגעת/אלימות במשפחה** ($T(151)=3.224, p < .01$) נצפה במידה פחותה במדידה השנייה ($M=1.3, SD=0.66$) לעומת המדידה הראשונה ($M=1.5, SD=0.83$)
- **מוטיבציה לשינוי** – פנימית או חיצונית ($T(155)=12.402, p < .001$) פחתה במדידה השנייה ($M=2.7, SD=1.01$) לעומת המדידה הראשונה ($M=3.9, SD=0.98$)
- **הרצון לשתף רשות תמיכה בבעיה** (משפחה, חברים, שכנים, קהילה) ($T(142)=7.861, p < .001$) פחת במדידה השנייה ($M=3.1, SD=1.16$) לעומת המדידה הראשונה ($M=2.2, SD=1.05$)
- **הרצון לשתף גורמי מקצוע בבעיה ולפעול לפתרונה** ($T(155)=14.243, p < .001$) פחת במדידה השנייה ($M=2.8, SD=0.91$) לעומת המדידה הראשונה ($M=4.0, SD=1.05$)
- **אופטימיות בנוגע לעתיד** ($T(140)=7.588, p < .001$) פחתה במדידה השנייה ($M=2.5, SD=0.90$) לעומת מדידה הראשונה ($M=3.2, SD=0.88$)

תרשים 11: כוחות – מגמת השינוי הרצויה היא עלייה

נוסף על כך נמצאו קשרים בעוצמה בינונית בין מרבית הכוחות והמשאבים:

- קשר שלילי בין זיהוי עצמי כנפגע אלימות במשפחה לזיהוי עצמי כפוגע אלימות במשפחה ($r = -.218, p < .01$)
- קשר חיובי בין זיהוי עצמי כנפגע/ת אלימות למידת המוטיבציה לשינוי ($r = .409, p < .01$), הרצון לשתף רשתות תמיכה בבעיה ($r = .330, p < .01$), והרצון לשתף גורמי מקצוע בבעיה ולפעול לפתרונה ($r = .405, p < .01$)
- קשר חיובי בין מידת המוטיבציה לשינוי לרצון לשתף רשתות תמיכה בבעיה ($r = .304, p < .01$), לרצון לשתף גורמי מקצוע בבעיה ולפעול לפתרונה ($r = .745, p < .01$), ולמידת האופטימיות בנוגע לעתיד ($r = .381, p < .01$)
- קשר חיובי בין הרצון לשתף רשתות תמיכה בבעיה לרצון לשתף גורמי מקצוע בבעיה ולפעול לפתרונה ($r = .478, p < .01$), ולמידת האופטימיות בנוגע לעתיד ($r = .241, p < .01$)
- קשר חיובי בין הרצון לשתף גורמי מקצוע בבעיה ולפעול לפתרונה למידת האופטימיות בנוגע לעתיד ($r = .312, p < .01$)

4.4.6 מידת השגת תוצאות ההתערבות

32.0% ממקבלי השירות סיימו את הטיפול בשל השגת התוצאות הרצויות, עבור 19.8% מהם הוגשה בקשה להארכת משך הטיפול. הטיפול של 25.6% ממקבלי השירות הופסק (לוח 7).

לוח 7: נסיבות סיום ההתערבות (הטיפול במרכז אלימות במשפחה) – דיווח העובדים (n=133)

%	N	
32.0	55	סיום טיפול בעקבות השגת התוצאות הרצויות
23.3	40	הפסקת טיפול בעקבות חוסר שיתוף פעולה מצד מקבלת/השירות ו/או המשפחה
2.3	4	הפסקת טיפול בעקבות צורך או בעיה שעלו וחייבו הפנייה למסגרות טיפוליות אחרות
19.8	34	בקשה להארכת משך הטיפול במרכז אלימות במשפחה
22.6	39	סיבה אחרת

סיבות אחרות שהעובדים ציינו לסיום הטיפול במרכז:

- **סיבות לוגיסטיות:** מעבר דירה של מקבל השירות, עבודה חדשה שאינה גמישה בשעות, מטפלת שיצאה לחופשת לידה או לחופשת מחלה ממושכות
 - היעדר התאמה בין המענים במרכז למאפיינים והצרכים של מקבל השירות
 - סיום טיפול באסטרטגיית התערבות אחת ומעבר לטיפול באסטרטגיה אחרת
- ההתייחסות של מקבלי השירות לנסיבות סיום ההתערבות במרכז: 56.7% הטיפול הסתיים, 23.3% המטרות הרצויות הושגו, 10.0% הטיפול הופסק באמצע, 10.0% סיום מסיבות אחרות: הטיפול במרכז מוגבל בזמן, שינוי בנסיבות החיים (**לוח 8**).

לוח 8: נסיבות סיום ההתערבות (הטיפול במרכז אלימות במשפחה) – דיווח מקבלי השירות (n=30, במספרים ובאחוזים)

%	N	
56.7	17	הטיפול טרם הסתיים
23.3	7	השגנו את המטרות שהצבנו
3.3	1	ביקשתי להפסיק את הטיפול
6.7	2	הצוות במרכז ביקש להפסיק את הטיפול
10.0	3	סיבה אחרת

83.7% מן העובדים ציינו כי להערכתם הושגו תוצאות ההתערבות עבור מקבלי השירות (9.4% במידה רבה מאוד, 45.6% במידה רבה ו-28.7% במידה בינונית). בדומה לכך דיווחו 93.5% ממקבלי השירות כי מטרות הטיפול הושגו (35.5% במידה רבה מאוד, 48.4% במידה רבה ו-9.7% במידה בינונית). היתר (6.5%) ציינו כי מטרות הטיפול הושגו במידה מועטה בלבד.

הסמנים (ביטויים נצפים) המרכזיים שהעובדים ציינו כמעידים על השגת התוצאות:

- הפסקת האלימות; הפחתה בעוצמה תדירות הקונפליקטים; הערכת מסוכנות נמוכה (19)
 - **חוויה סובייקטיבית של מקבל השירות:** אינו מרגיש בסיכון; עלייה בתחושת הביטחון (2)
 - מקבל השירות החל בתהליך גירושין או פרדה (21)
 - מקבל השירות החל בזוגיות חדשה ומטיבה (11)
 - שינוי מקום המגורים – היפרדות פיזית מבן הזוג (8)
 - תהליך נפשי של מובחנות; היפרדות (4)
 - **הגברת המודעות:** הכרה בבעיה; זיהוי תמרורי אזהרה בזוגיות; למידת סוגיות שקשורות לאלמ"ב כמו מעגל האלימות, כוח ושליטה, הגנה; הגברת המודעות להתנהגויות אלימות; לקיחת אחריות על האלימות של הפוגע כנגד הנפגע; הכרה של הפוגע בכך שביחסים בין-אישיים נוטה לפגוע באחרים; יודע לזהות ולדבר על רגשותיו; מודעות לדינמיקה האלימה; מודעות גבוהה יותר לדינמיקה שבעטיה נהג באלימות בעבר; למידה על מאפייני האלימות; הגברת מודעות לחלקים של מקבל השירות בדינמיקה הזוגית; הכרה בדפוסים של השפלה ועוינות בזוגיות (18)
 - **רכישת אסטרטגיות וכלים חלופיים להתמודדות עם קשיים:** שינוי באופן ההתמודדות של מקבל השירות במשפחה ומול בן או בת הזוג; הפנמת מודל פסק הזמן, "פחות צועקת / מקללת"; "למדה לווסת את הכעס המציף אותה בשעת מריבה"; יכולת ליצור פסק זמן לפני התפרצות; דיווח על שליטה בכעסים, על הבעת כעס באופן בריא; הפנמת כלים בנושא ויסות רגשי ושליטה בכעסים (8)
 - **שיפור במיומנויות תקשורת:** שיפור ביחסים עם כל הגורמים בסביבה; יכולת לשתף את בן או בת הזוג ברגשות ובמחשבות; יש יותר שיח בבית בין בני הזוג; הגברת היכולת לשתף בקשיים; שיפור השיח עם הילדים הבגירים (10)
 - **ניהול שגרה תקינה:** שגרה כלכלית; יציאה לעבודה, עצמאות כלכלית, ניהול כספי, סגירת חובות; גידול ילדים: רישום הילדים במעונות יום רווחה, גידול ילדים, תפקוד הורי; לימודים, פיתוח תחביבים ותחומי עניין; חידוש רישיון נהיגה (17)
 - **הגברת החוללות העצמית:** שימת גבולות ברורים לבן או לבת הזוג; מקבל השירות קשוב לעצמו ולרצונותיו; מחובר לעצמו יותר, ויודע להגן על עצמו; יודע לזהות את רגשותיו וצרכיו, ומבטא אותם; הגברת תחושת שליטה בחיים; הגברת תחושת התחזקות והגברת אמונה עצמית; יותר אסרטיבי; ביטחון עצמי (22)
 - הרחבת מערכות התמיכה, הפחתת תחושת הבדידות; יצירת קשרים חברתיים משמעותיים (5)
- העובדים ציינו כי לדעתם תוצאות ההתערבות לא הושגו עבור 16.2% מקבלי שירות (עבור 15.6% התוצאות הושגו במידה מועטה בלבד, ועבור 0.6% התוצאות לא הושגו כלל). הסיבה המרכזית שצוינה היא חוסר שיתוף פעולה של מקבל השירות (71.0%) (לוח 9). סיבות אחרות לאי-השגת התוצאות: שינוי בצרכים, התפוקות לא יושמו כמתוכנן, לא היו תפוקות מתאימות לטיפול, הגעה לא רציפה לטיפול, הפסקת טיפול עקב מעבר דירה ומאפיינים ייחודיים של מקבל השירות.

לוח 9: סיבות לאי-השגת התוצאות (n=31, במספרים ובאחוזים) ^

%	N	
71.0	22	חוסר שיתוף פעולה של מקבלת/ת השירות
6.5	2	שינוי שחל בצרכים
3.2	1	התפוקות לא יושמו כמתוכנן
3.2	1	לא היו תפוקות מתאימות לטיפול בבעיות של מקבלת/ת השירות
16.1	5	סיבה אחרת

^ בשאלה זו היה אפשר לסמן יותר מתשובה אחת

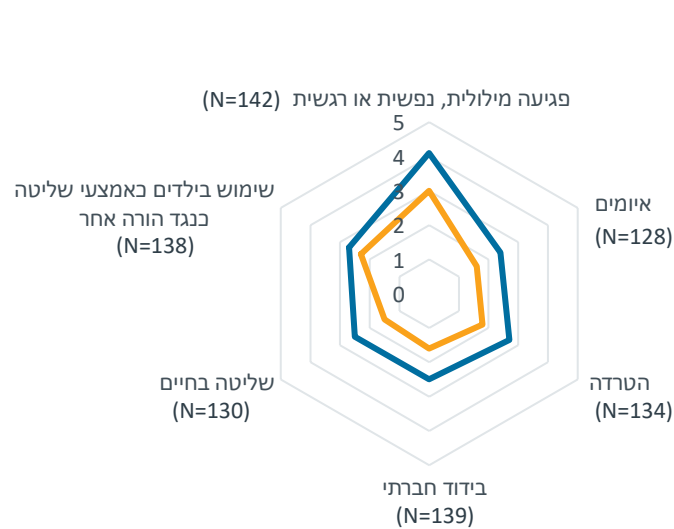
4.4.7 מדדי תוצאה – שינוי בין שתי המדידות

לאחר המדידה השנייה נבחנה מידת השגת התוצאות של התוכנית באמצעות מידת השינוי שחל בצרכים של מקבלי השירות, קרי בתדירות הפגיעה או ההיפגעות שלהם. כזכור, בשאלון הוערך השינוי הן בקרב פוגעים הן בקרב נפגעים, ועל כן נבדק שינוי גם בעוצמת הפגיעות שחוו מקבלי השירות (היפגעויות, **תרשימים 12-13**) וגם בעוצמת הפגיעות שפגעו מקבלי השירות (פגיעות, **תרשים 14**). להלן יוצגו הפערים המובהקים שנמצאו, ראשית בתדירות של היפגעויות ולאחר מכן בתדירות של הפגיעות:

היפגעויות

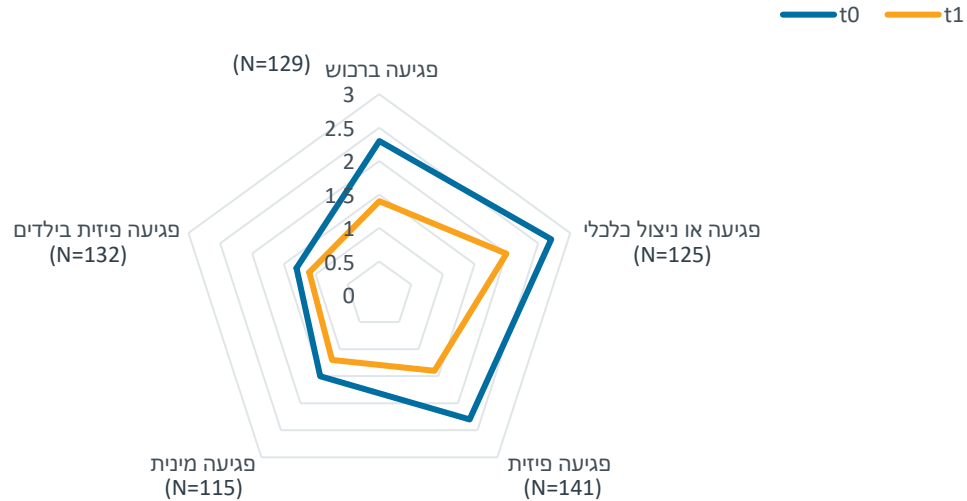
- **היפגעות מאליויות מילולית, נפשית או רגשית** ($T(142)=7.380, p < .001$) ירידה מובהקת בתדירות במדידה השנייה ($M=3.0, SD=1.47$) לעומת המדידה הראשונה ($M=4.1, SD=1.12$)
- **היפגעות מאיומים** ($T(128)=5.859, p < .001$) ירידה מובהקת בתדירות במדידה השנייה ($M=1.6, SD=1.04$) לעומת המדידה הראשונה ($M=2.4, SD=1.35$)
- **היפגעות מהטרדה** ($T(134)=5.762, p < .001$) ירידה מובהקת בתדירות במדידה השנייה ($M=1.8, SD=1.27$) לעומת המדידה הראשונה ($M=2.7, SD=1.67$)
- **היפגעות מבידוד חברתי** ($T(139)=6.645, p < .001$) ירידה מובהקת בתדירות במדידה השנייה ($M=1.6, SD=1.11$) לעומת המדידה הראשונה ($M=2.5, SD=1.56$)
- **היפגעות משליטה בחיים** ($T(130)=6.180, p < .001$) ירידה מובהקת בתדירות במדידה השנייה ($M=1.5, SD=1.09$) לעומת המדידה הראשונה ($M=2.5, SD=1.57$)
- **היפגעות משימוש בילדים כאמצעי שליטה כנגד הורה אחר** ($T(138)=2.181, p < .01$) ירידה מובהקת בתדירות במדידה השנייה ($M=2.3, SD=1.50$) לעומת המדידה הראשונה ($M=2.7, SD=1.54$)

תרשים 12: היפגעויות – מגמת השינוי הרצויה היא ירידה

- פגיעה ברכוש** (T(129)=7.300, $p < .001$) ירידה מובהקת בתדירות במדידה השנייה (M=1.4, SD=0.97) לעומת המדידה הראשונה (M=2.3, SD=1.28)
- היפגעויות מאליויות כלכלית** (T(125)=4.093, $p < .001$) ירידה מובהקת בתדירות במדידה השנייה (M=2.0, SD=1.47) לעומת המדידה הראשונה (M=2.7, SD=1.62)
- היפגעויות מאליויות פיזית** (T(141)=7.853, $p < .001$) ירידה מובהקת במדידה השנייה (M=1.4, SD=0.88) לעומת המדידה הראשונה (M=2.3, SD=1.17)
- היפגעויות מאליויות מינית** (T(115)=2.621, $p < .001$) ירידה מובהקת במדידה השנייה (M=1.2, SD=0.72) לעומת המדידה הראשונה (M=1.5, SD=1.04)
- היפגעויות מאליויות פיזית כלפי הילדים** (T(132)=3.140, $p < .001$) ירידה מובהקת במדידה השנייה (M=1.1, SD=0.36) לעומת המדידה הראשונה (M=1.3, SD=0.78)

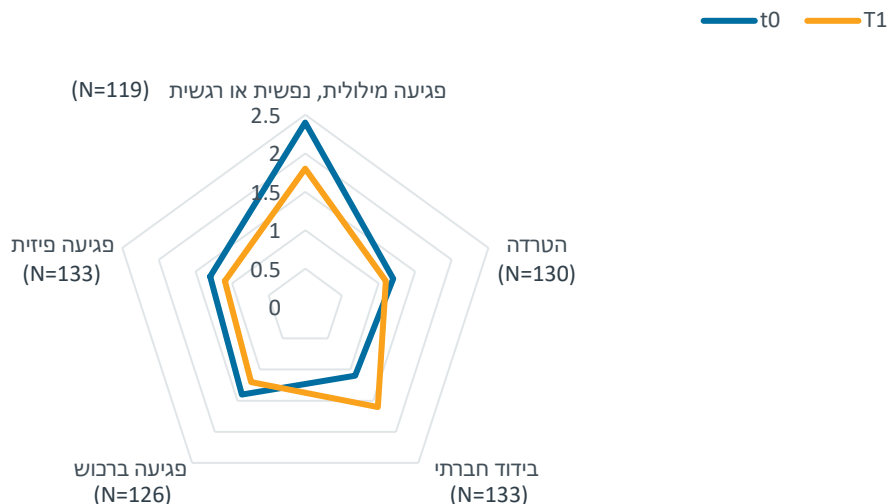
תרשים 13: היפגעויות – מגמת השינוי הרצויה היא ירידה

פגיעות

- **פגיעה מילולית, נפשית או רגשית** ($T(119)=4.401, p < .001$) ירידה מובהקת בתדירות במדידה השנייה ($M=1.8, SD=1.17$) לעומת המדידה הראשונה ($M=2.4, SD=1.48$)
- **הטרדה** ($T(130)=2.288, p < .05$) ירידה מובהקת בתדירות במדידה השנייה ($M=1.1, SD=0.39$) לעומת המדידה הראשונה ($M=1.2, SD=0.62$)
- **בידוד חברתי** ($T(133)=-4.058, p < .001$) עלייה מובהקת בתדירות במדידה השנייה ($M=1.6, SD=1.14$) לעומת המדידה הראשונה ($M=1.1, SD=0.51$)
- **פגיעה ברכוש** ($T(126)=2.378, p < .05$) ירידה מובהקת בתדירות במדידה השנייה ($M=1.2, SD=0.63$) לעומת המדידה הראשונה ($M=1.4, SD=0.77$)
- **פגיעה פיזית** ($T(133)=3.127, p < .01$) ירידה מובהקת בתדירות במדידה השנייה ($M=1.1, SD=0.52$) לעומת המדידה הראשונה ($M=1.3, SD=0.70$)

תרשים 14: פגיעות – מגמת השינוי הרצויה היא ירידה

4.4.8 קשר בין מאפייני מקבלי השירות להשגת התוצאות

צמצום היפגעויות

ירידה בתדירות של ההיפגעות מהטרדה קשורה למגדר ($T(134)=4.780, p < .001$) – התוצאה הושגה יותר עבור נשים ($M=1.2, SD=1.98$) מאשר עבור גברים ($M=-0.2, SD=1.01$)

ירידה בתדירות של ההיפגעות מבידוד קשורה למגדר ($T(139)=4.982, p < .001$) – התוצאה הושגה יותר עבור נשים ($M=1.2, SD=1.78$) מאשר עבור גברים ($M=-0.1, SD=1.01$)

ירידה בתדירות של ההיפגעות משליטה בחיים קשורה למגדר ($T(130)=3.657, p < .01$) – התוצאה הושגה יותר עבור נשים ($M=1.1, SD=1.74$) מאשר עבור גברים ($M=0.0, SD=1.24$)

ירידה בתדירות של ההיפגעות מאיומים קשורה למצב משפחתי ($F(123)=4.273, p < .05$) – התוצאה הושגה יותר עבור פרודים ($M=1.4, SD=1.71$) מאשר עבור גרושים ($M=0.4, SD=1.25$)

ירידה בתדירות של ההיפגעות ברכוש קשורה למגדר ($T(129)=3.640, p < .01$) – התוצאה הושגה יותר עבור נשים ($M=1.0, SD=1.47$) מאשר עבור גברים ($M=0.2, SD=0.77$); **מצב משפחתי** ($F(124)=4.887, p < .01$) – התוצאה הושגה יותר עבור פרודים ($M=1.4, SD=1.44$) מאשר עבור גרושים ($M=0.4, SD=1.42$); **גיל** – יש קשר שלילי מובהק בין הגיל של מקבל השירות ובין השגת התוצאה: ככל שמקבל השירות צעיר יותר, כך גוברת השגת התוצאה ($R = -.208, p < .05$)

ירידה בתדירות של ההיפגעות הכלכלית קשורה **למגדר** ($T(125)=3.002, p < .01$) – התוצאה הושגה יותר עבור נשים ($M=0.8, SD=1.88$) מאשר עבור גברים ($M=0.0, SD=0.84$); **מעמד חוקי** ($T(123)=-2.427, p < .01$) – התוצאה הושגה יותר עבור אזרחים ($M=1.0, SD=1.69$) מאשר עבור תושבים ($M=0.2, SD=1.83$)

ירידה בתדירות של ההיפגעות המינית קשורה **למגדר** ($T(115)=2.845, p < .01$) – התוצאה הושגה יותר עבור נשים ($M=0.3, SD=1.18$) מאשר עבור גברים ($M=-0.1, SD=0.44$)

ירידה בתדירות בה ילדים נפגעו פיזית קשורה **למגדר** ($T(132)=2.845, p < .01$) – התוצאה הושגה יותר עבור נשים ($M=0.3, SD=0.88$) מאשר עבור גברים ($M=0.0, SD=0.00$); **גיל** – יש קשר חיובי מובהק בין הגיל של מקבל השירות להשגת התוצאה: $R=0.262, p < .01$ כך גוברת השגת התוצאה ($R=0.262, p < .01$)

צמצום פגיעות

ירידה בתדירות של פגיעה מילולית, רגשית או נפשית קשורה **למגדר** ($T(119)=-2.668, p < .01$) – התוצאה הושגה יותר עבור גברים ($M=1.3, SD=1.55$) מאשר עבור נשים ($M=0.4, SD=0.50$); **מגזר** ($T(115)=-2.342, p < .05$) – התוצאה הושגה יותר עבור ערבים ($M=1.1, SD=1.37$) מאשר עבור יהודים ($M=0.4, SD=1.45$)

ירידה בתדירות של פגיעה באימים קשורה **למגדר** ($T(128)=-2.152, p < .05$) – התוצאה הושגה יותר עבור גברים ($M=0.3, SD=0.96$) מאשר עבור נשים ($M=0.0, SD=0.50$)

ירידה בתדירות של פגיעה פיזית קשורה **למגדר** ($T(133)=-2.634, p < .05$) – התוצאה הושגה יותר עבור גברים ($M=0.7, SD=0.57$) מאשר עבור נשים ($M=0.1, SD=0.70$)

לא נמצאו קשרים מובהקים בין רמת ההשכלה וארץ הלידה של מקבלי השירות ובין מידת השגת התוצאות.

4.4.9 קשר בין שימוש בתפוקות ובין השגת התוצאות

הקשר בין שימוש בתפוקות ובין השגת התוצאות נבחן בשתי דרכים: האחת, באמצעות בחינת הקשר בין שימוש בתפוקות ובין דיווח העובדים בשאלה: "באיזו מידה לדעתך הושגו תוצאות ההתערבות?"; האחרת, באמצעות בחינת הקשר בין שימוש בתפוקות ובין השינוי שחל בצרכים של מקבלי השירות.

בבחינת הקשר בין השימוש בתפוקות ובין הערכת העובדים את השגת תוצאות ההתערבות, עלה כי העובדים דיווחו על השגת תוצאות במידה רבה יותר ($T(160)=-2.314, p < .05$) עבור מקבלי השירות שהשתתפו ב**טיפול קבוצתי** ($M=2.8, SD=0.82$) לעומת אלו שלא השתתפו ($M=2.4, SD=0.89$). מלבד זאת, לא נמצאו קשרים בין שימוש ביתר התפוקות ובין הערכת העובדים את השגת התוצאות (ר'נספח י"ח).

בבחינת הקשר בין שימוש בתפוקות ובין השינוי שחל בצרכי מקבלי השירות, נצפו הקשרים האלה:

היפגעויות

- **הפחתה בתדירות היפגעויות מאימים** ($T(131)=-1.995, p < .05$) הייתה גבוהה יותר בקרב אלו שקיבלו סיוע חומרי ($M=1.1$, $SD=1.47$) לעומת אלו שלא קיבלו ($M=0.6, SD=0.59$)
- **הפחתה בתדירות היפגעויות ברכוש** ($T(137)=-2.233, p < .05$) הייתה גבוהה יותר בקרב אלו שקיבלו סיוע לילדים ($M=1.4$, $SD=1.63$) לעומת אלו שלא קיבלו ($M=0.7, SD=1.29$)
- **הפחתה בתדירות היפגעויות פיזיות** ($T(141)=-2.342, p < .05$) הייתה גבוהה יותר בקרב אלו שקיבלו סיוע לילדים ($M=1.3$, $SD=1.47$) לעומת אלו שלא קיבלו ($M=0.7, SD=1.20$)

כגיעות

- **הפחתה בתדירות כגיעה מילולית, נפשית או רגשית** ($T(119)=2.111, p < .05$) נצפתה באופן מובהק יותר בקרב אלו שבוצעה עבורם הערכת מסוכנות ($M=0.9, SD=1.60$) לעומת אלו שלא בוצעה עבורם הערכת מסוכנות ($M=0.1, SD=1.68$) לא נמצאו קשרים מובהקים בין שימוש ביתר התפוקות ובין גודל השינוי שחל בצורכי מקבלי השירות.

4.5 מאפייני העובדים

4.5.1 מאפייני העובדים

81 עובדים מילאו שאלונים על אודות מקבלי שירות שבטיפולם (**לוח 10**): 88.9% הן נשים והיתר גברים, הגיל הממוצע הוא 44 שנים, וטווח הגילים רחב ונע בין 24 ל-66. 77.8% מן העובדים הם יהודים והיתר ערבים. בהתאמה, 64.2% דוברי עברית שפת אם, 21.0% דוברי ערבית שפת אם, והיתר דוברי שפות אחרות (רוסית, אמהרית ועוד). 56.3% מן המשיבים חילוניים, 23.8% מסורתיים ו-1.3% דתיים. 26.6% בעלי תואר ראשון, 70.4% בעלי תואר שני והיתר בעלי תואר שלישי. 84.6% מן המשיבים ילידי ישראל והיתר נולדו במדינות אחרות. הוותק הממוצע בתפקיד עובד סוציאלי במרכז הוא שש שנים, והטווח נע בין שנה אחת לתשע שנים. 32.1% מן העובדים עובדים במרכז עד חצי משרה, 30.9% במשרה חלקית (חצי משרה ויותר) ו-37.0% במשרה מלאה. 81.5% מן העובדים עברו הכשרה בתחום אלימות במשפחה. מרבית המאפיינים הדמוגרפיים במדידה זו t-1 דומים למאפייני העובדים במדידה הראשונה t-0.

לוח 10: המאפיינים הדמוגרפיים של העובדים – מדידה שנייה (t-1)

מאפיינים	N	(%)	M	SD	Range
מגדר (n=81)					
גבר	9	11.1			
אישה	72	88.9			
גיל (n=81)			44.0	9.00	66-24
קבוצת אוכלוסייה (n=81)					
יהודי	63	77.8			
ערבי	18	22.2			
רמת דתיות (n=80)					
חילוני (לא דתי)	45	56.3			
מסורתי	19	23.8			
דתי	13	16.3			
דתי או דתי מאוד	1	1.3			
אחר	2	2.3			
השכלה (n=79)					
תואר ראשון	21	26.6			
תואר שני	57	72.2			
תואר שלישי	1	1.2			
ארץ לידה (n=78)					
ישראל	66	84.6			
אחר	12	15.4			
שפת דיבור					
עברית	52	64.2			
ערבית	17	21.0			
אחר	12	14.8			
ותק בתפקיד במרכז (n=81)			6.0	6.57	9-1
היקף משרה במרכז (n=81)					
עד חצי משרה	2	2.5			
חצי משרה	24	29.6			
משרה חלקית (חצי משרה ויותר)	25	30.9			
משרה מלאה	30	37.0			
הוכשרו בתחום אלמ"ב (n=81)					
כן	66	81.5			
לא	15	18.5			

4.5.2 הבדלים מובהקים בבחירת תפוקות לפי מאפייני העובדים

נבחנו הבדלים בבחירת התפוקות לפי מאפייני העובדים: גיל, ותק במרכז, היקף משרה. על יתר המאפיינים לא היו נתונים מספקים לביצוע ניתוחים אלו. התפוקות אשר נבחנו בפרק זה הן: טיפול (טיפול קבוצתי), התערבות בחירום – תוכנית הגנה (ביצוע הערכת מסוכנות, המלצה להוצאת צו על פי חוק אלימות במשפחה, הפניה למשטרה, תוכנית הגנה בקהילה), סל גמיש אלמ"ב (סיוע חומרי מידי לבניית תשתית לחיים עצמאיים, סיוע לילדים, סיוע במיציא זכויות), תיווך בין מקבל השירות ובין גורמים חיצוניים למיציא זכויות (סיוע בשכר דירה לנשים נפגעות אלימות ממשרד השיכון). על יתר התפוקות לא היו נתונים מספקים לביצוע ניתוחים אלו.

הבדלים מובהקים בבחירת תפוקות:

גיל – הגיל הממוצע של עובדים שמפנים לטיפול קבוצתי ($M=47.7$, $Sd=9.09$) גבוה באופן מובהק מזה של עובדים שאינם מפנים ($M=42.8$, $Sd=8.85$)

ותק בתפקיד במרכז – ותק ממוצע של עובדים שמפנים לטיפול קבוצתי ($M=10.6$, $Sd=9.14$) גבוה באופן מובהק מזה של עובדים שאינם מפנים ($M=6.8$, $Sd=6.18$); ותק ממוצע של עובדים שמבצעים הערכת מסוכנות ($M=9.2$, $Sd=8.35$) גבוה באופן מובהק מזה של עובדים שאינם מבצעים הערכת מסוכנות ($M=5.5$, $Sd=4.15$)

היקף משרה – אין הבדלים מובהקים

4.5.3 הבדלים מובהקים בתפיסת השגת תוצאות הטיפול לפי מאפייני העובדים

גיל – ככל שעלה גיל העובד, כך הושגו יותר התוצאות האלה: צמצום תדירות ההיפגעות מבידוד חברתי ($r=.218$, $p < .01$); צמצום תדירות ההיפגעות מאלימות פיזית ($r=.193$, $p < .05$); צמצום תדירות ההיפגעות מהזנחה של ילדים ($r=.215$, $p < .05$); צמצום תדירות הפגיעה הפיזית ($r=.174$, $p < .05$)

היקף משרה – ככל שעלה היקף המשרה של העובד, כך הושגו יותר התוצאות האלה: צמצום תדירות ההיפגעות מהטרדה ($r=.200$, $p < .05$); צמצום תדירות ההיפגעות מבידוד חברתי ($r=.188$, $p < .05$); צמצום תדירות ההיפגעות משליטה בחיים ($r=.183$, $p < .05$); צמצום תדירות ההיפגעות מפגיעה ברכוש ($r=.244$, $p < .01$); צמצום תדירות ההיפגעות מאלימות פיזית ($r=.166$, $p < .05$)

ותק בתפקיד במרכז – אין הבדלים מובהקים

5. קבלת הכלי בקרב העובדים והתאמתו לשימוש שוטף

שלושה חודשים לאחר שהסתיים איסוף הנתונים, כונסה קבוצת מיקוד של עובדים שהשתתפו בפייילוט. המטרות היו: לקבל משוב על תהליך מילוי השאלון ולעמוד על תובנות העובדים בנוגע לממצאי המחקר. בקבוצת המיקוד השתתפו עובדים מן המרכזים מכל הארץ.

הנושאים שנידונו בקבוצת המיקוד: מידת ההתאמה של הכלי (השאלון) להערכת תוצאות בקרב כלל מקבלי השירות,⁹ הסכמת מקבלי השירות למלא את השאלון, המערכת לתכנן התערבות ומדידת תוצאות – יחס העובדים למחשוב העבודה ולהפיכתה למתועדת ונמדדת, מערכת לתכנן התערבות ומדידת תוצאות – פלטים ודוחות רצויים.

מערכת לתכנן התערבות ומדידת תוצאות – יחס העובדים למחשוב העבודה ולהפיכתה למתועדת ונמדדת

העובדים הביעו שביעות רצון מכניסת מערכת ממוחשבת לתיעוד עבודתם השוטפת:

” זה יעשה סדר בדברים. שיהיה מול העיניים – מתי שתרצי את תפתחי, תראי, תבדקי ותעייני, מרענן מה שהיה, מה היעדים, מה המטרות, מה אנחנו עשינו, מה לא עשינו.”

” במחשב – לזה צריך תרגול. אני מהגיל ההוא של לכתוב בגיליונות... אני צריכה לתרגל, אבל אני חושבת שזה יהיה יותר נכון.”

מידת ההתאמה של הכלי לתיאור הטיפול בקרב כל מקבלי השירות

העובדים ציינו כי השאלון מתאים להערכת ההתקדמות בהתערבות עם מקבלי שירות אשר הגיעו למרכז לאלימות במשפחה בשל אלימות פעילה על סוגיה השונים, ולכן הטיפול בהם מתמקד ביציאה ממעגל האלימות. עם זה הכלי אינו מקיף מקרים רבים אחרים שבהם הטיפול יכול להתמקד. אחת העובדות סיפרה:

” לי הייתה מטופלת אחת שברקע הייתה אלימות מאוד קשה בעבר, אבל הטיפול עצמו לא התמקד באלימות אלא בתסמינים הפוסט-טראומטיים שהיו בעקבותיה, והשאלון בעצם מאוד-מאוד מכוון לכמה אין אלימות היום, אבל היא נכנסה לטיפול כבר שלא הייתה... הרגשתי שאני עונה על מה שאפשר, אבל הרוב לא באמת היה רלוונטי.”

העובדים הציעו לחלק את הכלי לשני חלקים: החלק הראשון ימולא כפי שהוא עבור מקבלי שירות שהגיעו למרכז בגלל אלימות פעילה במשפחה; החלק השני ימולא עבור מקבלי שירות שהגיעו למרכז עם רקע של אלימות במשפחה אך ללא אלימות פעילה, ועבורם יש לפתח חלק חדש בכלי אשר יבחן את השינוי בהיבטים הרגשיים שהם השפעות של חיים במעגל האלימות (למשל הפחתה בעוצמת תסמינים פוסט-טראומטיים, הפחתת דיכאון, הפחתת חרדה, הגברת חוללות עצמית, היפרדות רגשית

⁹ יש לציין כי במסגרת הפייילוט לא נכלל שלב תכנון ההתערבות.

מבן או מבת הזוג, התחלה של זוגיות חדשה מיטיבה), וכן היבטים אופרטיביים-פיזיים (למשל הפחתת תלות כלכלית, יציאה למגורים עצמאיים).

זאת ועוד, בהתאם לעמדת משרד הרווחה והביטחון החברתי כי אלימות במשפחה היא דינמיקה זוגית ולכן במקרים רבים אי-אפשר להבחין בין פוגע מובהק לנפגע מובהק, הוחלט כי הכלי למקבלי השירות יהיה מיועד למילוי הן של פוגעים והן של נפגעים, ללא הפרדה ביניהם. אולם העובדים דיווחו כי לנפגעים יש רתיעה ממילוי שאלון כזה כי חלק מן השאלות בו מסווגות אותם כאחראים לאלמות במשפחה.

הסכמת מקבלי השירות למלא את הכלי

חלה ירידה ניכרת במספר מקבלי השירות שענו על השאלון במדידה השנייה (n=34) לעומת המדידה הראשונה (n=120). ההסברים של העובדים:

- **נשירה או סיום ההתערבות:** בעת איסוף הנתונים במדידה השנייה עבור חלק ממקבלי השירות (אשר הסכימו להשתתף במדידה הראשונה) כבר הסתיים הטיפול לפני חודשים רבים, והם לא רצו להשתתף בכיילוט
- **חשש של מקבלי השירות לחשוף מידע פרטי** שעלול לפגוע בהם או בקבלת שירותים חברתיים בהמשך

” מי שלא הסכים לענות אני חושבת שזה היה... מתוך המקום של החשש... אנחנו יכולים לבוא ולהגיד שזה לא עובר לשום מקום, אבל גם ככה אנשים נמצאים בתוך מערכת של שירותים חברתיים שחלקם מנסים כמה שיותר לשמור, וזה מאוד הרתיע במקום הזה.”

- התאמת הכלי למקבלי השירות

- למקבלי השירות השאלון ארוך מאוד

” יש כאלה שהם פשוט חסרי סבלנות למלא כל כך הרבה שאלות. האורך מרתיע הרבה פעמים, גם אותי הוא קצת הרתיע.”

- הכלי ממוחשב והמענה עליו התאפשר רק במחשב או בטלפון. יש מקבלי שירות ללא אוריינות דיגיטלית

” יש כאלה שהם לא באמת דיגיטליים. אז אני יודע שאני לא יכול לשלוח להם, או אם אין להם מחשב, או אם אין להם טלפון.”

מערכת לתכנון התערבות ומדידת תוצאות – פלטים ודוחות רצויים

להלן הפלטים והדוחות שהעובדים ביקשו כי יוטמעו במערכת הממוחשבת:

- פלט ברמת מקבל השירות – פלט סיכום הערכת מצב ותכנון התערבות, פלט סיכום התהליך הטיפולי במרכז, פירוט של אסטרטגיות ההתערבות שהוצעו למקבל השירות ושל אלו שנעשה בהן שימוש, על פי תחומי הסיוע

- פלטים שנתיים ברמת מרכז – מספר הפעמים שהוצעה כל אסטרטגיה ומספר השימושים בכל אסטרטגיה, סל גמיש – כמה מטופלים קיבלו וכמה כסף נשאר בו, הערכת מסוכנות בפילוח לפי רמות סיכון
- טפסים בשימוש תדיר וחומרים חשובים אחרים כמו טופס הערכת מסוכנות, טופס פנייה למקלט, טפסים לקבלת שכר דירה, נהלים ופרוטוקולים, רשימת תלפונים חשובים, מאמרים מקצועיים מרכזיים בתחום, מצגות מימי עיון

6. מגבלות המחקר

1. המטרה העיקרית של הפיילוט הייתה לבחון את מידת ההתאמה של הכלים למדידת תוצאות שוטפת במרכזים למניעה וטיפול באלימות במשפחה. על כן בכל הקשור לממצאים על האוכלוסייה, לא נבנה מדגם מייצג של מקבלי השירות במרכזים
2. בהיעדר רשימות סדורות של העובדים במרכזים, אין דרך לדעת את שיעורי ההשבה על פי פילוחים של מאפייני העובדים והמרכזים עצמם (למשל גודל המרכז, מיקום גאוגרפי, אוכלוסייה מטופלת)
3. הכלים לדיווח עצמי אינם מתאימים למקבלי שירות שאינם יודעים קרוא וכתוב, ואין להם אוריינות דיגיטלית. על כן בשלב הפיילוט לא נאסף מידע ממקבלי שירות אלו
4. ממקבלי שירות התקבלו במדידה השנייה 34 שאלוני דיווח עצמי בלבד (לעומת 120 שאלונים במדידה הראשונה). אלו שיעורי השבה נמוכים, והם אינם מאפשרים לערוך ניתוחים סטטיסטיים מורכבים (כמו מבחני שונות לבחינת הבדלים בין קבוצות. כלומר, ביצוע פילוחים לפי מאפייני הרקע שלהם, או ביצוע מתאמים לבחינת קשרים בין מגוון היבטים) ולהסיק מסקנות מן התשובות המצטברות. פרט לכך התקבלו מן העובדים רק 160 שאלונים על מקבלי שירות. מדגם זה קטן יחסית, ולכן לא נערכו מבחני רגרסיה עבור נתונים אלו

7. אתגרים בניהול הפרויקט

במהלך הפרויקט עלו אתגרים שונים אשר לא מן הנמנע כי הייתה להם השפעה על גיבוש הכלים, איסוף הנתונים והטמעת הכלים במערכות הממוחשבות.

1. **ניהול ועדת ההיגוי המלווה את המהלך:** ועדת היגוי הוקמה לליווי הפיתוח של הכלים שיהיו הבסיס לאפיון מערכת ממוחשבת עבור תוכניות ושירותים בתוכנית הלאומית למאבק באלימות במשפחה. הוועדה התכנסה בכל חודש-חודשיים ודנה הן בשאלות תוכניות-מהותיות והן בהיבטים טכניים (כמו מבנה, פריטי המידע ואופן ניסוחם, מועדי מילוי השאלונים, קריטריונים למילוי השאלונים). הוועדה הייתה אמורה לכלול נציגים קבועים ממגוון דרגים מן המטה ומן השטח כדי שהם ילוו את כל המהלך. בפועל חברי הוועדה שזמנו בתחילת המהלך לא נכחו באופן סדיר בכל הישיבות, ונציגי הוועדה השותפים התחלפו. היעדר רצף ויציבות במבנה הוועדה הביא לעיתים לחוסר הבנה של הנציגים החדשים את המהלך הכולל ואת הרציונל שלו. לפיכך בכל ישיבה הוקצה זמן להסברים מחדש כדי "ליישר קו", בטרם היה אפשר להתקדם בפיתוח הכלים ולהכריע הכרעות נוספות.
2. **התחלפות מנהל מקצועי במטה התוכנית "מרכזים למניעה וטיפול באלימות במשפחה":** בין המדידה הראשונה $t=0$ למדידה השנייה $t=1$ עברה שנה. בתקופה זו חל שינוי בניהול התוכנית. יש להניח כי הייתה לשינוי השפעה על הירידה החדה בשיעור מילוי השאלונים על ידי עובדים; במדידה השנייה מולאו 170 שאלונים, לעומת המדידה הראשונה שבה מולאו 524 שאלונים. את המילוי החלקי במדידה השנייה אפשר אולי לייחס להתרופפות ברמת המחויבות של העובדים.
3. **אפיון והטמעה של הכלים במערכות הממוחשבות:** המהלך לגיבוש רעיוני של הכלים לעובדים ולמקבלי השירות לצורך הערכת מצב, תכנון התערבות ומדידת תוצאות ותיקופם, שנערך על ידי צוות המחקר במכון מאיירס-ג'וינט-ברוקדייל, היה מנותק משלב האפיון וההטמעה של הכלים הללו במערכות הממוחשבות שקרן רש"י אמונה עליו. היעדר השיתוף של צוות מאיירס-ג'וינט-ברוקדייל כבר בשלבים המוקדמים של אפיון הכלים במערכות, הוביל למחשוב שלא הלם את השאלונים שפותחו באופן מלא ומקיף (למשל לא כל השאלות בשאלון אופיינו במערכת, ולא הייתה הקפדה על מבנה וסדר השאלון). צוות מאיירס-ג'וינט-ברוקדייל הצטרף לישיבות האפיון בשלב מאוחר יותר, כשהעבודה על המערכת הייתה בשיאה, ונאלץ לערוך שינויים ותיקונים ניכרים באפיון כדי לשמור על הזיקה לחשיבה התוצאתית על מגוון רכיביה ושלביה.

8. סיכום הממצאים, דיון ומסקנות

8.1 מאפיינים

מאפייני רקע – השינוי העיקרי בין המדידה הראשונה למדידה השנייה הוא בסטטוס המשפחתי – במדידה השנייה חלה עלייה בשיעור המשיבים הפרודים או הגרושים. מגמה זו יכולה להעיד על שינוי חיובי בקרב מקבלי שירות אשר נפגעו מאלימות במשפחה ופועלים כדי להטיב את מצבם.

הליכים משפטיים ומאסרים – אין הבדלים מובהקים במאפיינים אלו בין המדידה הראשונה למדידה השנייה.

אירועי חיים משבריים – לעומת המדידה הראשונה, במדידה השנייה חל שינוי או התגלה אירוע משמעותי קשה בחיי 20% ממקבלי השירות, ובהם: עלייה בשיעור אירועי הפרדה והגרושין ובאשפוז ממושך של קרובים. עלייה בשיעורי הגרושין הולמת את הממצאים שעלו בפרק מאפייני הרקע.

8.2 צרכים

אין הבדלים מובהקים בסוגי הצרכים בין המדידה הראשונה למדידה השנייה. סוגי האלימות (פגיעה והיפגעות) הנפוצים ביותר הם: פגיעה מילולית, רגשית או נפשית, שימוש בילדים כאמצעי שליטה כלפי הורה אחר, פגיעה או ניצול כלכליים והטרדה. לצד זאת ירדה התדירות של היפגעות ופגיעות בכלל סוגי האלימות (פחות סימני תדירות גבוהה). שיעור הירידה הגבוה ביותר הוא בעיקר בפגיעות ובהיפגעות רגשיות-נפשיות.

קשרים בין צרכים – כל סוגי הפגיעות וכל סוגי ההיפגעות קשורים זה בזה, ואף פגיעה או היפגעות אינה עומדת כשלעצמה. ממצא זה הולם את הממצאים מן המדידה הראשונה.

אלימות הדדית – הן במדידה הראשונה הן במדידה השנייה עלה כי אפשר להתייחס לאלימות הדדית (דינמיקה של יחסים אלימים במשפחה) רק בתחומי האלימות המילולית, הרגשית או הנפשית. ביתר הסוגים השכיחים של האלימות, התדירות של האלימות ההדדית היא נמוכה.

8.3 תפוקות

התפוקות השכיחות ביותר בשימוש במרכזים הן: טיפול פרטני, טיפול קבוצתי, ביצוע הערכת מסוכנות, תוכנית הגנה בקהילה, סיוע חומרי וסיוע למיציא זכויות. התפוקות האחרות התמקדו בבני משפחה נוספים (משפחה גרעינית ומשפחה מורחבת).

חסמים – בקרב 21.5% ממקבלי השירות יושמו התפוקות במידה מועטה. החסמים העיקריים היו: חוסר שיתוף פעולה של מקבל השירות, חוסר שיתוף פעולה של בני המשפחה, התמקדות בבעיה דחופה אחרת שהצריכה שינוי בתוכנית ההתערבות, חוסר התאמה בין המענה ובין צורכי מקבל השירות או מאפייניו.

איכות התפוקה – כלל מקבלי השירות ציינו כי העובד במרכז היה זמין עבורם בעת הצורך, התייחס אליהם ברגישות ובכבוד ושמר על פרטיותם. מרביתם היו שבעי רצון מן השירות במרכז. עם זה חשוב לציין כי המדגם של מקבלי השירות היה קטן ($n=31$) וכי הם נבחרו על ידי העובד במרכז, על כן תיתכן הטיה בתשובות.

8.4 תוצאות ביניים

שינויים לטובה:

- בקרב 46.3% ביחסים בתוך המשפחה
- בקרב 28.7% במצב הכלכלי והתעסוקתי
- בקרב 25.6% בתנאי המגורים
- בקרב 1.3% בגמילה מהתמכרויות

שינויים לרעה:

- בקרב 16.9% ביחסים בתוך המשפחה
- בקרב 15.6% במצב הכלכלי והתעסוקתי
- בקרב 7.5% בתנאי המגורים
- בקרב 0.6% בהתמכרויות לסמים ואלכוהול

שינוי בין שתי המדידות:

במדידה השנייה חל שיפור בכל תוצאות הביניים שהוגדרו כאבני דרך להשגת התוצאות הסופיות. שיפור מובהק חל בתוצאות הביניים האלה: נטילת אחריות בעת הפעלת אלימות, הזדהות עם הנפגע מן ההתנהגות, תחושת חרטה לאחר התנהגות אלימות, תחושה של היעדר שליטה, צורך בכלים להתמודדות עם בעיית האלימות במשפחה. ביתר תוצאות הביניים נצפתה מגמת שיפור אולם ההבדלים בין המדידות אינם מובהקים: עד כמה מקבל השירות שולט במעשיו בעת כעס, עד כמה מקבל השירות משלים עם הפרידה מבן או בת הזוג, היעדר מערכות תמיכה משפחתיות או חברתיות, קושי בנגישות לשירותים בקהילה לטיפול בבעיית האלימות. כדאי לבחון אם נעשית במרכזים עבודה ממוקדת להשגת תוצאות ביניים אלו.

קשרים בין השגת תוצאות ביניים ובין השגת התוצאות הסופיות

- נמצאו יותר קשרים מובהקים בין השגת תוצאות הביניים ובין צמצום ההיפגעויות מאשר בין השגתן ובין צמצום הפגיעות
- לא נמצא קשר בין שליטה בכעס בעת מעשה ובין השגת התוצאות הסופיות. פרט לכך זו גם תוצאת ביניים שלא חל בה שינוי מובהק בין המדידות, לכן כדאי לבחון אם היא אכן אבן דרך להשגת התוצאות הסופיות

8.5 כוחות

העצמת הכוחות היא אחת מאבני הדרך להשגת התוצאות הסופיות הרצויות: זיהוי עצמי כנפגע או נפגעת אלימות במשפחה, זיהוי עצמי כפוגע או פוגעת במשפחה, מידת המוטיבציה לשינוי – פנימית או חיצונית, הרצון לשתף רשתות תמיכה בבעיה, הרצון לשתף גורמי מקצוע בבעיה ולפעול לפתרונה, מידת האופטימיות בנוגע לעתיד. אולם במדידה השנייה חלה בהם ירידה מובהקת. ייתכן שהיא נובעת מציפייה גבוהה לשינוי ולהצלחת הטיפול בתחילת ההתערבות, והיא נשחקה במשך השנה לנוכח המציאות והקשיים שצפו בזמן הטיפול. הסבר אפשרי אחר הוא שלא הושם דגש בחיזוק הכוחות בטיפול.

8.6 תוצאות סופיות

83.3% מן העובדים העריכו שתוצאות ההתערבות הושגו בקרב מקבלי השירות, ו-93.5% ממקבלי השירות אף דיווחו כך. בקרב יתר מקבלי השירות לא הושגו התוצאות, והסיבה המרכזית הייתה חוסר שיתוף פעולה של מקבל השירות.

התוצאות הושגו עבור כלל ה**היפגעויות** (אלימות רגשית, איומים, הטרדה, בידוד חברתי, שליטה בחיים, שימוש בילדים כאמצעי שליטה, פגיעה ברכוש, אלימות כלכלית, אלימות פיזית, אלימות מינית, אלימות פיזית כלפי הילדים), כלומר חלה ירידה מובהקת בתדירותן. התוצאות הושגו חלקית עבור **פגיעות** מסוימות בלבד (אלימות רגשית, הטרדה, פגיעה ברכוש, פגיעה פיזית), ובנוגע לבידוד חברתי – חלה עלייה מובהקת בתדירותו. ייתכן כי התדירות של הבידוד החברתי והיקפו לא היו ידועים בתחילת הטיפול במרכז, ועל כן חלה עלייה בפגיעה זו. אולם ממצאים אלו מצטרפים לשיעור נמוך יותר של השגת התוצאות בקרב פוגעים לעומת נפגעים, והם מעלים את הצורך בבחינת אופן הטיפול (תפוקות) ושיפור המיומנויות של העובדים בטיפול בפוגעים.

8.7 קשר בין מאפייני מקבלי השירות ובין השגת התוצאות

מגדר – התוצאות לצמצום היפגעויות הושגו יותר עבור נשים באופן מובהק, ואילו התוצאות לצמצום פגיעות הושגו יותר עבור גברים באופן מובהק. יש לשער כי ההבדלים נובעים מכך שנשים נפגעות יותר לעומת גברים, וכן מתת-דיווח של גברים על היפגעויות. לא נמצאו קשרים מובהקים בין רמת ההשכלה וארץ הלידה של מקבלי השירות ובין השגת התוצאות.

קשר בין שימוש בתפוקות להשגת התוצאות הסופיות

- עבור מקבלי שירות שהשתתפו ב**טיפול קבוצתי**, הושגו המטרות יותר לעומת מקבלי שירות שלא השתתפו
- עבור מקבלי שירות שבוצעה עבורם **הערכת מסוכנות**, הושג יותר צמצום בתדירות פגיעות באמצעות אלימות רגשית לעומת מקבלי שירות שלא בוצעה עבורם הערכה כזו
- עבור מקבלי שירות שקיבלו **סיוע חומרי או סיוע חומרי לילדים**, הושגה ירידה בתדירות ההיפגעויות מאיומים, היפגעויות ברכוש והיפגעויות מאלימות פיזית. ממצא זה מדגיש את החסמים הכלכליים להשגת התוצאות הרצויות להתנתקות מגורמים פוגעים ויציאה ממעגל האלימות

8.8 קשר בין מאפייני עובדים ובין בחירת תפוקות והערכת השגת התוצאות

הבדלים מובהקים בבחירת תפוקות לפי מאפייני העובדים

בחירת התפוקות אמורה להיות קשורה למאפייני מקבלי השירות ולצורכיהם. היא אינה אמורה להשתנות לפי מאפייני העובדים או להיות תלויה בהם. אולם נמצא כי ככל שוותק העובד רב יותר, כך הוא מרבה להפנות לטיפול קבוצתי ולבצע הערכות מסוכנות. מכיוון שנמצא קשר בין השתתפות בטיפול קבוצתי ובין הערכת מסוכנות ובין השגת התוצאות בקרב מקבלי השירות, מומלץ להעביר הכשרות והדרכות לעובדים על שתי אסטרטגיות אלו כדי להגביר את השימוש בהן.

הבדלים מובהקים בהשגת תוצאות לפי מאפייני העובדים

גם השגת התוצאות אינה אמורה להיות מושפעת ממאפייני העובדים. אולם נמצא כי ככל שגיל העובד גבוה יותר, כך פחתה תדירות ההיפגעות מבידוד חברתי, מאלימות פיזית, מהזנחה של ילדים ומפגיעה פיזית. זאת ועוד, ככל שהיקף המשרה של העובד גדול יותר, כך פחתה התדירות של היפגעות מאלימות רגשית (הטרדה, בידוד חברתי, שליטה על החיים, פגיעה ברכוש) ומאלימות פיזית. יש לבחון את האפשרות להעסקת העובדים במשרות מלאות לצורך השגת התוצאות.

8.9 הצלבת נקודות מבט: השוואה בין דיווח העובדים לדיווח מקבלי השירות

נמצאה הלימה בין דיווח העובדים ובין דיווח מקבלי השירות בהגדרת תדירות הפגיעות וההיפגעות מסוגים שונים של אלימות במשפחה.

במדידה הראשונה נמצאו הבדלים מובהקים בין דיווח העובדים לדיווח מקבלי השירות במרבית אבני הדרך, ואילו במדידה השנייה נמצאה הלימה בין דיווח העובדים ובין דיווח מקבלי השירות על השגת תוצאות הביניים. ייתכן כי ממצא זה מבטא את ההכרה העמוקה וההבנה של העובדים בסיום הטיפול מכאן, ואת הראייה המותאמת יותר של מקבלי השירות מכאן.

8.10 קבלת הכלי בקרב העובדים והתאמתו לשימוש שוטף

בקבוצת המיקוד עלו תובנות בנוגע לכלי המיועד למילוי על ידי העובדים והתאמתו לשימוש שוטף. העובדים הביעו שביעות רצון מכניסת מערכת ממוחשבת לתיעוד עבודתם השוטפת, וציינו כי השאלון מתאים להערכת ההתקדמות בהתערבות המתמקדת ביציאה ממעגל האלימות, וכחות עבור מקבלי שירות הזקוקים לטיפול בהיבטים רגשיים, אך ללא אלימות פעילה במשפחה. על כן הציעו המשתתפים להוסיף לכלי חלק אשר ידגיש את צורכיהם הרגשיים של מקבלי שירות. מילוי הכלי לדיווח עצמי של מקבלי השירות על מידת השגת התוצאות אינו מתאפשר עבור אלו שאין להם אוריינות דיגיטלית או אוריינות שפתית, וכן יש מקבלי שירות אשר חוששים לחשוף מידע פרטי אשר עלול לפגוע בהם בהמשך.

9. המלצות

9.1 המלצות כלליות

1. ריבוי מערכות והיעדר התיאום ביניהן גורמים לכפילות ולתסכול בקרב העובדים. יש להמשיך ולפעול לפיתוח ולהטמעת מערכת ממוחשבת גנרית בעלת ממשק אחיד. במסגרת זו מומלץ שהמערכת של המרכזים תשאב מידע ונתונים מן המערכת של תיק לקוח במשרד הרווחה והביטחון החברתי כדי שהעובדים יוכלו לדעת אם מקבלי שירות אלו מוכרים ברווחה, אם הם מקבליים סיוע כלשהו. נוסף על כך מומלץ לקשר את המערכת של המרכזים למערכת של המקלטים, כך שהעובדים יוכלו לדעת בלחיצת כפתור מי יכול לקלוט נפגעת אלימות במשפחה
2. מומלץ כי מילוי הנתונים והמידע במערכת הממוחשבת שקרן רש"י מפתחת, יתאפשר באופן שוטף וללא מגבלות של מועדים קבועים. באופן זה יוכלו הן העובד במרכז הן מקבל השירות (אם יסכים לכך) למלא את הכלי המתאים עם תחילת הטיפול ובסיומו
3. אף על פי שהנתונים שנאספו במסגרת הפיילוט אינם מתבססים על מדגם מייצג של מקבלי השירות, הם יכולים לשמש כבסיס להמשך מחקר ולמידה בתחום אלימות במשפחה. הניתוחים שנעשו בפילוט נועדו להציף סוגיות מרכזיות ולהדגים שימושים אפשריים במידע הנאסף מן המערכת. יש אפשרות להעמיק ולהפיק מידע רב-ערך ותובנות רבות בתחום האלימות במשפחה, ורצוי לחשוב על שימושים אפשריים בנתונים שנאספו ובאלו שייאספו באופן שוטף לצורך מחקרי המשך

9.2 המלצות בנוגע לכלים ולמערכת

1. בשלב הפיילוט המדידה במרכזים לא כללה את רכיב תכנון ההתערבות ובחירת תוצאות להתמקדות. בעת אפיון המערכת הממוחשבת חשוב להוסיף רכיבים אלו (בין שלב הערכת מצב – שאלון לעובדים t-0 ובין שלב מדידת תוצאות – שאלון t-1). שלב זה יכול את הרכיבים האלה: דליית כלל הצרכים אשר סומנו במערכת כי הם קיימים בתדירות כלשהי, סימון צרכים/ תוצאות להתמקדות בטיפול, הוספת סמנים להשגת התוצאות (במלל פתוח), בחירת אסטרטגיות התערבות
2. פרק התפוקות בשאלון הפיילוט פותח על ידי אגף בכיר משפחות ילדים ונוער בקהילה, בשיתוף קרן רש"י. בעת איסוף הנתונים בפילוט, הוא לא כלל אסטרטגיות התערבות במקרים של התמכרויות כמו הפניה לתוכנית גמילה או לשירות להתמכרויות. מומלץ להוסיף קטגוריות אלו למערכת השוטפת. חשוב לציין כי במדידה הראשונה עלה כי 4% ממקבלי השירות השתמשו בסמים (באופן קבוע או מזדמן), כמעט 7% מהם צרכו אלכוהול (באופן קבוע או מזדמן) ו-0.4% מהם הימרו בתדירות גבוהה או בסכומים גבוהים. במדידה השנייה דווח על שיפור בנושא ההתמכרויות מאז תחילת הטיפול במרכז, רק בקרב 1.3% ממקבלי השירות. הוספת מענים לבעיית ההתמכרויות, תעלה בקרב העובדים את המודעות לצרכים אלו ולאפשרויות הטיפול במרכז או מחוצה לו
3. מומלץ לבחון את המדיניות בנושא מטרות הפעלת המרכזים – האם רק יציאה ממעגל האלימות או גם שיקום הנפגעים (והפוגעים) מזקיה הכלכליים, הרגשיים והבריאותיים (בהתאם לנעשה בפועל במרכזים)? מומלץ להוסיף בכלי לעובדים ובכלי

- למקבלי השירות (t-1) פרק עם שאלות בנוגע לשיפור במצב הרגשי של נפגעי האלימות במשפחה בעקבות הטיפול במרכז – כמו הפחתה בעוצמה של תסמינים פוסט-טראומטיים, הפחתת רמות חרדה ודיכאון, היפרדות רגשית מבן או מבת הזוג, הגברת חוללות עצמית, בניית זוגיות חדשה מיטיבה – וכן שאלות המתייחסות להיבטים אופרטיביים – כמו הפחתת תלות כלכלית ומעבר למגורים עצמאיים
4. מומלץ כי הכלים למקבלי השירות, הן של מדידה ראשונה הן של מדידה שנייה, יאפשרו הבחנה בין פוגעים לנפגעים בשאלות למילוי
5. יש לתת את הדעת על דרכים חלופיות לאסוף מידע ממקבלי שירות שאינן דורשות אוריינות קריאה וכתובה או אוריינות דיגיטלית (אולי באמצעות סקר טלפוני אחת לתקופה מסוימת)
6. שפת המערכת היא עברית. מומלץ לדון בצורך לתרגם את השאלון לתכנון התערבות ולמידת תוצאות לשפות אחרות עבור עובדים ששפת האם שלהם אינה עברית אלא ערבית (עובדים במרכזים במזרח ירושלים, למשל). לצד זאת יש לשקול הדרכה מורחבת וצמודה לעובדים דוברי ערבית, למשל, כי הקושי השפתי מוסיף עוד נדבך למורכבות במילוי השאלון
7. המערכת שפותחה בפייולוט, נועדה להבנות תהליכים להערכת המצב של מקבלי השירות ולתכנון התערבות לפי עקרונות החשיבה התוצאתית. לא שולבו בה רכיבים נוספים החיוניים לניהול ההתערבות (כגון טפסים מנהליים ופרטי קשר). במערכת לשימוש שוטף הכרחי לכלול גם רכיבים כאלו וממשק מותנה הרשאות למערכות אחרות המקיימות קשרי גומלין עם השירות. לכן בחלק הארגוני של כל מרכז במערכת הממוחשבת מומלץ ליצור אזור שיתופי שבו ירוכזו טפסים, נהלים, פרוטוקולים, רשימות, מאמרים ומידע חיוני לעבודה השוטפת

9.3 המלצות בנוגע לתהליך ההטמעה של המערכת והשימושים שלה

1. תהליך הטמעת השפה התוצאתית צריך להיות מלווה בהטמעה המקצועית ובהקניית השפה, ההגדרות והמונחים הרלוונטיים כדי להתאים את המערכת הממוחשבת לרוח ערכים אלו. המערכת אינה עומדת בפני עצמה, אלא היא אמורה להיות כלי התומך ביישום מדיניות ולסייע בהטמעת תורת עבודה שהעובדים כבר בקיאים בה. מומלץ אפוא לפתח מערך הדרכה בתחום החשיבה התוצאתית
2. לפני תחילת העבודה במערכת, כדאי לערוך הכשרות והדרכות מקיפות בנושאים טכניים (כמו הזנת נתונים, שאילתות וייצוא דוחות) ובנושאים תוכניים (כמו מבנה השאלון, חידוד ההבחנה בין הפרקים, הרציונל של השאלון והחיבור לתפיסת החשיבה התוצאתית, אופן המילוי והשימושים במידע). כמו כן רצוי לאפשר הכוונה והדרכה בעת מילוי השאלון עצמו לשאלות ממוקדות בנוגע לניסוח הפריטים ולפתרון בעיות שמתעוררות
3. חשוב להדגיש את מעורבות השטח בתהליך – נציגות השטח הייתה שותפה בפיתוח הכלים בוועדת ההיגוי, התקבל משוב מן העובדים על חוויית מילוי הכלים והייתה השתתפות בקבוצות המיקוד. כלומר, בהטמעת המערכת חשוב להבליט את החלק המרכזי שהיה לעובדי השטח בעיצוב התובנות. לצד זה המהלך צריך להיות סבלני ומכבד שכן טבעי שהעובדים בשטח יבטאו קושי לשינוי ההרגלים ודפוס העבודה שהם רגילים אליהם שנים

4. מומלץ לפתח פלטים וטפסים בתוך המערכת הממוחשבת בהתאם לצרכים השוטפים של כל רמות הפעילות: מקבל השירות, המרכז, המטה הארצי
5. בעת תהליך ההטמעה חשוב שלא יהיה הכרח במילוי רטרואקטיבי במערכת של תיקים ישנים כי הדבר מוסיף לעומס העבודה שלא לצורך
6. מומלץ להמשיך בתהליכי משוב שוטפים גם לאחר ההטמעה הראשונית לשם טיוב הכלי וחיידוד ניסוחים בשאלון, כלומר ללמוד מתובנות העובדים המשתמשים במערכת ולהתאימו לצרכים המשתנים של התוכנית

עוד פרסומים של המכון בנושא

רזניקובסקי-קוראס, א., בכר, י' וארזי, ט. (2022). אלימות במשפחה בצל משבר הקורונה שלב ב': קבוצות ייחודיות באוכלוסייה וניתוחי המשך. מ-205-22

רזניקובסקי-קוראס, א., שפירא, ה. וארזי, ט. (2022). העובד הסוציאלי בתחנות משטרה (עו"ס משטרה): מדידת תוצאות ארגוניות בתוכנית. דמ-915-22

ארזי, ט. ורזניקובסקי-קוראס, א. (2021). אלימות במשפחה בצל משבר הקורונה. מ-189-21

רזניקובסקי-קוראס, א., סבג, י., שפירא, ה. וארזי, ט. (2021). תוכנית 'מרכזים למניעה ולטיפול באלימות במשפחה': ממצאי הפיילוט למדידת התוכנית. מ-202-21

שפירא, ה., רזניקובסקי-קוראס, א. וארזי, ט. (2021). תוכנית 'עו"ס משטרה': ממצאי פיילוט למדידת התוכנית – התוכנית הלאומית למניעה וטיפול באלימות במשפחה. מ-198-21

את הפרסומים אפשר להוריד ללא תשלום מאתר המכון: <http://brookdale.jdc.org.il>

מקורות

- ארזי, ט. ונמר-פורסטנברג, ר. (2020). המדריך האינטגרטיבי לחשיבה תוצאתית. מ-162-20. מכון מאיר-ג'וינט-ברוקדייל.
- בניטה, ר. (2017). יישום המלצות הוועדה הבין-משרדית למניעה וטיפול בתופעת האלימות במשפחה. הכנסת, מרכז המחקר והמידע. https://fs.knesset.gov.il/globaldocs/MMM/abca825d-f195-e711-80d9-00155d0a6d26/2_abca825d-f195-e711-80d9-00155d0a6d26_11_9133.pdf
- החלטה 2820 (אלמ/16) של הממשלה ה-34 "הצגת תוכנית פעולה ליישום המלצות ועדת המנכ"לים למניעה וטיפול בתופעת האלימות במשפחה אשר הוקמה בהחלטת הממשלה מס' 1249 (אלמ/5) מיום 10.3.2016" (7.7.2017). https://www.gov.il/he/Departments/policies/2017_dec2820
- החלטה 2711 (אלמ/13) של הממשלה ה-34 "יישום מודל ייחודי להתמודדות עם אירועי אלימות נגד נשים בחברה הערבית" (01.06.2017). https://www.gov.il/he/departments/policies/2017_dec2711
- הלמ"ס (הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה) (2022). ילודה ופריון בישראל 2020: הודעות לתקשורת. <https://www.cbs.gov.il/he/mediarelease/pages/2022/%D7%99%D7%9C%D7%95%D7%93%D7%94-%D7%95%D7%A4%D7%A8%D7%99%D7%95%D7%9F-%D7%91%D7%99%D7%A9%D7%A8%D7%90%D7%9C-2020.aspx>
- משרד הרווחה והביטחון החברתי. (א"ת). מרכזים למניעה וטיפול באלימות במשפחה בקהילה. <https://clickrevaha.molsa.gov.il/product-page/155>
- משטרת ישראל. (2018). השנתון הסטטיסטי 2017. https://www.gov.il/BlobFolder/reports/police_statistical_abstract_2017/he/shanton_2017.pdf
- המשרד לביטחון הפנים (2014). מדד אלימות לאומי. www.gov.il/BlobFolder/guide/guide_violence_index_2014/he/crime_society_ViolenceIndex_up2014.pdf
- המשרד לביטחון הפנים (2016). דוח הוועדה לטיפול בתופעת האלימות במשפחה. www.gov.il/BlobFolder/reports/domestic_violence_committee_report_2016/he/domestic_violence_response_report_2016_0.pdf
- רזניקובסקי-קוראס, א., סבג, י., שפירא, ה. וארזי, ט. (2021). תוכנית 'מרכזים למניעה ולטיפול באלימות במשפחה': ממצאי הפיילוט למדידת התוכנית. מ-202-21. מכון מאיר-ג'וינט-ברוקדייל.
- Cannon, C., Hamel, J., Buttell, F., & Ferreira, R. J. (2016). A survey of domestic violence perpetrator programs in the United States and Canada: Findings and implications for policy and intervention. *Partner Abuse*, 7(3), 226-276. doi: 10.1891/1946-6560.7.3.226

Eckhardt, C. I., Babcock, J., & Homack, S. (2004). Partner assaultive men and the stages and processes of change. *Journal of Family Violence, 19*(2), 81-93. doi: 10.1023/B:JOFV.0000019839.98858.5c

Stirton, L., & Lodge, M. (2001). Transparency mechanisms: Building publicness into public services. *Journal of law and society, 28*(4), 471-489. doi: 10.1111/1467-6478.00199

Straus, M. A., Hamby, S. L., Boney-McCoy, S., & Sugarman, D. B. (1996). The revised conflict tactics scales (CTS2) development and preliminary psychometric data. *Journal of family issues, 17*(3), 283-316. doi: 10.1177/019251396017003

נספח א': חברי קבוצת העבודה של הצוות הרב-מדרגי ותפקידיהם

מטה משרד הרווחה והביטחון החברתי

כודגייצקי מריה – מנהלת התוכנית הלאומית למאבק באלימות במשפחה, מנהלת תחום פיתוח תוכנית אלימות במשפחה

אורגד מלי – מנהלת שירות טיפול והגנה במצבי טראומה ומשבר, אגף בכיר משפחות ילדים ונוער בקהילה

תלי סאיד – מנהל תחום פ"א אלימות במשפחה ועדות ותוכניות, אגף בכיר משפחות ילדים ונוער בקהילה

מויאל חגי – מנהל תחום אלימות במשפחה בקהילה (טיפול והגנה במצבי טראומה ומשבר), אגף בכיר משפחות ילדים ונוער בקהילה

רוזנפלדר טלי – מנהלת תחום פ"א – אלימות במשפחה קהילה, שירות טיפול והגנה במצבי טראומה ומשבר

טלאור אופיר – מנהלת תחום מדידה והערכה בשא"ח, מנהל שירותים אישיים וחברתיים

קינן חגית – מנהלת תחום מתודולוגיות ואבטחת איכות, אגף בכיר טכנולוגיות דיגיטליות ומידע

מטה הרשות הלאומית לביטחון קהילתי, המשרד לביטחון הפנים

טלי יוגב – ראש אגף בכיר טיפול ושיקום

עובדים במרכזי אלימות במשפחה

אופנגג מאיה – מנהלת המרכז למניעת אלימות בנתניה

אור עידית – מנהלת המרכז למניעת אלימות ברמת גן

אלישע טלי – מנהלת המרכז למניעת אלימות ברחובות

בר-דוד דורית – מנהלת המרכז למניעת אלימות במשפחה בחיפה

רביח אורלי – מנהלת המרכז למניעת אלימות במשפחה בטירת הכרמל

בראון זהר – עו"ס במרכז אלמ"ב בחיפה

מוצפי חני – מנהלת מרכז אלמ"ב בלוד

ניר אביטל – מנהלת מרכז אלמ"ב בשער הנגב

עובדים בתוכנית עו"ס משטרה

גרינבאום ישי – עו"ס משטרה בלוד

לואיס דיויד – עו"ס משטרה בטירת הכרמל

שפרירי רונית – עו"ס משטרה בחדרה

נספח ב': שלבי המדידה בפרויקט מרכזים למניעה וטיפול באלימות במשפחה

מועד מדידה שנייה t-1	מועד מדידה ראשונה t-0	פירוט השלב	שלבי המדידה בפייולט
מאי 2022	אפריל-מאי 2021	מחשוב השאלון במערכת של מכון מאירס-ג'וינט-ברוקדייל	מחשוב השאלון
מאי 2022	מאי 2021	מפגש הדרכה מקוון עם עובדים במרכזים ומנהלי מסגרות: הדרכה על חשיבה תוצאתית ורכיבי המודל הלוגי הצגת הכלי (שאלון) הסבר על אופן מילוי השאלון לעובדים ולמקבלי השירות	הדרכה על מילוי שאלון
יוני 2022	יוני 2021	העברת הנחיות וקישור לשאלון בדוא"ל לכל עובד ב-106 מרכזים, על ידי מטה המשרד עובדים שהיו להם מטופלים המתאימים לקריטריונים בפייולט, התבקשו למלא את השאלונים בתוך שבועיים. לדוגמה: במדידה הראשונה – מקבלי שירות שהחלו טיפול בשלושת החודשים האחרונים; במדידה השנייה – מקבלי שירות שמולא עבורם השאלון במדידה הראשונה	הפצת שאלון
יוני 2022	יוני 2021	לאחר כשבועיים – הפקת הפלטים ממערכת השאלונים ועדכון טבלת סטטוס מילוי השאלונים על ידי צוות המחקר במכון מאירס-ג'וינט-ברוקדייל שליחת דוא"ל תזכורת לעובדים שטרם השלימו את מילוי השאלונים. התזכורת נשלחה ממנהל תחום אלימות במשפחה בקהילה באגף משפחות ילדים ונוער בקהילה	מעקב אחר מילוי השאלון
יולי-נובמבר 2022	יולי-ספטמבר 2021	בתום מילוי השאלונים על ידי העובדים ועל ידי מקבלי השירות, נותחו הנתונים במכון מאירס-ג'וינט-ברוקדייל, והופקו מצגת ביניים (מדידה ראשונה) ודוח סופי (מדידה שנייה)	ניתוח הנתונים
ינואר 2023	נובמבר 2021	הצגת הממצאים למטה ולוועדת ההיגוי המלווה ודיון על תוצאות המדידה, על המסקנות ועל הטמעת הכלים במערכות הממוחשבות הצגת הממצאים למפקחים	הצגת הממצאים

נספח ג': כלי המדידה - שאלון לעובדים t-0

שלום רב,

שאלון זה מיועד לעובדים במרכזים למניעת אלימות במשפחה, וישמש, יחד עם שאלון המעקב לאחר שנה, לניטור ההתערבות במרכזים ומדידה שוטפת של המידה שבה מושגות התוצאות למקבלי השירות. השאלון פותח ביוזמת התכנית הבין-משרדית למניעת אלימות במשפחה בסיוע מכון מאירס-ג'וינט-ברוקדייל, במסגרת מהלך שנועד להביא לשיפור השירותים ואיכות הטיפול. השאלון מתחקה אחר מאפייני הרקע של מקבלי השירות (הנוהגים באלימות והנפגעים ממנה), הצרכים שבגינם פנו או הופנו למרכז למניעת אלימות במשפחה, הכוחות והחוזקות של מקבלי השירות וכן התערבויות קודמות שנעשו.

חשוב לענות על כל השאלות. במידה והמידע הנדרש לא ידוע, ניתן לסמן את האופציה "בבדיקה".

השאלון הוא אנונימי. חשוב להדגיש שהמידע יעובד באופן סטטיסטי בלבד, בלי להזכיר שמות או פרטים שאפשר לזהות אותך או את מקבל השירות לפיהם. המידע שתמסרו בשאלון ישמש את מטה התוכנית הלאומית למניעת אלימות במשפחה ואת המרכזים למניעת אלימות במשפחה לשם למידה ולשיפור השירות שניתן.

משך מילוי השאלון הוא כ-15 דקות.

לכל שאלה או הערה, אפשר לפנות לאנה רזניקובסקי-קוראס, חוקרת במכון מאירס-ג'וינט-ברוקדייל annare@jdc.org.il

תאריך מילוי: _____

4 ספרות אחרונות של ת.ז. מקבל השירות: - - - -

גורם מפנה

פנייה עצמית	משפחה או חברים	עו"ס משפחה	בית משפט	משטרה	עו"ס עפ"י חוק	שב"ס
ועדת אלימות	שירות מבחן	יחידות סיוע שליד ביהמ"ש	מערכת בריאות	ארגוני נשים	קו חירום של עמותת סיוע	מוקד 118
						אחר: _____

מאפיינים של מקבל השירות

מטרת חלק זה היא לבחון את מאפייני הרקע של מקבל השירות.

1. מגדר

אישה	גבר	אחר
------	-----	-----

2. גיל: _____

3. מגזר

יהודי	ערבי-מוסלמי	ערבי-נוצרי	דרוזי	בדואי	נוצרי (שאינו ערבי)	אחר
-------	-------------	------------	-------	-------	--------------------	-----

4. שפת אם

עברית	ערבית	אנגלית	צרפתית	רוסית	אמהרית	טיגרית	אחר
-------	-------	--------	--------	-------	--------	--------	-----

5. רמת דתיות

חילוני (לא דתי)	מסורתי	דתי	דתי מאד או חרדי	אחר	בבדיקה
-----------------	--------	-----	-----------------	-----	--------

6. השכלה

תיכונית	תעודה מקצועית	תואר ראשון	תואר שני	תואר שלישי	אחר	בבדיקה
---------	---------------	------------	----------	------------	-----	--------

7. האם נולדה בארץ?

כן (דילוג לשאלה 10)	לא	בבדיקה (דילוג לשאלה 10)
---------------------	----	-------------------------

8. אם לא, באיזו שנה עלה/עלתה לארץ? _____ / בבדיקה

9. מאיזו מדינה עלה/עלתה? _____ / בבדיקה

10. מעמד חוקי

תושבת/ת	אזרחית	חסרת מעמד (תיירת, פליטה, עובדת זרה)	בבדיקה
---------	--------	-------------------------------------	--------

11. יישוב מגורים: _____ / בבדיקה

12. מצב משפחתי

רווקה	נשוי/אה או ח'יה בזוגיות או ידועה/בציבור	פרודה	גרומה	אלמן/ה	אחר	בבדיקה
-------	---	-------	-------	--------	-----	--------

13. האם מגדירה את עצמה כלהטב"ק?

כן	לא	לא ידוע	בבדיקה
----	----	---------	--------

14. האם יש למקבל/ת השירות ילדים?

כן	לא (דילוג לשאלה 18)	בבדיקה (דילוג לשאלה 18)
----	---------------------	-------------------------

15. האם יש למקבל/ת השירות ילדים עם צרכים מיוחדים?

כן	לא	בבדיקה
----	----	--------

16. מספר הילדים במשפחה: _____ / בבדיקה

17. מספר הילדים שגרים בבית: _____ / בבדיקה

18. אנא ציין/י את מספר הילדים בכל גיל:

- תינוקות 0-2 _____
- פעוטות 2-6 _____
- בי"ס יסודי 7-12 _____
- חט"ב ותיכון 13-18 _____
- בגירים 18 ומעלה _____
- בבדיקה

מצב בריאותי

19. האם יש למקבל/ת השירות הפרעה או מחלת נפש (מאובחנת)?

לא	בבדיקה	כן, אנא פרטי _____
----	--------	--------------------

20. האם יש למקבל/ת השירות פוסט-טראומה (מאובחנת)?

לא	בבדיקה	כן, אנא פרטי _____
----	--------	--------------------

21. האם יש למקבל/ת השירות מוגבלות גופנית, פיזית-בריאותית, חושית, תפקודית?

לא (דילוג לשאלה 23)	בבדיקה (דילוג לשאלה 23)	כן, זמנית	כן, קבועה
---------------------	-------------------------	-----------	-----------

22. אם כן, אנא פרטי _____

23. האם יש למקבל/ת השירות מוגבלות קוגניטיבית?

לא (דילוג לשאלה 25)	בבדיקה (דילוג לשאלה 25)	כן, זמנית	כן, קבועה
---------------------	-------------------------	-----------	-----------

24. אם כן, אנא פרטי _____

הליכים משפטיים ומאסרים

25. האם מקבלת/השירות נמצאת/בהליך משפטי אזרחי (הליכי סדרי דין, חוק הנוער, הוצאה לפועל)?

כן	לא	בבדיקה
----	----	--------

26. האם יש למקבלת/השירות רישום פלילי במשטרה?

כן	לא	בבדיקה
----	----	--------

27. האם מתקיים ביחס לנפגעת/הליך פלילי בגין אלימות במשפחה?

כן	לא	בבדיקה
----	----	--------

28. האם מתקיים ביחס לפוגעת/הליך פלילי בגין אלימות במשפחה?

כן	לא	בבדיקה
----	----	--------

29. האם הוצא כנגד מקבלת/השירות צו הגנה / הרחקה?

כן	לא	בבדיקה
----	----	--------

30. האם מקבלת/השירות הוציא צו הגנה / הרחקה בגין אלימות במשפחה?

כן	לא	בבדיקה
----	----	--------

31. האם מקבלת/השירות נמצאת/במעצר בית?

כן	לא	בבדיקה
----	----	--------

32. האם מקבלת/השירות ריצה/תה בעבר או מרצה כיום תקופת מאסר?

כן	לא (דילוג 347)	בבדיקה (דילוג 347)
----	----------------	--------------------

33. אם כן, מה היה משך המאסר? _____ / בבדיקה

34. אם כן, האם המאסר היה על רקע אלימות במשפחה?

כן	לא	בבדיקה
----	----	--------

35. האם מקבלת/השירות מטופלת/על-ידי קצין מבחן?

כן	לא	בבדיקה
----	----	--------

36. האם יש ברשות מקבלת/השירות נשק?

כן	לא	בבדיקה
----	----	--------

37. האם יש ברשות אחד מבני המשפחה נשק?

כן	לא	בבדיקה
----	----	--------

אירועי חיים

האם מקבלת/ה השירות נפגעה/ה בילדות ממשפחתו/ה או מאדם אחר באופנים הבאים:

	כן	לא	בבדיקה
38.			הזנחה פיזית-רפואית
39.			הזנחה רגשית
40.			התעללות מינית / ניצול מיני
41.			פגיעה מילולית / פגיעה רגשית
42.			פגיעה פיזית
43.			ניצול כלכלי / סחיטה
44.			אחר, פרט/י: _____

האם מקבלת/ה השירות היה/הייתה עד/ה או חשופה/ה בילדותו/ה לפגיעות הבאות במשפחתו/ה או מחוץ לה:

	כן	לא	בבדיקה
45.			התעללות מינית / ניצול מיני
46.			פגיעה מילולית / פגיעה רגשית
47.			פגיעה פיזית
48.			סחיטה
49.			ניצול כלכלי
50.			אחר, פרט/י: _____

51. האם מקבלת/השירות עברה/ משבר (גם שאינו בהכרח קשור לאלימות במשפחה. למשל: אירוע מסכן חיים, פרידה או

גירושין, אשפוז ממושך, הפסקת הריון)?

כן	לא (דילוג לשאלה 63)	בבדיקה (דילוג לשאלה 63)
----	---------------------	-------------------------

אם כן, אנא סמני/ה האם מקבלת/השירות חווה/תה את המצבים הבאים (הטבלה תיפתח רק במידה שסימנו "כן" בשאלה הקודמת):

	כן	לא	בבדיקה
52. נחשף/ה להתנהגות אובדנית של בן משפחה מדרגה ראשונה או אדם משמעותי אחר?			
53. חווה/חווה אובדן של בן משפחה מדרגה ראשונה או אדם משמעותי אחר?			
54. עברה/ה אירוע שסיכן את חייו? (למשל: אירוע בטחוני, תאונת דרכים, ירי)			
55. חווה/תה טראומה במהלך השירות הצבאי? (לחימה, השפלות)			
56. עברה/ה אשפוז ממושך עקב מחלה או תאונה?			
57. עברה/ה פרידה או גירושין?			
58. אחד או יותר מילדיו/ה הוצא מהבית (פנימייה, אומנה)?			
59. שלילת אפוסטרופסות ו/או אימוץ של אחד או יותר מילדיו/ה			
60. עברה / בת זוג/ה עברה הפסקת הריון או לידה שקטה?			
61. נחשף/ה לחרם או נידוי מהמשפחה הגרעינית או המורחבת, או נתקים משפחתיים?			
62. מישהו ממשפחתו/ה הקרובה עבר אשפוז ממושך (כולל עקב מחלה כפיזית, מחלת נפש, שיקום מתאונה)?			
63. מישהו ממשפחתו/ה הקרובה היה במעצר או מאסר?			
64. אחר: _____			

65. האם המקבלת/השירות היה/הייתה בעבר במערכות יחסים שהייתה בהן אלימות?

כן	לא	בבדיקה
----	----	--------

66. האם בשלוש השנים האחרונות נזקקה/ה לאשפוז בבית חולים בעקבות אלימות במשפחה?

כן	לא	בבדיקה
----	----	--------

67. האם יש לך התייחסויות נוספות או דגשים בנוגע למאפייניו של מקבלת/השירות?

לא	כן. אנא פרטי/י: _____
----	-----------------------

צרכים – קשיים ובעיות

מטרת חלק זה היא לבחון את הצרכים, הקשיים והדאגות של מקבל/ת השירות, ולצד זה לבחון את כוחותיו/ כוחותיה.

האם בשנה האחרונה מקבל/ת השירות נפגעה/ה או פגעה/ה באחד או יותר מהאופנים הבאים:

בבדיקה	יומימי או מספר פעמים בשבוע	פעם בשבוע או שבועיים	אחת למספר חודשים	חד פעמי	כלל לא			
99	5	4	3	2	1	נפגעה/ה	פגיעה מילולית, רגשית או נפשית (למשל: השפלה, האשמות, הפחדה, קללות, צעקות, פגיעה רוחנית)	.68
99	5	4	3	2	1	פגעה/ה		.69
99	5	4	3	2	1	נפגעה/ה	איומים (למשל: איום באלימות או איום במוות)	.70
99	5	4	3	2	1	פגעה/ה		.71
99	5	4	3	2	1	נפגעה/ה	הטרדה (התנהגות אובססיבית, איומים חוזרים לפגיעה עצמית או להתאבדות, ביטויי קנאה, רכושנות קיצונית)	.72
99	5	4	3	2	1	פגעה/ה		.73
99	5	4	3	2	1	נפגעה/ה	בידוד חברתי (למשל: הגבלת זמן או מניעת מפגש עם משפחה או חברים)	.74
99	5	4	3	2	1	פגעה/ה		.75
99	5	4	3	2	1	נפגעה/ה	שליטה בחיים (מעקב, התקנת מצלמות או אפליקציות מעקב, שליטה באופן ההתנהגות והלבוש, דרישה למסירת סיסמאות אישיות)	.76
99	5	4	3	2	1	פגעה/ה		.77
99	5	4	3	2	1	נפגעה/ה	שימוש בילדים כאמצעי שליטה כלפי הורה אחר (למשל: איום להפריד מהילדים, הסתה של הילדים כנגד ההורה השני)	.78
99	5	4	3	2	1	פגעה/ה		.79
99	5	4	3	2	1	נפגעה/ה	פגיעה או ניצול כלכלי (למשל: מניעה או הערמת קשיים על יציאה לעבודה, מניעת גישה לכסף או רכוש של המשפחה, מניעת פתיחה של חשבון בנק)	.80
99	5	4	3	2	1	פגעה/ה		.81
99	5	4	3	2	1	נפגעה/ה	פגיעה ברכוש (למשל: זריקה או שבירת חפצים)	.82
99	5	4	3	2	1	פגעה/ה		.83

99	5	4	3	2	1	נפגעה	פגיעה פיזית (למשל: מכות, דחיפות, סטירות, חניקה, הכאבה, משיכות בשיער, בעיטות)	.84
99	5	4	3	2	1	פגעה		.85
99	5	4	3	2	1	נפגעה	פגיעה פיזית בילדים	.86
99	5	4	3	2	1	פגעה		.87
99	5	4	3	2	1	נפגעה	פגיעה מינית (למשל: כפיית מגע מיני, השפלה, הכאבה, סירוב להשתמש באמצעי מניעה)	.88
99	5	4	3	2	1	פגעה		.89
99	5	4	3	2	1	נפגעה	פגיעה בבעלי-חיים	.90
99	5	4	3	2	1	פגעה		.91
99	5	4	3	2	1	נפגעה	הזנחה של צרכי חיים בסיסיים עבור קטנים וחסרי ישע (למשל: השגחה, תזונה, היגיינה וטיפול רפואי פיזי או נפשי)	.92
99	5	4	3	2	1	פגעה		.93

אנא סמני/י האם בשנה האחרונה מקבלת/ת השירות:

בבדיקה	יומיומי	מספר פעמים בשבוע	פעם בשבוע או שבועיים	חד פעמי	כלל לא		
99	5	4	3	2	1	נפצעה או נחבלה בעקבות פגיעה פיזית או מינית במשפחה (למשל: פציעות או חבלות)	.94
99	5	4	3	2	1	קיבלה טיפול רפואי בעקבות פגיעה פיזית במשפחה	.95
99	5	4	3	2	1	אושפצה בעקבות פגיעה פיזית במשפחה	.96
99	5	4	3	2	1	נזקקה לטיפול רפואי או נפשי בעקבות פגיעה פיזית, מינית או נפשית במשפחה, ולא פנה/פנתה לרופא	.97
99	5	4	3	2	1	היה/הייתה במצוקה רגשית קשה בעקבות אלימות במשפחה	.98
99	5	4	3	2	1	קיבלה טיפול נפשי-רגשי בעקבות מצוקה רגשית (עו"ס / פסיכולוג / פסיכיאטר)	.99
99	5	4	3	2	1	קיבלה טיפול תרופתי בעקבות מצוקה רגשית	.100
99	5	4	3	2	1	פנה/פנתה לסייע משפטי	.101

אנא סמני/י באיזו מידה להערכתך:

בבדיקה	לא רלוונטי	במידה רבה מאוד	במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה	כלל לא		
99	0	5	4	3	2	1	מקבל/ת השירות נוטל/ת אחריות כשמפעיל אלימות	.102
99	0	5	4	3	2	1	מקבל/ת השירות מזדהה עם הנכגע/ת מהתנהגות/ה	.103
99	0	5	4	3	2	1	מקבל/ת השירות חש/ה חרטה בכל פעם שנוהג/ת באלימות	.104
99	0	5	4	3	2	1	בשעת כעס, מקבל/ת השירות לא יכול/ה לשלוט במעשיו/ה	.105
99	0	5	4	3	2	1	מקבל/ת השירות לא משלים/ה עם הפרידה מבן/בת הזוג	.106
99	0	5	4	3	2	1	למקבל/ת השירות תחושה שנעדר שליטה על מה שקורה בחייו/ה	.107
99	0	5	4	3	2	1	מקבל/ת השירות זקוק/ה לכלים להתמודדות עם בעיית האלימות במשפחה	.108
99	0	5	4	3	2	1	למקבל/ת השירות אין מערכות תמיכה משפחתיות / חברתיות	.109
99	0	5	4	3	2	1	קיים למקבל/ת השירות קושי בנגישות לשירותים בקהילה לטיפול בבעיית האלימות	.110

111. האם יש לך התייחסויות נוספות או דגשים בנוגע לצרכים של מקבל/ת השירות אשר נמצאים במוקד ההתערבות?

לא	כן, אנא פרטי/י: _____
----	-----------------------

צרכים שלא במוקד ההתערבות

קשיים ביחסים בתוך המשפחה

112. האם יש תחלופה לעיתים קרובות של אנשים המתגוררים בבית? (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)

כן, של בני זוג	כן, של אנשים מהמשפחה המורחבת	כן, של ילדים	לא	בבדיקה
----------------	------------------------------	--------------	----	--------

113. האם יש קונפליקטים בעצימות גבוהה עם קרובי המשפחה המורחבת?

כן	לא	בבדיקה
----	----	--------

114. האם יש קשיים בטיפול בילדים?

כן	לא	בבדיקה
----	----	--------

מצב כלכלי ותעסוקה

115. עבודה

קבועה	זמנית/מזדמנת	לא עובדת	בבדיקה
-------	--------------	----------	--------

116. **מקורות הכנסה** (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)

משכורת	הבטחת הכנסה	קצבת בטל"א (למשל: נכות, אבטלה)	בבדיקה
--------	-------------	--------------------------------	--------

117. מצב כלכלי

נמוך	בינוני	גבוה	בבדיקה
------	--------	------	--------

118. האם בשנתיים האחרונות מקבלת/ה שירות היה/הייתה מובטל/ת?

לא היה/הייתה מובטל/ת	היה/הייתה מובטל/ת	לא רלוונטי	בבדיקה
----------------------	-------------------	------------	--------

119. **באיזו מידה יש למקבלת השירות קשיים בעבודה** (לא מסתדרת עם המנהל/ת, מסתכסך/ת עם חברים לעבודה, לא

מצליחה/ה למלא משימות שניתנות לו/לה)?

במידה רבה מאוד	במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה	כלל לא	לא רלוונטי	בבדיקה
----------------	-----------	---------------	-------------	--------	------------	--------

120. **באיזו מידה יש למקבלת השירות קושי במיצוי זכויות** (למשל: קצבאות מביטוח לאומי, הנחות בארנונה, קבלת

עזרה מהרווחה)?

במידה רבה מאוד	במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה	כלל לא	לא רלוונטי	בבדיקה
----------------	-----------	---------------	-------------	--------	------------	--------

תנאי מגורים

121. מספר חדרים בבית: _____ / בבדיקה

122. האם בשנה האחרונה נותרה ללא קורת גג?

כלל לא	חד פעמי	יותר מפעם אחת	בבדיקה
--------	---------	---------------	--------

123. האם בשנה האחרונה היה למקבל/ת השירות מקום מגורים קבוע?

כן	לא	בבדיקה
----	----	--------

התמכרויות

124. האם מקבל/ת השירות משתמש/ת לרעה בסמים?

כן, באופן קבוע	כן, באופן לא קבוע-שימוש מזדמן	אינו/ה משתמש/ת בסמים	בבדיקה
----------------	-------------------------------	----------------------	--------

125. האם מקבל/ת השירות צורך אלכוהול?

כן, באופן קבוע	כן, באופן לא קבוע- צריכה מזדמנת	אינו/ה צורך/ת אלכוהול	בבדיקה
----------------	---------------------------------	-----------------------	--------

126. האם מקבל/ת השירות מהמרת/ת בתדירות גבוהה או בסכומים גבוהים?

כן	לא	בבדיקה
----	----	--------

127. האם מקבל/ת השירות נמצא/ת במעגל הזנות?

כן	לא	בבדיקה
----	----	--------

אנא סמן/י, האם מקבל/ת השירות ביקש/ה עזרה לגבי אחד או יותר מהנושאים הבאים:

128.	קשיים ביחסים בתוך המשפחה	כן	לא	בבדיקה
129.	מצב כלכלי ותעסוקה	כן	לא	בבדיקה
130.	תנאי מגורים	כן	לא	בבדיקה
131.	התמכרויות	כן	לא	בבדיקה

132. להערכתך או על בסיס הערכת מסוכנות שבוצעה, האם מקבל/ת השירות נמצא/ת בסכנה?

סכנה גבוהה	סכנה בינונית	סכנה נמוכה	כלל לא	בבדיקה
------------	--------------	------------	--------	--------

133. להערכתך או על בסיס הערכת מסוכנות שבוצעה, האם מקבל/ת השירות מהווה סכנה?

סכנה גבוהה	סכנה בינונית	סכנה נמוכה	כלל לא	בבדיקה
------------	--------------	------------	--------	--------

134. האם יש לך התייחסויות נוספות או דגשים בנוגע לקשיים ולדאגות של מקבל/ת השירות אשר אינם נמצאים במוקד ההתערבות?

לא	כן, אלא פרט/י: _____
----	----------------------

כוחות

אנא סמן/י באיזו מידה להערכתך ההיגדים הבאים נכונים או לא נכונים לגבי מקבל/ת השירות:

בבדיקה	כלל לא	במידה מועטה	במידה בינונית	במידה רבה	במידה רבה מאוד		
99	1	2	3	4	5	מזהה את עצמו/ה כנפגעת/מאלימות במשפחה	135.
99	1	2	3	4	5	מזהה את עצמו/ה כפוגעת/באלימות במשפחה	136.
99	1	2	3	4	5	בעל/ת מוטיבציה לשינוי (פנימית או חיצונית)	137.
99	1	2	3	4	5	בעל/ת רצון לשתף רשותות תמיכה בבעיה (משפחה, חברים, שכנים, קהילה)	138.
99	1	2	3	4	5	בעל/ת רצון לשתף גורמי מקצוע בבעיה ולפעול לפתרונה	139.
99	1	2	3	4	5	אופטימית לגבי העתיד	140.

141. האם יש לך התייחסויות נוספות או דגשים בנוגע לכוחות ולחוזקות של מקבל/ת השירות?

לא	כן, אלא פרט/י: _____
----	----------------------

התערבויות קודמות

142. האם מקבל/ת השירות הופנה/הופנתה בעבר, או פנה/פנתה באופן עצמאי לסיוע מגורמים אחרים לטיפול בבעיה של אלימות במשפחה?

כן, ופנה/פנתה להמשך טיפול	כן, ולא פנה/פנתה להמשך טיפול	לא (דילוג לשאלה 146)	בבדיקה (דילוג לשאלה 146)
---------------------------	------------------------------	----------------------	--------------------------

אם כן:

143. עבור איזו בעיה הופנה/הופנתה, או פנה/פנתה באופן עצמאי לסיוע?

פגיעה פיזית	פגיעה מילולית	פגיעה רגשית או נפשית	פגיעה מינית במשפחה	פגיעה או ניצול כלכלי	הטרדה	התקפי זעם
בידוד חברתי	הזנחה פיזית	הזנחה רגשית בריאותית	הזנחה רגשית וחברתית	אחר	בבדיקה	

144. לאיזה גורם מקבל/ת השירות הופנה/הופנתה על-ידי גורם מקצועי, או פנה/פנתה באופן עצמאי?

מוקד 118	מחלקה לשירותים לחברתיים ברשות המקומית	מרכז למניעת אלימות במשפחה (רק עבור מי שהופנה ולא פנה בשאלה 142)	מסגרות רפואיות (בית-חולים/ קופות חולים/ טיפת חלב)	מקלט לנשים נכגעות אלימות
תכנית לשיקום תעסוקתי	משטרה	דירות מעבר לנשים יוצאות מקלטים	היחידות למניעת התעללות והזנחה באזרחים וותיקים	נפשוניים
התערבות מכוח	חוק מסגרות חוץ ביתיות (בתי אבות, הוסטלים)	אחר	בבדיקה	

145. מהו סטטוס הטיפול?

מתמשך	הופסק באמצע	הסתיים	אחר: _____	בבדיקה
-------	-------------	--------	------------	--------

146. האם יש לך התייחסויות נוספות או דגשים בנוגע להתערבויות הקודמות שעבר/ה מקבל/ת השירות?

לא	כן. אנא פרטי/י: _____
----	-----------------------

פרטי רקע על העובד במרכז אלמ"ב

147. מגדר

אישה	גבר	אחר
------	-----	-----

148. גיל: _____

149. השכלה (ניתן לסמן יותר מאפשרות אחת)

תואר ראשון	תואר שני	תואר שלישי	פסיכותרפיה	אחר: _____
------------	----------	------------	------------	------------

150. תפקיד: _____

151. ותק בתפקיד במרכז: _____

152. היקף משרה במרכז

פחות מ-50%	50%	בין 50%-100%	100%
------------	-----	--------------	------

153. האם עברת הכשרות בתחום של אלימות במשפחה?

כן	לא
----	----

154. מספר מסגרת:

155. שיוך לרשות מקומית:

156. מגזר

יהודי	ערבי-מוסלמי	ערבי-נוצרי	דרוזי	בדואי	נוצרי (שאינו ערבי)	אחר
-------	-------------	------------	-------	-------	--------------------	-----

157. שפות דיבור (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)

עברית	אנגלית	ערבית	רוסית	אמהרית	אחר:
-------	--------	-------	-------	--------	------------

תודה רבה על שיתוף הפעולה!

נספח ד': כלי המדידה - שאלון למקבלי שירות t-0

שלום רב,

שאלון זה מועבר אליכם לצורך שיפור הטיפול במרכזי הסיוע למניעת אלימות במשפחה. השאלון מיועד למילוי של כלל המטופלים במרכזי אלימות במשפחה - גם של הנוהגים באלימות וגם של הנכגעים ממנה.

השאלון הוא אנונימי. חשוב להדגיש שהמידע יעובד באופן סטטיסטי בלבד, בלי להזכיר שמות או פרטים שאפשר לזהות אתכם לפיהם. המידע שתמסרו בשאלון ישמש את מטה התוכנית הלאומית למניעת אלימות במשפחה לשם למידה ולמען שיפור איכות הטיפול הניתן בהם.

משך מילוי השאלון הוא כ-15 דקות. אין חובה לענות על כל השאלות, וניתן להפסיק את מילוי השאלון בכל שלב. במידה ותבחרו להפסיק את מילוי השאלון באמצע, או לא למלא אותו כלל, לא יהיו לכך השלכות נגדך, פגיעה בזכויות שלך או בטיפול בך.

לכל שאלה או הערה, אפשר לפנות לאנה רזניקובסקי-קוראס, חוקרת במכון מאירס-ג'וינט-ברוקדייל annare@jdc.org.il

הצהרה: קראתי והבנתי את דברי ההסבר ואני מסכים/ה למלא את השאלון

כן

לא

כללי

----- **תאריך מילוי**

4 ספרות אחרונות של ת.ז. _ _ _ _ (הספרות ישמשו להצלבה בין השאלון הזה ובין השאלון שהעו"ס במרכז אלימות במשפחה ימלא. השאלון המלא מועבר ישירות למבצעי המחקר. לעו"ס במרכז או למשרד הרווחה לא תהיה גישה לפרטים שתמלאו).

צרכים

בחלק זה נשאל על הקשיים והדאגות שבגללן פנית או הופנית לעו"ס במרכז אלימות במשפחה.

האם בחצי השנה האחרונה נפגעת או פגעת באופן הבא:

	יומימי או מספר פעמים בשבוע	פעם בשבוע או שבועיים	אחת למספר חודשים	חד פעמי	כלל לא			
99	5	4	3	2	1	נפגעתי	1. פגיעה פיזית (למשל: מכות, דחיפות, סטירות, חניקה, גרימת כאב, משיכות בשיער, בעיטות)	
99	5	4	3	2	1	פגעתי		
99	5	4	3	2	1	נפגעתי	3. פגיעה מינית (למשל: כפיית מגע מיני, השפלה, הכאבה, סירוב להשתמש באמצעי מניעה)	
99	5	4	3	2	1	פגעתי		
99	5	4	3	2	1	נפגעתי	5. פגיעה ברכוש (למשל: זריקה או שבירת חפצים)	
99	5	4	3	2	1	פגעתי		
99	5	4	3	2	1	נפגעתי	7. פגיעה בבעלי-חיים	
99	5	4	3	2	1	פגעתי		
99	5	4	3	2	1	נפגעתי	9. פגיעה מילולית, רגשית או נפשית (למשל: השפלה, האשמות, הפחדה, קללות, צעקות)	
99	5	4	3	2	1	פגעתי		
99	5	4	3	2	1	נפגעתי	11. איומים (למשל: איום באלימות או איום במוות)	
99	5	4	3	2	1	פגעתי		
99	5	4	3	2	1	נפגעתי	13. הטרדה (התנהגות אובססיבית, איומים חוזרים לפגיעה עצמית או להתאבדות, ביטויי קנאה, רכושנות קיצונית)	
99	5	4	3	2	1	פגעתי		
99	5	4	3	2	1	נפגעתי	15. בידוד חברתי (למשל: הגבלת זמן או מניעת מפגש עם משפחה או חברים)	
99	5	4	3	2	1	פגעתי		

אנא סמני/י באיזו מידה את/ה מרגיש/ה כי:

בוחר/ת לא לענות	לא רלוונטי	במידה רבה מאוד	במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה	כלל לא		
99	0	5	4	3	2	1	אני מרגיש/ה אחראי/ת להתנהגות האלימה שלי בתוך המשפחה	.29
99	0	5	4	3	2	1	אני מצליח/ה להבין את רגשותיו/ה של מי שנפגעה/ה מהתנהגותי	.30
99	0	5	4	3	2	1	בכל פעם שאני נוהג/ת באלימות אני חש/ה חרטה	.31
99	0	5	4	3	2	1	כשאני כועס/ת מאוד, אני מרגיש/ה שאני לא יכול/ה לשלוט בעצמי	.32
99	0	5	4	3	2	1	אני מקבל/ת את כל ההחלטות החשובות בבית	.33
99	0	5	4	3	2	1	אני מרגיש שאיני יכול/ה לחיות בלי בן/בת זוגי	.34
99	0	5	4	3	2	1	אין לי שליטה על מה שקורה בחיי	.35
99	0	5	4	3	2	1	יש בעיית אלימות במשפחתי	.36
99	0	5	4	3	2	1	אני לא יודע/ת איך להתמודד עם בעיית האלימות	.37
99	0	5	4	3	2	1	אין לי למי לפנות בשעת משבר או מצוקה (משפחה, חברים, שכנים, קהילה)	.38
99	0	5	4	3	2	1	קשה לי להגיע לשירותים שיסייעו לי בטיפול בבעיית האלימות (אני לא מכיר/ה, קשה לי להגיע לשם, השעות לא מתאימות לי)	.39

צרכים שלא במוקד ההתערבות

בחלק זה נשאל על קשיים או דאגות נוספים שאתה חווה.

קשיים ביחסים בתוך המשפחה

40. האם אתה מרגישה/ה כי יש תחלופה גבוהה של אנשים המתגוררים בבית? (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)

כן, של בני זוג	כן, של אנשים מהמשפחה המורחבת	כן, של ילדים	לא	בוחרת לא לענות
----------------	------------------------------	--------------	----	----------------

41. האם אתה מרגישה/ה כי יש קונפליקטים בעצימות גבוהה עם קרובי המשפחה המורחבת?

כן	לא	בוחרת לא לענות
----	----	----------------

42. האם אתה מרגישה/ה כי יש לך קשיים בטיפול בילדים?

כן	לא	בוחרת לא לענות
----	----	----------------

מצב כלכלי ותעסוקה

43. עבודה

קבועה	זמנית / מזדמנת	לא עובדת	בוחרת לא לענות
-------	----------------	----------	----------------

44. מצב כלכלי

נמוך	בינוני	גבוה	בוחרת לא לענות
------	--------	------	----------------

45. האם בשנתיים האחרונות היית מובטלת/ת?

לא הייתי מובטלת/ת	הייתי מובטלת/ת	לא רלוונטי	בוחרת לא לענות
-------------------	----------------	------------	----------------

46. באיזו מידה אתה חשה/ה כי יש לך קשיים מתמשכים בעבודה?

במידה רבה מאוד	במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה
כלל לא	לא רלוונטי	בוחרת לא לענות	

תנאי מגורים

47. מספר חדרים בבית: _____ / בוחרת לא לענות

48. האם בשנה האחרונה נותרת ללא קורת גג?

כלל לא	באופן חד פעמי	יותר מפעם אחת	בוחרת לא לענות
--------	---------------	---------------	----------------

49. האם בשנה האחרונה היה לך מקום מגורים קבוע?

כן	לא	בוחרת לא לענות
----	----	----------------

התמכרויות

50. האם את/ה משתמש/ת לרעה בסמים?

כן, באופן קבוע	כן, באופן לא קבוע-שימוש מזדמן	איני משתמש/ת בסמים	בוחר/ת לא לענות
----------------	-------------------------------	--------------------	-----------------

51. האם את/ה צורך/ת אלכוהול?

כן, באופן קבוע	כן, באופן לא קבוע-צריכה מזדמנת	איני צורך/ת אלכוהול	בוחר/ת לא לענות
----------------	--------------------------------	---------------------	-----------------

52. האם את/ה מהמרת/ת בתדירות גבוהה או בסכומים גבוהים?

כן	לא	בוחר/ת לא לענות
----	----	-----------------

לסיכום, אנא השיבי/י לגבי כל אחד מהנושאים הבאים:

		האם תרצה/י עזרה בתחום זה?		עד כמה הנושא מעסיק אותך?				
53.	קשיים ביחסים בתוך המשפחה	כן	לא	כן	לא	בוחר/ת לא לענות	לא	בוחר/ת לא לענות
54.	מצב כלכלי ותעסוקה	כן	לא	כן	לא	בוחר/ת לא לענות	לא	בוחר/ת לא לענות
55.	קשיים כלכליים	כן	לא	כן	לא	בוחר/ת לא לענות	לא	בוחר/ת לא לענות
56.	תנאי מגורים	כן	לא	כן	לא	בוחר/ת לא לענות	לא	בוחר/ת לא לענות
57.	התמכרות	כן	לא	כן	לא	בוחר/ת לא לענות	לא	בוחר/ת לא לענות

58. האם את/ה מרגישה/ה שאת/ה נמצא/ת בסכנה?

סכנה גבוהה	סכנה בינונית	סכנה נמוכה	כלל לא	בוחר/ת לא לענות
------------	--------------	------------	--------	-----------------

59. האם את/ה מרגישה/ה שאת/ה מהווה סכנה?

סכנה גבוהה	סכנה בינונית	סכנה נמוכה	כלל לא	בוחר/ת לא לענות
------------	--------------	------------	--------	-----------------

כוחות

בחלק זה נשאל אותך על החוזקות והכוחות שלך.

אנא סמני באיזו מידה ההיגדים הבאים נכונים או לא נכונים לגביך:

בוחר/ת לא לענות	כלל לא	במידה מועטה	במידה בינונית	במידה רבה	במידה רבה מאוד		
99	1	2	3	4	5	יש לי למי לפנות בשעת משבר או מצוקה (משפחה, חברים, שכנים, קהילה)	.60
99	1	2	3	4	5	אני רוצה לקבל עזרה	.61
99	1	2	3	4	5	אני מבין שיש בעיית אלימות ו/או הזנחה במשפחה שלי	.62
99	1	2	3	4	5	אני רוצה לטפל בבעיית האלימות	.63
99	1	2	3	4	5	אני אופטימית לגבי העתיד	.64

התערבויות קודמות

בחלק זה נשאל אותך על עזרה שקיבלת בעבר מגורמים אחרים.

.65. האם פנית בעבר לסיוע מגורמים אחרים לטיפול בבעיה של אלימות במשפחה?

כן	לא (סיום השאלון)	בוחר/ת לא לענות (סיום השאלון)
----	------------------	-------------------------------

.66. עבור איזו בעיה פנית בעבר לסיוע? (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)

התקפי זעם	הטרדה	פגיעה או ניצול כלכלי	פגיעה מינית במשפחה	פגיעה מילולית, רגשית או נפשית	פגיעה פיזית
	בוחר/ת לא לענות	הזנחה רגשית וחברתית	הזנחה בריאותית	הזנחה פיזית	בידוד חברתי

67. לאיזה גורם פנית? (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)

מוקד 118	מחלקה לשירותים לחברתיים ברשות המקומית	מסגרות רפואיות (בית-חולים/ קופות חולים/ טיפת חלב)	מקלט לנשים נכגעות אלימות	משטרה	תכנית לשיקום תעסוקתי	דירות מעבר לנשים יוצאות מקלטים
נופשונים	היחידות למניעת התעללות והזנחה באזרחים וותיקים	מסגרות חוץ ביתיות (בתי אבות, הוסטלים)	התערבות מכוח חוק	אחר: ----- בוחרת לא לענות		

68. מהו סטטוס הטיפול?

מתמשך	הופסק באמצע	סתיים	אחר. אנא פרטי: -----	בוחרת לא לענות
-------	-------------	-------	----------------------	----------------

69. האם את/ה מרגישה/ה שקיבלת את המענה שהיה נחוץ לך?

במידה רבה מאוד	במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה	כלל לא	בוחרת לא לענות (סיום השאלון)
----------------	-----------	---------------	-------------	--------	------------------------------

70. אנא פרטי: ----- / בוחרת לא לענות

תודה רבה על שיתוף הפעולה!

נספח ה': כלי המדידה - שאלון לעובדים t-1

שלום רב,

שאלון זה מיועד לעובדים במרכזים למניעת אלימות במשפחה, וישמש, יחד עם השאלון שמולא בתחילת ההתערבות, לניטור ההתערבות במרכזים ולמדידה שוטפת תוצאותיה עבור מקבלי השירות. השאלון פותח ביוזמת התכנית הבין-משרדית למניעת אלימות במשפחה בסיוע מכון מאירס-ג'וינט-ברוקדייל, במסגרת מהלך שנועד להביא לשיפור השירותים ואיכות הטיפול.

שאלון זה מתחקה אחר שינויים שחלו במאפייני הרקע של מקבלי השירות, בצרכים שלהם ובכוחות ובחוזקות שלהם. כמו כן, השאלון בוחן את היקף ותדירות המענים שקיבלו במרכז אלימות במשפחה ובמידת השגת התוצאות שהוגדרו עבורם.

שימו לב: יש להשיב על השאלון עבור אותם מקבלי השירות אשר על אודותיהם מילאתם את שאלון הערכת המצב לפני כשנה. חשוב לענות על כל השאלות. במידה והמידע הנדרש לא ידוע בעת המילוי, ניתן לסמן את האופציה "בבדיקה".

השאלון הוא אנונימי. חשוב להדגיש שהמידע יעובד באופן סטטיסטי בלבד, בלי להזכיר שמות או פרטים שאפשר לזהות אותך או את מקבלת/השירות לפיהם. המידע שתמסרו בשאלון ישמש את מטה התוכנית הלאומית למניעת אלימות במשפחה ואת המרכזים למניעת אלימות במשפחה לשם למידה ולשיפור השירות שניתן. כאשר השאלון יוטמע במערכת הממוחשבת, הוא יחליף את טפסי האינטייק הקיימים, ויאפשר הערכת מצב, תכנון ההתערבות ובחינת מידת הצלחתה באופן פרטני לכל עובד ומקבל/ת שירות.

משך מילוי השאלון הוא כ-30 דקות.

לכל שאלה או הערה, אפשר לפנות ל:

אנה רזניקובסקי-קוראס, חוקרת במכון מאירס-ג'וינט-ברוקדייל annare@jdc.org.il.

הדס שפירא, חוקרת במכון מאירס-ג'וינט-ברוקדייל hadassh@jdc.org.il

כללי

תאריך מילוי (אוטומטי): _____

4 ספרות אחרונות של ת.ג. מקבל השירות: - - - -

עדכון הערכת המצב

מטרת פרק זה היא לבחון את השינויים במאפייני הרקע של מקבלת השירות ומשפחתו/ה ואת מצבו/מצבה בתחומי צורך שונים, לקראת המעקב אחר ביצוע תכנית התערבות ותוצאותיה ולקראת עדכונה.

מאפייני מקבל השירות

האם חל שינוי במאפייני הרקע של מקבלת השירות או שנודע עליהם, מאז המילוי הקודם? (למשל, השכלה, רמת דתיות, מצב משפחתי, מספר הילדים במשפחה, יישוב מגורים) (שאלת סל)

כן	לא (דילוג לפרק הבא)
----	---------------------

באילו מהתחומים הבאים חל שינוי? (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת):

1.	רמת דתיות (שאלה 5 בשאלון t0)
2.	השכלה (שאלה 6 בשאלון t0)
3.	מעמד חוקי (שאלה 10 בשאלון t0)
4.	מצב משפחתי (שאלה 12 בשאלון t0)
5.	מספר הילדים במשפחה (שאלה 16 בשאלון t0)
6.	מספר הילדים הגרים בבית ההורים (שאלה 17 בשאלון t0)

שאלות המשך לפי הסימון שהיה שינוי בשאלה הקודמת

7. רמת דתיות

חילוני (לא דתי)	מסורתי	דתי	דתי מאד או חרדי	אחר	בבדיקה
-----------------	--------	-----	-----------------	-----	--------

8. השכלה

תיכונת	תעודה מקצועית	תואר ראשון	תואר שני	תואר שלישי	אחר	בבדיקה
--------	---------------	------------	----------	------------	-----	--------

9. מעמד חוקי

תושבת/ת	אזרחית	חסרת מעמד (תיירות, פליטה, עובדת זרה)	בבדיקה
---------	--------	--------------------------------------	--------

10. מצב משפחתי

רווקה / נשוי/אה או חיה בזוגיות או ידועה/בציבור	פרודה	גרשה	אלמנה	אחר	בבדיקה
--	-------	------	-------	-----	--------

11. מספר הילדים במשפחה: _____

12. מספר הילדים שגרים בבית: _____

מצב בריאותי

האם חל או התגלה שינוי במצב הבריאותי של מקבלת השירות מאז המילוי הקודם? (שאלת סל)

כן	לא (דילוג לפרק הבא)
----	---------------------

13. האם יש למקבלת השירות הפרעה או מחלת נפש (מאובחנת)?

לא	כן, אנא פרטי _____	בבדיקה
----	--------------------	--------

14. האם יש למקבלת השירות פוסט-טראומה (מאובחנת)?

לא	כן, אנא פרטי _____	בבדיקה
----	--------------------	--------

15. האם יש למקבלת השירות מוגבלות גופנית, פיזית-בריאותית, חושית, תפקודית?

לא (דילוג לשאלה 17)	כן, זמנית	כן, קבועה	בבדיקה (דילוג לשאלה 17)
---------------------	-----------	-----------	-------------------------

16. אם כן, אנא פרטי _____

17. האם יש למקבלת השירות מוגבלות קוגניטיבית?

לא (דילוג לשאלה 19)	כן, זמנית	כן, קבועה	בבדיקה (דילוג לשאלה 19)
---------------------	-----------	-----------	-------------------------

18. אם כן, אנא פרטי _____

הליכים משפטיים ומאסרים

כן	לא (דילוג לפרק הבא)
----	---------------------

מאז המילוי הקודם, האם חל שינוי בתחום ההליכים המשפטיים והמאסרים של מקבלת השירות או של בן/בת הזוג? (שאלת סל)

19. האם מקבלת השירות נמצאת בהליך משפטי אזרחי (הליכי סדרי דין, חוק הנוער, הוצאה לפועל)?

כן	לא	בבדיקה
----	----	--------

20. האם יש למקבלת השירות רישום פלילי במשטרה?

כן	לא	בבדיקה
----	----	--------

21. האם מתקיים ביחס לנפגעת/ת הליך פלילי בגין אלימות במשפחה?

כן	לא	בבדיקה
----	----	--------

22. האם מתקיים ביחס לפוגעת/ת הליך פלילי בגין אלימות במשפחה?

כן	לא	בבדיקה
----	----	--------

23. אם הוצא כנגד מקבלת/ת השירות צו הגנה / הרחקה?

כן	לא	בבדיקה
----	----	--------

24. האם מקבלת/ת השירות הוציא צו הגנה / הרחקה בגין אלימות במשפחה?

כן	לא	בבדיקה
----	----	--------

25. האם מקבלת/ת השירות נמצאת/ת במעצר בית?

כן	לא	בבדיקה
----	----	--------

26. האם מקבלת/ת השירות ריצה/תה בעבר או מרצה כיום תקופת מאסר?

כן	לא (דילוג 297)	בבדיקה (דילוג 297)
----	----------------	--------------------

27. אם כן, מה היה משך המאסר? _____ / בבדיקה

28. אם כן, האם המאסר היה על רקע אלימות במשפחה?

כן	לא	בבדיקה
----	----	--------

29. האם מקבלת/ת השירות מטופלת/ת על-ידי קצין מבחן?

כן	לא	בבדיקה
----	----	--------

30. האם יש ברשות מקבלת/ת השירות נשק?

כן	לא	בבדיקה
----	----	--------

31. האם יש ברשות אחד מבני המשפחה נשק?

כן	לא	בבדיקה
----	----	--------

אירועי חיים

האם חל או התגלה אירוע משמעותי קשה בחיי מקבל/ת השירות מאז המילוי הקודם? כן / לא (אם "לא" דלג לשאלה 45) (שאלת סל)
אלו מבין אירועי החיים הבאים התרחשו בחיי מקבל/ת השירות או שנודע עליהם מאז המילוי הקודם? (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)

נחשף/ה להתנהגות אובדנית של בן משפחה מדרגה ראשונה או אדם משמעותי אחר?	.32
חוזה/חוותה אובדן של בן משפחה מדרגה ראשונה או אדם משמעותי אחר?	.33
עברה/ה אירוע שסיכן את חייו? (למשל: אירוע בטחוני, תאונת דרכים, ירי)	.34
חוזה/תה טראומה במהלך השירות הצבאי? (לחימה, השפלות)	.35
עברה/ה אשפוז ממושך עקב מחלה או תאונה?	.36
עברה/ה פרידה או גירושין?	.37
אחד או יותר מילדיו/ה הוצא מהבית (פנימייה, אומנה)?	.38
שלילת אפוסטרופסות ו/או אימוץ של אחד או יותר מילדיו/ה	.39
עברה / בת זוג/ה עברה הפסקת הריון או לידה שקטה?	.40
נחשף/ה לחרם או נידוי מהמשפחה הגרעינית או המורחבת, או נתקים משפחתיים?	.41
מישהו ממשפחתו/ה הקרובה עבר אשפוז ממושך (כולל עקב מחלה פיזית, מחלת נפש, שיקום מתאונה)?	.42
מישהו ממשפחתו/ה הקרובה היה במעצר או מאסר?	.43
אחר: _____	.44

45. האם יש לך התייחסויות נוספות או דגשים בנוגע למאפייניו של מקבל/ת השירות?

לא/ כן, אנא פרט: _____

תפוקות

מטרת פרק זה היא לנטר אחר דרכי הפעולה ואסטרטגיות ההתערבות לטיפול במקבל/ת השירות.

אילו מבין האסטרטגיות הבאות יושמו? (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)

סוג ההתערבות						
טיפול פרטני	טיפול קבוצתי	טיפול זוגי	טיפול משפחתי	הדרכת הורים	אחר. פרטני/-----	טיפול
ביצוע הערכת מסוכנות					הפניה למקלט	התערבות בחירום (תכנית הגנה)
הפנייה לטיפול במסגרת חוק כלי יריה - לקיחת נשק מגורם מסכן (התערבות חוק למניעת פשע)					הפניה למשטרה	
תכנית הגנה בקהילה					הפניה לדירות של"ב (שהיה למורחקי בית)	
<p>סיוע חומרי מידי לבניית תשתית לחיים עצמאים (מימון הלנה חירומית, סיוע ברכישת ביגוד והנעלה, סיוע ברכישת מוצרי היגיינה/ צרכים אישיים, סיוע ברכישת מזון, טיפולים רפואיים דחופים / ייחודיים, השלמת שכר דירה, סיוע ברכישת ציוד ביתי בסיסי, סיוע בתשלום חשבונות שוטפים או חד פעמיים, מימון אמצעים להגברת בטיחות בתוך הבית, מימון נסיעות דחופות, אמצעי הגנה נוספים סורגים, לחצן מצוקה וכדומה).</p>		<p>סיוע לילדים (סיוע במימון צורכי הילד האישיים, התפתחותיים ולימודיים, סיוע במימון שירותי טיפול והשגחה על הילדים במצבים ייחודיים, סיוע במימון פעילויות הפנאי והעשרה - חוגים, טיולים, קייטנות)</p>			אלמ"ב	סל גמיש
<p>תעסוקה (סיוע במימון צרכים הקשורים לשילוב בתעסוקה, סיוע ברכישת הציוד הנדרש לכניסה לשוק העבודה)</p>		<p>סיוע במימון זכויות (סיוע בתשלום אגרות ומקדמות, סיוע במימון אבחונים וחווות דעת מקצועיות, סיוע במימון שירותי יועץ וליווי משפטי)</p>			אחר. פרטני/-----	
דף חדש - נשים יוצאות מקלט ובקהילה			סיוע בטיפול בחובות בבנק			תכניות ייחודיות
הפניה לתוכנית תעסוקה (למשל, מרכז הזדמנות, בדרכה, רוח נשית – ליווי נשים ע"י מנטוריות)			אחר. פרטני/-----			

מידע על זכויות המגיעות לנשים השוהות במקלט לנשים נפגעות אלימות במשפחה (למשל, הבטחת הכנסה, זכויות בעבודה, פיצויי פיטורין)	אבטחה בלשכות ההוצאה לפועל לנשים נפגעות אלימות	תיווך מול גורמים חיצוניים למיציא זכויות
סיוע בשכר דירה לנשים נפגעות אלימות (משרד השיכון)	דיון מהיר בהוצאה לפועל לנפגעות אלימות במשפחה	
סיוע כספי מידי לנפגעות ולנכגעי אלימות במשפחה שהתנתקו מבן הזוג האלים	מענק הסתגלות וסל שירותים לאחר יציאה ממקלט לנשים נפגעות אלימות	
מענק לימודים לנשים חד הוריות ששהו במקלט לנשים נפגעות אלימות	מעונות יום ומשפחתונים לפעוטות בסיכון	
סיוע משפטי בנושא אלימות במשפחה מטעם האגף לסיוע משפטי	מהו"ת - מרכז סיוע וטיפול לחיילים וחיילות נפגעי אלימות במשפחה/בקשר הזוגי	
פטור מתשלום בפנייה לחדר מיון לנכגעי אלימות	ועדת תכנון טיפול והערכה לילדים ובני נוער בסיכון	
אחר. פרט/י: _____		

46. התערבויות נוספות בהן נעשה שימוש

47. האם יושמה תכנית ההתערבות כפי שהוגדרה בתחילת הטיפול (בשלב תכנון ההתערבות)?

במידה רבה מאד	במידה רבה	במידה מועטה	כלל לא
---------------	-----------	-------------	--------

48. **חסמים ביישום תכנית ההתערבות** (אפשר לסמן יותר מתשובה אחת):

חוסר שיתוף פעולה של מקבל/ת השירות	חוסר שיתוף פעולה של בני המשפחה	קושי בגיוס שיתוף פעולה עם הגורמים המטפלים
קשיים לוגיסטיים (למשל, מעבר דירה, נגישות פיזית או בשעות הפעילות)	חוסר התאמה בין המענה לצרכי מקבל/ת השירות או למאפייני/ה	שינויים שחלו בצרכים
קושי בגיוס משאבים	התמקדות בבעיה דחופה אחרת שהצריכה שינוי של תוכנית ההתערבות	חסם אחר: _____ פירוט: _____

49. האם מקבל/ת השירות קיבל/ה טיפול מגורמים נוספים, מלבד ההתערבות במרכז לאלימות במשפחה? (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)

לא	כן, לטיפול באלימות במשפחה, פרט/י: _____	כן, לטיפול בבעיה אחרת (למשל: התמכרויות, קושי נפשי, קשיים כלכליים), פרט/י: _____	בבדיקה
----	---	---	--------

50. האם יש לך התייחסויות נוספות או דגשים בנוגע לאסטרטגיות ההתערבות?

כן. אנה פרט/י: _____	לא
-------------------------	----

אבני דרך להשגת התוצאות

אנה סמן/י באיזו מידה להערכתך:

בבדיקה	לא רלוונטי	במידה רבה מאוד	במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה	כלל לא		
99	0	5	4	3	2	1	מקבלת/ה השירות נוטלת/ת אחריות כשמפעיל אלימות	51.
99	0	5	4	3	2	1	מקבלת/ה השירות מזדהה עם הנפגעת/ת מהתנהגותו/ה	52.
99	0	5	4	3	2	1	מקבלת/ה השירות חשה/ה חרטה בכל פעם שנוהגת/ת באלימות	53.
99	0	5	4	3	2	1	בשעת כעס, מקבלת/ה השירות לא יכולה/ה לשלוט במעשי/ה	54.
99	0	5	4	3	2	1	מקבלת/ה השירות לא משלים/ה עם הפרידה מבן/בת הזוג	55.
99	0	5	4	3	2	1	למקבלת/ה השירות תחושה שנעדר שליטה על מה שקורה בחייו/ה	56.
99	0	5	4	3	2	1	מקבלת/ה השירות זקוקה/ה לכלים להתמודדות עם בעיית האלימות במשפחה	57.
99	0	5	4	3	2	1	למקבלת/ה השירות אין מערכות תמיכה משפחתיות / חברתיות	58.
99	0	5	4	3	2	1	קיים למקבלת/ה השירות קושי בנגישות לשירותים בקהילה לטיפול בבעיית האלימות	59.

האם חלו שינויים בחיי מקבלת/השירות או התגלו מאז המילוי הקודם? (ניתן לסמן יותר מאפשרות אחת)

שינוי לרעה, אנא פרט/י:	שינוי לטובה, אנא פרט/י:	לא חל שינוי		
			קשיים ביחסים בתוך המשפחה (למשל: תחלופה גבוהה של אנשים המתגוררים בבית, קונפליקטים בעצימות גבוהה במשפחה המורחבת, קשיים בטיפול בילדים)	60.
			מצב כלכלי ותעסוקה (למשל: מצב תעסוקתי, מקורות הכנסה, מצב כלכלי, קשיים במסגרת, קשיים במיצוי זכויות)	61.
			תנאי מגורים (למשל: מגורים עם המשפחה המורחבת, היעדר קורת גג, היעדר מקום מגורים קבוע)	62.
			התמכרויות (למשל: סמים, אלכוהול, הימורים, זנות)	63.

64. האם יש לך התייחסויות נוספות או דגשים בנוגע לאבני הדרך להשגת התוצאות?

לא	כן.
אנא פרט/י: _____	

כוחות

אנא סמן/י באיזו מידה להערכתך ההיגדים הבאים נכונים או לא נכונים לגבי מקבלת/השירות:

בבדיקה	כלל לא	במידה מועטה	במידה בינונית	במידה רבה	במידה רבה מאוד		
	1	2	3	4	5	מזהה את עצמו/ה כנפגעת/מאלימות במשפחה	65.
	1	2	3	4	5	מזהה את עצמו/ה כפוגעת/באלימות במשפחה	66.
	1	2	3	4	5	בעלת/מוטיבציה לשינוי (פנימית או חיצונית)	67.
	1	2	3	4	5	בעלת/רצון לשתף רשותות תמיכה בבעיה (משפחה, חברים, שכנים, קהילה)	68.
	1	2	3	4	5	בעלת/רצון לשתף גורמי מקצוע בבעיה ולפעול לפתרונה	69.
	1	2	3	4	5	אופטימיות לגבי העתיד	70.

תוצאות

מטרת פרק זה היא לבחון מחדש את הצרכים, הקשיים והדאגות של מקבל/ת השירות, לצורך הערכת התוצאות ועדכון תכנית התערבות האם בחודש האחרון לטיפול, מקבל/ת השירות נפגעה/ה או פגעה באחד או יותר מהאופנים הבאים (מקביל לשאלות 68-91 בשאלון to):

בבדיקה	יומימי או מספר פעמים בשבוע	פעם בשבוע או שבועיים	אחת למספר חודשים	חד פעמי	כלל לא		
99	5	4	3	2	1	נפגעה/ה	פגיעה מילולית, רגשית או נפשית (למשל: השפלה, האשמות, הפחדה, קללות, צעקות, פגיעה רוחנית)
99	5	4	3	2	1	פגעה/ה	
99	5	4	3	2	1	נפגעה/ה	איומים (למשל: איום באלימות או איום במוות)
99	5	4	3	2	1	פגעה/ה	
99	5	4	3	2	1	נפגעה/ה	הטרדה (התנהגות אובססיבית, איומים חוזרים לפגיעה עצמית או להתאבדות, ביטויי קנאה, רכושנות קיצונית)
99	5	4	3	2	1	פגעה/ה	
99	5	4	3	2	1	נפגעה/ה	בידוד חברתי (למשל: הגבלת זמן או מניעת מכגש עם משפחה או חברים)
99	5	4	3	2	1	פגעה/ה	
99	5	4	3	2	1	נפגעה/ה	שליטה בחיים (מעקב, התקנת מצלמות או אפליקציות מעקב, שליטה באופן ההתנהגות והלבוש, דרישה למסירת סיסמאות אישיות)
99	5	4	3	2	1	פגעה/ה	
99	5	4	3	2	1	נפגעה/ה	שימוש בילדים כאמצעי שליטה כלפי הורה אחר (למשל: איום להפריד מהילדים, הסתה של הילדים כנגד ההורה השני)
99	5	4	3	2	1	פגעה/ה	
99	5	4	3	2	1	נפגעה/ה	פגיעה או ניצול כלכלי (למשל: מניעה או הערמת קשיים על יציאה לעבודה, מניעת גישה לכסף או רכוש של המשפחה, מניעת פתיחה של חשבון בנק)
99	5	4	3	2	1	פגעה/ה	

99	5	4	3	2	1	נפגעה/ה	פגיעה ברכוש (למשל: זריקה או שבירת חפצים)	.85
99	5	4	3	2	1	פגעה/ה		.86
99	5	4	3	2	1	נפגעה/ה	פגיעה פיזית (למשל: מכות, דחיפות, סטירות, חניקה, הכאבה, משיכות בשיער, בעיטות)	.87
99	5	4	3	2	1	פגעה/ה		.88
99	5	4	3	2	1	נפגעה/ה	פגיעה פיזית בילדים	.89
99	5	4	3	2	1	פגעה/ה		.90
99	5	4	3	2	1	נפגעה/ה	פגיעה מינית (למשל: כפיית מגע מיני, השפלה, הכאבה, סירוב להשתמש באמצעי מניעה)	.91
99	5	4	3	2	1	פגעה/ה		.92
99	5	4	3	2	1	נפגעה/ה	פגיעה בבעלי-חיים	.93
99	5	4	3	2	1	פגעה/ה		.94
99	5	4	3	2	1	נפגעה/ה	הזנחה של צרכי חיים בסיסיים עבור קטינים וחסרי ישע (למשל: השגחה, תזונה, היגיינה וטיפול רפואי פיזי או נפשי)	.95
99	5	4	3	2	1	פגעה/ה		.96

97. להערכתך, באיזה מידה מקבלת/השירות נמצאת/בסכנה?

סכנה גבוהה	סכנה בינונית	סכנה נמוכה	כלל לא	בבדיקה
------------	--------------	------------	--------	--------

98. להערכתך, באיזה מידה מקבלת/השירות מהווה סכנה?

סכנה גבוהה	סכנה בינונית	סכנה נמוכה	כלל לא	בבדיקה
------------	--------------	------------	--------	--------

99. מדוע ההתערבות הסתיימה? (אפשר לסמן יותר מתשובה אחת)

סיום טיפול בעקבות השגת התוצאות הרצויות	הפסקת טיפול בעקבות חוסר שיתוף פעולה מצד מקבלת/השירות ו/או המשפחה
הפסקת טיפול בעקבות צורך או בעיה שעלו וחייבו הפנייה למסגרות טיפוליות אחרות	בקשה להארכת משך הטיפול במרכז אלימות במשפחה
סיבה אחרת: _____	

100. אנא סמני/ באיזו מידה לדעתך הושגו תוצאות ההתערבות?

במידה רבה מאוד	במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה	כלל לא
----------------	-----------	---------------	-------------	--------

101. (אם סומן בשאלה 100 "במידה בינונית" עד "במידה רבה מאוד") **אנא ציין/י 2-3 סמנים (ביטויים נצפים) מרכזיים המעידים**

על השגת התוצאות

102. (אם סומן בשאלה 100 "במידה מועטה" עד "כלל לא") **מדוע לדעתך לא הושגו התוצאות?** (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)

חוסר שיתוף פעולה של מקבל/ת השירות	שינוי שחל בצרכים	התפוקות לא יושמו כמתוכנן	לא היו תפוקות מתאימות לטיפול בבעיות של מקבל/ת השירות	אחר: _____
-----------------------------------	------------------	--------------------------	--	------------

103. האם יש לך התייחסויות נוספות או דגשים בנוגע לתוצאות אצל מקבל/ת השירות?

לא	כן, אנא פרטי/י: _____
----	-----------------------

פרטי רקע על העובד במרכז אלמ"ב

104. מגדר

אישה	גבר	אחר
------	-----	-----

105. **גיל:** _____

106. **השכלה** (ניתן לסמן יותר מאפשרות אחת)

תואר ראשון	תואר שני	תואר שלישי	פסיכותרפיה	אחר: _____
------------	----------	------------	------------	------------

107. **תפקיד:** _____

108. ותק בתפקיד במרכז: _____

109. היקף משרה במרכז

פחות מ-50%	50%	בין 50%-100%	100%
------------	-----	--------------	------

110. האם עברת הכשרות בתחום של אלימות במשפחה?

כן	לא
----	----

111. **מספר מסגרת:** _____

112. שיוך לרשות מקומית: _____

113. מגזר

יהודי	ערבי-מוסלמי	ערבי-נוצרי	דרוזי	בדואי	נוצרי (שאינו ערבי)	אחר
-------	-------------	------------	-------	-------	--------------------	-----

114. **שפות דיבור** (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)

עברית	אנגלית	ערבית	רוסית	אמהרית	אחר: _____
-------	--------	-------	-------	--------	------------

תודה רבה על שיתוף הפעולה!

נספח ו': כלי מדידה - שאלון למקבלי שירות t-1

שלום רב,

שאלון זה מועבר אליכם לצורך שיפור הטיפול במרכזי הסיוע למניעת אלימות במשפחה. זהו שאלון המשך לשאלון שהועבר אליכם לפני כשנה, עם תחילת הטיפול במרכז, ומטרתו לבדוק האם אתם מרוצים מהטיפול והאם הטיפול השיג את מטרותיו. השאלון מיועד למילוי של כלל המטופלים במרכזי אלימות במשפחה – גם של הנוהגים באלימות וגם של הנכגעים ממנה.

השאלון הוא אנונימי. חשוב להדגיש שהמידע יעובד באופן סטטיסטי בלבד, בלי להזכיר שמות או פרטים שאפשר לזהות אתכם לפיהם. המידע שתמסרו בשאלון ישמש את מטה התוכנית הלאומית למניעת אלימות במשפחה לשם למידה ולמען שיפור איכות הטיפול הניתן בהם.

משך זמן ממוצע למילוי השאלון הוא כ-20 דקות. אין חובה לענות על כל השאלות, וניתן להפסיק את מילוי השאלון בכל שלב. במידה ותבחרו להפסיק את מילוי השאלון באמצע, או לא למלא אותו כלל, לא יהיו לכך השלכות או פגיעה בזכויות שלך ובטיפול בך. במידה ומילוי השאלון גורם לך לקושי או תחושת מצוקה, תוכלי לפנות לעו"ס במרכז אלמ"ב או למוקד טלפוני 118 (מוקד מידע, הכוונה וסיוע ראשוני של משרד הרווחה והביטחון החברתי).

לכל שאלה או הערה, אפשר לפנות ל:

אנה רזניקובסקי-קוראס, חוקרת במכון מאירס-ג'וינט-ברוקדייל annare@jdc.org.il.

הדס שפירא, חוקרת במכון מאירס-ג'וינט-ברוקדייל hadassh@jdc.org.il

הצהרה: קראתי והבנתי את דברי ההסבר ואני מסכים/ה למלא את השאלון

כן

לא

תאריך מילוי -----

4 ספרות אחרונות של ת.ג. _ _ _ (הספרות ישמשו להצלבה בין השאלון הזה ובין השאלון שהעו"ס במרכז אלימות במשפחה ימלא. השאלון המלא מועבר ישירות למבצעי המחקר. לעו"ס במרכז או למשרד הרווחה לא תהיה גישה לפרטים שתמלאו).

תפוקות

בחלק זה נשאל אותך אלו מענים קיבלת כחלק מהטיפול שלך במרכז אלימות במשפחה.

שימי לב, לכל מקבלת/ שירות צרכים שונים ועל כן גם מותאמים לו מענים ודרכי סיוע שונים על ידי המרכז לאלימות במשפחה, בהתאם למענים הקיימים במרכז.

1. האם קיבלת מהמרכז לאלימות במשפחה מפגשים טיפוליים קבועים (למשל, טיפול פרטני, טיפול זוגי, טיפול קבוצתי, הדרכת הורים)?

כן	לא (דילוג לשאלה 3)	לא מעוניין/ת לענות (דילוג לשאלה 3)
----	--------------------	------------------------------------

2. אם כן, אנא סמני מה קיבלת מבין המענים והשירותים הבאים?

טיפול פרטני	טיפול קבוצתי	טיפול זוגי
טיפול משפחתי	הדרכת הורים	אחר. פרטי/.....

3. האם נבנתה עבורך תכנית הגנה במרכז לאלימות במשפחה?

כן	לא (דילוג לשאלה 5)	לא מעוניין/ת לענות (דילוג לשאלה 5)
----	--------------------	------------------------------------

4. אם כן, אנא סמני מה תכנית ההגנה כללה?

ביצוע הערכת מסוכנות	המלצה להוצאת צו על פי חוק אלימות במשפחה	הפנייה לטיפול במסגרת חוק כלי יריה - לקיחת נשק מגורם מסכן (התערבות במסגרת חוק למניעת פשע)
הפניה למקלט	הפניה למרכז אלומה	הפניה למשטרה
תכנית הגנה בקהילה	הפניה לדירות של"ב (שהיה למורחקי בית)	אחר. פרטי/.....

5. האם קיבלת מהמרכז לאלימות במשפחה סיוע כספי או חומרי?

כן	לא (דילוג לשאלה 7)	לא מעוניין/ת לענות (דילוג לשאלה 7)
----	--------------------	------------------------------------

6. אם כן, אנא סמני/י מה קיבלת מבין המענים והשירותים הבאים?

<p>סיוע לילדים (סיוע במימון צורכי הילד האישיים, התפתחותיים ולימודיים, סיוע במימון שירותי טיפול והשגחה על הילדים במצבים ייחודיים, סיוע במימון פעילויות הפנאי והעשרה - חוגים, טיולים, קייטנות)</p>	<p>סיוע חומרי מידי לבניית תשתית לחיים עצמאים (מימון הלנה חירומית, סיוע ברכישת ביגוד והנעלה, סיוע ברכישת מוצרי היגיינה/ צרכים אישיים, סיוע ברכישת מזון, טיפולים רפואיים דחופים / ייחודיים, השלמת שכר דירה, סיוע ברכישת ציוד ביתי בסיסי, סיוע בתשלום חשבונות שוטפים או חד פעמיים, מימון אמצעים להגברת בטיחות בתוך הבית, מימון נסיעות דחופות, אמצעי הגנה נוספים סורגים, לחצן מצוקה וכדומה).</p>
<p>סיוע במיצוי זכויות (סיוע בתשלום אגרות ומקדמות, סיוע במימון אבחונים וחווות דעת מקצועיות, סיוע במימון שירותי יועץ וליווי משפטי)</p>	<p>תעסוקה (סיוע במימון צרכים הקשורים לשילוב בתעסוקה, סיוע ברכישת הציוד הנדרש לכניסה לשוק העבודה)</p>
<p>אחר. פרטי/י: _____</p>	

7. האם קיבלת מהמרכז לאלימות במשפחה הפנייה להשתתפות בתכניות ייחודיות כמו תעסוקה או כלכלה?

כן	לא (דילוג לשאלה 9)	לא מעוניין/ת לענות (דילוג לשאלה 9)
----	--------------------	------------------------------------

8. אם כן, אנא סמני/י מה קיבלת מבין המענים והשירותים הבאים?

אחר. פרטי/י _____	הפניה לתוכנית תעסוקה (למשל, מרכז הזדמנות, בדרכה, רוח נשית – ליווי נשים ע"י מנטוריות)	סיוע בטיפול בחובות בבנק	דף חדש - נשים יוצאות מקלט ובקהילה
-------------------	--	-------------------------	-----------------------------------

9. האם קיבלת מהמרכז לאלימות במשפחה ליווי ועזרה למיצוי הזכויות שלך מול גורמים חיצוניים כמו ביטוח לאומי, משרד הביטחון והשיכון, האגף לסיוע משפטי ועוד (למשל, סיוע בשכר דירה, מענקים, מסגרות לימודים לילדים ועוד)?

כן	לא (דילוג לשאלה 11)	לא מעוניין/ת לענות (דילוג לשאלה 11)
----	---------------------	-------------------------------------

10. אם כן, אנא סמני/י עבור אילו מהמענים והשירותים הבאים קיבלת ליווי ועזרה למיצוי זכויותיך?

אבטחה בלשכות ההוצאה לפועל לנשים נפגעות אלימות	מידע על זכויות המגיעות לנשים השוהות במקלט לנשים נפגעות אלימות במשפחה (למשל, הבטחת הכנסה, זכויות בעבודה, פיצויי פיטורין)
דיון מהיר בהוצאה לפועל לנפגעות אלימות במשפחה	סיוע בשכר דירה לנשים נפגעות אלימות (משרד השיכון)
מענק הסתגלות וסל שירותים לאחר יציאה ממקלט לנשים נפגעות אלימות	סיוע כספי מידי לנפגעות ולנפגעי אלימות במשפחה שהתנתקו מבן הזוג האלים
מעונות יום ומשפחתונים לפעוטות בסיכון	מענק לימודים לנשים חד הוריות ששהו במקלט לנשים נפגעות אלימות
מהו"ת - מרכז סיוע וטיפול לחיילים וחיילות נפגעי אלימות במשפחה/בקשר הזוגי	סיוע משפטי בנושא אלימות במשפחה מטעם האגף לסיוע משפטי
ועדת תכנון טיפול והערכה לילדים ובני נוער בסיכון	פטור מתשלום בפנייה לחדר מיון לנפגעי אלימות
אחר. פרטי/י: _____	

11. באיזה מידה העו"ס במרכז היה זמין/ה עבורך בעת הצורך?

במידה רבה מאוד	במידה רבה	במידה מועטה	כלל לא	לא מעוניין/ת לענות
----------------	-----------	-------------	--------	--------------------

12. באיזה מידה את/ה מרגישה שהעו"ס במרכז התייחס/ה אליך ברגישות ובכבוד?

במידה רבה מאוד	במידה רבה	במידה מועטה	כלל לא	לא מעוניין/ת לענות
----------------	-----------	-------------	--------	--------------------

13. האם קיבלת שירות בשפה שאת/ה מבין/ה (כולל: תרגום, שפת סימנים)?

כן	לא	לא מעוניין/ת לענות
----	----	--------------------

14. האם העו"ס במרכז נתן מענה שהתאים למנהגים, לתרבות לגיל ולמגדר שלך? (ניתן לסמן יותר מתשובה אחת)

כן, מענה מותאם מנהגים ותרבות	כן, מענה מותאם לגיל	כן, מענה מותאם מגדר	לא. אנא פרטי/י	לא מעוניין/ת לענות
------------------------------	---------------------	---------------------	----------------	--------------------

15. באיזו מידה העו"ס במרכז שמר/ה על הפרטיות שלך?

במידה רבה מאוד	במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה	כלל לא	לא מעוניין/ת לענות
----------------	-----------	---------------	-------------	--------	--------------------

16. באופן כללי, עד כמה את/ה מרוצה מהשירות שקיבלת במרכז?

במידה רבה מאוד	במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה	כלל לא	לא מעוניין/ת לענות
----------------	-----------	---------------	-------------	--------	--------------------

17. האם יש לך התייחסויות נוספות בנוגע למענים ולשירות שקיבלת במרכז?

לא	כן. אנא פרטי/י
----	----------------

אבני דרך להשגת התוצאות

אנא סמני/י באיזו מידה את/ה מרגישה/ה כי:

בוחרת/לא לענות	לא רלוונטי	במידה רבה מאוד	במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה	כלל לא		
99	0	5	4	3	2	1	18.	אני מרגישה/ה אחראית להתנהגות האלימה שלי בתוך המשפחה
99	0	5	4	3	2	1	19.	אני מצליחה/ה להבין את רגשותי/ה של מי שנכנעה/ה מהתנהגותי
99	0	5	4	3	2	1	20.	בכל פעם שאני נוהגת/ה באלימות אני חשה/ה חרטה
99	0	5	4	3	2	1	21.	כשאני כועסת/ה מאוד, אני מרגישה/ה שאני לא יכולה/ה לשלוט בעצמי
99	0	5	4	3	2	1	22.	אני מקבלת/ה את כל ההחלטות החשובות בבית
99	0	5	4	3	2	1	23.	אני מרגיש שאיני יכולה/ה לחיות בלי בן/בת זוגי
99	0	5	4	3	2	1	24.	אין לי שליטה על מה שקורה בחיי
99	0	5	4	3	2	1	25.	אני לא יודעת/ה איך להתמודד עם בעיית האלימות
99	0	5	4	3	2	1	26.	קשה לי להגיע לשירותים שיייעו לי בטיפול בבעיית האלימות (אני לא מכירה, קשה לי להגיע לשם, השעות לא מתאימות לי)

27. באופן כללי, האם חל שינוי בחייך בשנה האחרונה בתחום האלימות במשפחה?

לא חל שינוי	חל שינוי לטובה	חל שינוי לרעה	לא מעוניינת לענות
-------------	----------------	---------------	-------------------

28. מאז המילוי הקודם, האם חלו שינויים אחרים בחייך (למשל, ביחסים בתוך המשפחה, במצב הכלכלי ובתעסוקה, בתנאי המגורים, בשימוש בסמים או אלכוהול או בתחומים אחרים)?

לא (דילוג לשאלה 34)	כן	לא מעוניינת לענות (דילוג לשאלה 34)
---------------------	----	------------------------------------

אנא סמן ליד כל אחד מהתחומים הבאים, האם חל בו שינוי לטובה או לרעה, או שלא חל שינוי כלל.

בוחר/ת לא לענות	חל שינוי לרעה, אנא פרט/י:	חל שינוי לטובה, אנא פרט/י:	לא חל שינוי		
				29.	יחסים בתוך המשפחה (למשל: תחלופה גבוהה של אנשים המתגוררים בבית, קונפליקטים בעצימות גבוהה במשפחה המורחבת, קשיים בטיפול בילדים)
				30.	מצב כלכלי ותעסוקה (למשל: מצב תעסוקתי, מקורות הכנסה, מצב כלכלי, קשיים במסגרת, קשיים במיצוי זכויות)
				31.	תנאי מגורים (למשל: מגורים עם המשפחה המורחבת, היעדר קורת גג, היעדר מקום מגורים קבוע)
				32.	התמכרויות (למשל: סמים, אלכוהול, הימורים, זנות)
				33.	תחום אחר. פרט/י:-----

כוחות

בחלק זה נשאל אותך על החוזקות והכוחות שלך.

אנא סמן/י באיזו מידה ההיגדים הבאים נכונים או לא נכונים לגביך:

בוחר/ת לא לענות	כלל לא	במידה מועטה	במידה בינונית	במידה רבה	במידה רבה מאוד		
99	1	2	3	4	5	34.	יש לי למי לפנות בשעת משבר או מצוקה (משפחה, חברים, שכנים, קהילה)
99	1	2	3	4	5	35.	אני מבין שיש בעיית אלימות ו/או הזנחה במשפחה שלי
99	1	2	3	4	5	36.	אני רוצה לטפל בבעיית האלימות
99	1	2	3	4	5	37.	אני אופטימית לגבי העתיד

תוצאות

בחלק זה נשאל מחדש על הקשיים והדאגות שבגללן כנית או הופנית לעו"ס במרכז אלימות במשפחה.

האם בחודש האחרון לטיפול במרכז נפגעת או פגעת באופן הבא:

בוחרת/ת לא לענות	יומימי או מספר פעמים בשבוע	פעם בשבוע או שבועיים	אחת למספר חודשים	חד פעמי	כלל לא			
99	5	4	3	2	1	נפגעתי	.38 .39	פגיעה פיזית (למשל: מכות, דחיפות, סטירות, חניקה, גרימת כאב, משיכות בשיער, בעיטות)
99	5	4	3	2	1	פגעתי		
99	5	4	3	2	1	נפגעתי	.40 .41	פגיעה מינית (למשל: כפיית מגע מיני, השפלה, הכאבה, סירוב להשתמש באמצעי מניעה)
99	5	4	3	2	1	פגעתי		
99	5	4	3	2	1	נפגעתי	.42 .43	פגיעה ברכוש (למשל: זריקה או שבירת חפצים)
99	5	4	3	2	1	פגעתי		
99	5	4	3	2	1	נפגעתי	.44 .45	פגיעה בבעלי-חיים
99	5	4	3	2	1	פגעתי		
99	5	4	3	2	1	נפגעתי	.46 .47	פגיעה מילולית, רגשית או נפשית (למשל: השפלה, האשמות, הפחדה, קללות, צעקות, פגיעה רוחנית)
99	5	4	3	2	1	פגעתי		
99	5	4	3	2	1	נפגעתי	.48 .49	איומים (למשל: איום באלימות או איום במוות)
99	5	4	3	2	1	פגעתי		
99	5	4	3	2	1	נפגעתי	.50 .51	הטרדה (התנהגות אובססיבית, איומים חוזרים לפגיעה עצמית או להתאבדות, ביטויי קנאה, רכושנות קיצונית)
99	5	4	3	2	1	פגעתי		
99	5	4	3	2	1	נפגעתי	.52 .53	בידוד חברתי (למשל: הגבלת זמן או מניעת מפגש עם משפחה או חברים)
99	5	4	3	2	1	פגעתי		
99	5	4	3	2	1	נפגעתי	.54 .55	שליטה בחיים (מעקב, שליטה באופן ההתנהגות והלבוש, דרישה למסירת סיסמאות אישיות)
99	5	4	3	2	1	פגעתי		

99	5	4	3	2	1	נפגעת	שימוש בילדים כאמצעי שליטה כלפי הורה אחר (למשל: איום להפריד מהילדים, הסתה כנגד ההורה השני)	.56
99	5	4	3	2	1	פגעת		.57
99	5	4	3	2	1	נפגעת	פגיעה או ניצול כלכלי (למשל: מניעה או הערמת קשיים על יציאה לעבודה, מניעת גישה לכסף או רכוש של המשפחה, מניעת פתיחה של חשבון בנק)	.58
99	5	4	3	2	1	פגעת		.59
99	5	4	3	2	1	נפגעת	פגיעה פיזית בילדים	.60
99	5	4	3	2	1	פגעת		.61
99	5	4	3	2	1	נפגעת	הזנחה של צרכי חיים בסיסיים עבור קטנים וחסרי ישע (למשל: השגחה, תזונה, היגיינה וטיפול רפואי פיזי או נפשי)	.62
99	5	4	3	2	1	פגעת		.63

64. באיזו מידה את/ה מרגיש/ה שאת/ה נמצא/ת בסכנה בהווה?

סכנה גבוהה	סכנה בינונית	סכנה נמוכה	כלל לא	לא מעוניין/ת לענות
------------	--------------	------------	--------	--------------------

65. באיזו מידה את/ה מרגיש/ה שאת/ה מהווה סכנה בהווה?

סכנה גבוהה	סכנה בינונית	סכנה נמוכה	כלל לא	לא מעוניין/ת לענות
------------	--------------	------------	--------	--------------------

66. מדוע הטיפול במרכז הסתיים? (אפשר לסמן יותר מתשובה אחת)

הטיפול טרם הסתיים	השגנו את המטרות שהצבנו	אני ביקשתי להפסיק את הטיפול. אנא פרטי/י: -----
הצוות במרכז ביקש להפסיק את הטיפול. אנא פרטי/י: -----	סיבה אחרת: -----	לא מעוניין/ת לענות

67. אנא סמני באיזו מידה לדעתך הושגו מטרות הטיפול?

במידה רבה מאוד	במידה רבה	במידה בינונית	במידה מועטה	כלל לא	לא מעוניין/ת לענות
----------------	-----------	---------------	-------------	--------	--------------------

68. האם יש לך התייחסויות נוספות בנוגע להשגת מטרות הטיפול במרכז?

לא	כן. אנא פרטי/י -----
----	-------------------------

תודה רבה על שיתוף הפעולה!

נספח ז': תדירות היפגעות מאלימות במשפחה בחודש האחרון לטיפול (באחוזים)

היכגעות בתדירות גבוהה –	יומימי או מספר פעמים בשבוע	פעם בשבוע או שבועיים	אחת למספר חודשים	חד פעמי	כלל לא	
45.2	15.1	30.1	19.2	7.5	28.1	פגיעה מילולית, רגשית או נפשית (n=146)
26.9	13.1	13.8	17.9	4.8	50.3	שימוש בילדים כאמצעי שליטה כלפי הורה אחר (n=145)
18.1	12.5	5.6	13.9	4.9	63.2	פגיעה או ניצול כלכלי (n=144)
14.2	5.4	8.8	11.5	4.7	69.6	הטרדה (n=148)
7.7	2.1	5.6	10.4	9.7	72.2	איומים (n=144)
9.1	3.5	5.6	9.0	4.2	77.8	שליטה בחיים (n=144)
8.9	3.4	5.5	10.3	2.7	78.1	בידוד חברתי (n=146)
3.3	2.0	1.3	8.7	8.0	80.0	פגיעה פיזית (n=150)
4.7	2.7	2.0	8.2	6.8	80.3	פגיעה ברכוש (n=147)
7.5	4.1	3.4	6.1	6.1	80.3	הזנחה של קטינים וחסרי ישע (n=147)
3.5	0.7	2.8	4.9	-	91.6	פגיעה מינית (n=143)
-	-	-	2.1	4.8	93.2	פגיעה פיזית בילדים (n=146)
-	-	-	-	0.7	99.3	פגיעה בבעלי-חיים (n=151)

נספח ח': תדירות הפגיעה באמצעות אלימות במשפחה בחודש האחרון לטיפול
(באחוזים)

פגיעה בתדירות גבוהה -	יומימי או מסכר פעמים בשבוע	פעם בשבוע או שבועיים	אחת למסכר חודשים	חד-פעמי	כלל לא	
12.7	1.4	11.3	13.5	9.2	64.5	פגיעה מילולית, רגשית או נפשית (n=141)
4.8	1.4	3.4	8.9	3.4	82.9	שימוש בילדים כאמצעי שליטה (n=146)
2.8	0.7	2.1	0.7	4.8	91.8	פגיעה ברכוש (n=146)
1.4	-	1.4	2.7	2.0	93.9	הטרדה (n=148)
0.7	0.7	-	4.1	1.4	93.9	פגיעה פיזית (n=148)
-	-	-	2.1	3.4	94.5	איומים (n=146)
2.0	2.0	-	0.7	2.7	94.6	הזנחת קטנים וחסרי ישע (n=149)
1.4	-	1.4	2.0	2.0	94.6	שליטה בחיים (n=148)
0.7	-	0.7	2.7	1.3	95.3	פגיעה או ניצול כלכלי (n=150)
-	-	-	0.7	2.7	96.6	פגיעה פיזית בילדים (n=147)
1.4	-	1.4	1.4	0.7	96.6	בידוד חברתי (n=148)
1.4	-	1.4	0.7	-	97.9	פגיעה מינית (n=145)
-	-	-	-	-	100	פגיעה בבעלי-חיים (n=150)

נספח ט': השוואה בין דיווח העובדים לדיווח מקבלי השירות: היפגעות בחודש
האחרון לטיפול (n=31)

F	דיווח מקבלי השירות		דיווח העובדים		
	Sd	M	Sd	M	
1.285	1.70	3.0	1.39	3.4	פגיעה מילולית, רגשית או נפשית
-1.279	1.20	1.7	0.91	1.4	איומים
0.406	1.38	1.9	1.43	2.0	הטרדה
-0.104	1.36	1.7	1.09	1.7	בידוד חברתי
-1.706	1.47	2.0	0.86	1.4	שליטה בחיים
1.788	1.36	1.9	1.47	2.4	שימוש בילדים כאמצעי שליטה
-0.955	1.27	1.9	1.19	1.6	פגיעה ברכוש
-1.000	0.18	1.0	0.00	1.0	פגיעה בבעלי חיים
1.651	1.24	1.7	1.53	2.1	פגיעה או ניצול כלכלי
1.185	0.77	1.4	1.04	1.6	פגיעה פיזית
0.386	0.53	1.1	0.79	1.2	פגיעה מינית
0.902	0.31	1.1	0.55	1.2	פגיעה פיזית בילדים
0.862	0.85	1.2	0.93	1.4	הזנחת צרכים של קטינים/חסרי ישע

נספח י': השוואה בין דיווח העובדים לדיווח מקבלי השירות: פגיעה בחודש האחרון לטיפול (n=31)

F	דיווח מקבלי השירות		דיווח העובדים		
	Sd	M	Sd	M	
0.386	1.18	1.7	1.23	1.7	פגיעה מילולית, רגשית או נפשית
-0.570	0.60	1.2	0.42	1.1	איומים
-1.000	0.58	1.1	0.39	1.1	הטרדה
-1.000	0.77	1.2	0.19	1.0	בידוד חברתי
-1.000	0.44	1.1	0.28	1.1	שליטה בחיים
0.941	0.55	1.2	0.80	1.3	שימוש בילדים כאמצעי שליטה
0.000	0.71	1.2	0.82	1.2	פגיעה ברכוש
1.000	0.39	1.1	0.58	1.1	פגיעה או ניצול כלכלי
1.688	0.60	1.2	0.87	1.3	פגיעה פיזית
1.000	0.00	1.0	0.59	1.1	פגיעה מינית
1.000	0.19	1.0	0.27	1.1	פגיעה פיזית בילדים
1.000	0.00	1.0	0.19	1.0	הזנחת צרכים של קטינים/חסרי ישע

נספח י"א: מתאמי פירסון (r) בין סוגי ההיפגעויות ובין עצמן

הזנחת קטינים	פגיעה פיזית	פגיעה מינית	פגיעה פיזית	פגיעה ניצול כלכלי	פגיעה ברכוש	שימוש בילדים כאמצעי שליטה	שליטה בחיים חברתי	בידוד חברתי	הטרדה	איומים	פגיעה מילולית, נפשית או רגשית
											-
											פגיעה מילולית, נפשית או רגשית
										**521	איומים
									-	**478	הטרדה
										**500	בידוד חברתי
								-	**457	**405	שליטה בחיים
										**325	שימוש בילדים כאמצעי שליטה
										**401	פגיעה ברכוש
										**487	פגיעה או ניצול כלכלי
										**709	פגיעה פיזית
										**502	פגיעה מינית
										**353	פגיעה פיזית בילדים
										**551	הזנחת קטינים וחסרי ישע

$p < .01$ ** $p < .05$ *

נספח י"ב: מתאמי פירסון (r) בין סוגי הפגיעות ובין עצמן

הזנחת קטינים	פגיעה פיזית	פגיעה מינית	פגיעה פיזית	פגיעה או ניצול כלכלי	שימוש בילדים	כאמצעי שליטה ברכוש	שליטה בחיים	בידוד חברתי	הטרדה	איומים	פגיעה מילולית, נפשית או רגשית
											-
											פגיעה מילולית, נפשית או רגשית
											איומים
											הטרדה
											בידוד חברתי
											שליטה בחיים
											שימוש בילדים כאמצעי שליטה
											פגיעה ברכוש
											פגיעה או ניצול כלכלי
											פגיעה פיזית
											פגיעה מינית
											פגיעה פיזית בילדים
											הזנחת קטינים וחסרי ישע

$p < .01^{**}$ $p < .05^*$

נספח י"ג: תוצאות ביניים - אבני דרך להשגת התוצאות: השוואה בין מדידה ראשונה למדידה שנייה

t	מדידה שנייה - t ₁		מדידה ראשונה - t ₀		
	SD	M	SD	M	
***-4.064	0.88	3.5	0.95	2.9	נטילת אחריות בעת הפעלת אלימות (N=48)
***-4.246	1.04	3.1	1.06	2.4	הזדהות עם הנכע/ת מהתנהגות/וה (N=40)
** -2.765	0.90	3.6	1.18	3.0	תחושת חרטה לאחר שנוהג/ת באלימות (N=39)
-0.444	0.98	2.5	0.90	2.5	קושי בשליטה במעשים בעת כעס (N=63)
0.322	1.32	2.0	1.07	2.1	חוסר השלמה עם הפרידה מבן/בת הזוג (N=64)
***3.785	1.10	2.7	1.11	3.2	תחושת היעדר שליטה על מה שקורה בחייו/ה (N=135)
***6.558	1.04	3.5	0.83	4.1	צורך בכלים להתמודדות עם בעיית האלימות במשפחה (N=141)
-0.536	1.21	2.7	1.25	2.6	היעדר מערכות תמיכה משפחתיות/ חברתיות (N=142)
0.720	0.89	1.6	1.08	1.7	קושי בנגישות לשירותים בקהילה לטיפול בבעיית האלימות (N=137)

$p < .001$ *** $p < .01$ **

נספח י"ד: תוצאות ביניים - אבני דרך להשגת התוצאות: השוואה בין דיווח העובדים לדיווח מקבלי השירות

t	דיווח מקבלי השירות		דיווח העובדים		
	SD	M	SD	M	
0.491	1.27	3.2	0.10	3.4	נטילת אחריות בעת הפעלת אלימות (N=12)
0.264	0.63	3.8	1.20	3.9	הזדהות עם הנכע/ת מהתנהגות/וה (N=10)
0.307	1.10	4.0	0.75	4.2	תחושת חרטה לאחר שנוהג/ת באלימות (N=6)
1.099	1.07	1.9	0.83	2.3	קושי בשליטה במעשים בעת כעס (N=14)
-0.803	1.66	2.2	1.08	1.8	חוסר השלמה עם הפרידה מן/בת הזוג (N=11)
1.248	1.17	2.2	1.03	2.5	תחושת היעדר שליטה על מה שקורה בחייו/ה (N=26)
**4.781	1.09	2.1	1.03	3.4	צורך בכלים להתמודדות עם בעיית האלימות במשפחה (N=21)
1.227	0.58	1.3	0.68	1.6	קושי בנגישות לשירותים בקהילה לטיפול בבעיית האלימות (N=21)

$p < .01^{**}$

נספח ט"ו: טבלת כוחות - השוואה בין מדידה ראשונה למדידה שנייה

t	מדידה שנייה - t_1		מדידה ראשונה - t_0		
	SD	M	SD	M	
***11.294	1.01	3.1	1.06	4.1	זיהוי עצמי כנפגע/ת מאלימות במשפחה (N=157)
**3.224	0.66	1.3	0.83	1.5	זיהוי עצמי כפוגע/ת באלימות במשפחה (N=151)
***12.402	1.01	2.7	0.98	3.9	מוטיבציה לשינוי (פנימית או חיצונית) (N=155)
***7.861	1.05	2.2	1.16	3.1	רצון לשתף רשתות תמיכה בבעיה (משפחה, חברים, שכנים, קהילה) (N=142)
***14.243	0.91	2.8	1.05	4.0	רצון לשתף גורמי מקצוע בבעיה ולפעול לפתרונה (N=155)
***7.588	0.90	2.5	0.88	3.2	אופטימיות לגבי העתיד (N=140)

$p < .001$ *** $p < .01$ **

נספח ט"ז: טבלת היפגעויות - השוואה בין מדידה ראשונה למדידה שנייה

t	מדידה שנייה - t ₁		מדידה ראשונה - t ₀		
	SD	M	SD	M	
***7.380	1.47	3.0	1.12	4.1	פגיעה מילולית, נפשית או רגשית
***5.859	1.04	1.6	1.35	2.4	איומים
***5.762	1.27	1.8	1.67	2.7	הטרדה
***6.645	1.11	1.6	1.56	2.5	בידוד חברתי
***6.180	1.09	1.5	1.57	2.5	שליטה בחיים
**2.181	1.50	2.3	1.54	2.7	שימוש בילדים כאמצעי שליטה כנגד הורה אחר
***7.300	0.97	1.4	1.28	2.3	פגיעה ברכוש
0.446	0.09	1.0	0.17	1.0	פגיעה בבעלי חיים
***4.093	1.47	2.0	1.62	2.7	פגיעה או ניצול כלכלי
***7.853	0.88	1.4	1.17	2.3	פגיעה פיזית
***2.621	0.72	1.2	1.04	1.5	פגיעה מינית
***3.140	0.36	1.1	0.78	1.3	פגיעה פיזית בילדים
0.687	0.51	1.1	0.58	1.1	הזנחה של צרכי חיים בסיסיים עבור קטינים וחסרי ישע

$p < .01^{**}$ $p < .001^{***}$

נספח י"ז - טבלה פגיעות: השוואה בין מדידה ראשונה ובין מדידה שנייה

t	מדידה שנייה - t ₁		מדידה ראשונה t ₀		
	SD	M	SD	M	
***4.401	1.17	1.8	1.48	2.4	פגיעה מילולית, נפשית או רגשית (N=119)
1.878	0.36	1.1	0.47	1.1	איומים (N=128)
*2.288	0.39	1.1	0.62	1.2	הטרדה (N=130)
***-4.058	1.14	1.6	0.51	1.1	בידוד חברתי (N=133)
0.467	0.49	1.1	0.57	1.1	שליטה בחיים (N=134)
-0.615	0.84	1.4	0.87	1.3	שימוש בילדים כאמצעי שליטה כנגד הורה אחר (N=124)
*2.378	0.63	1.2	0.77	1.4	פגיעה ברכוש (N=126)
1.000	0.00	1.0	0.17	1.0	פגיעה בבעלי חיים (N=138)
1.089	0.41	1.1	0.55	1.1	פגיעה או ניצול כלכלי (N=133)
**3.217	0.52	1.1	0.70	1.3	פגיעה פיזית (N=133)
-0.185	0.32	1.0	0.36	1.0	פגיעה מינית (N=127)
1.535	0.40	1.0	0.40	1.1	פגיעה פיזית בילדים (N=130)
0.687	0.51	1.1	0.58	1.1	הזנחה של צרכי חיים בסיסיים עבור קטינים וחסרי ישע (N=135)

$p < .001^{***}$ $p < .01^{**}$ $p < .05^*$

נספח י"ח - מבחני שונות (t) בין שימוש בתפוקות ובין תפיסת העובדים את השגת התוצאות (באחוזים)

t	לא נעשה שימוש בתפוקה		נעשה שימוש בתפוקה		תפוקה
	SD	M	SD	M	
					טיפול
*2.060	0.97	2.9	0.87	2.5	טיפול פרטני (N=160)
*-2.314	0.89	2.4	0.82	2.8	טיפול קבוצתי (N=160)
1.578	0.90	2.5	0.45	2.2	טיפול זוגי
0.625	0.90	2.5	0.50	2.3	טיפול משפחתי
*2.181	0.90	2.6	0.77	2.2	הדרכת הורים
					התערבות בחירום (תוכנית הגנה)
-0.376	0.82	2.5	0.94	2.6	הערכת מסוכנות
0.399	0.86	2.5	1.02	2.5	המלצה להוצאה צו על פי חוק אלימות במשפחה
0.292	0.89	2.5	0.98	2.4	הפניה למקלט לנשים נפגעות אלימות
1.100	0.85	2.6	1.06	2.4	הפניה למשטרה
**2.720	0.86	2.6	0.91	2.2	תוכנית הגנה בקהילה
					סל גמיש אלמ"ב
1.006	0.91	2.6	0.85	2.4	סיוע חומרי מידי
1.144	0.92	2.6	0.76	2.4	סיוע לילדים
0.918	0.90	2.5	0.75	2.3	תעסוקה
0.961	0.91	2.6	0.80	2.4	סיוע במיצוי זכויות
					תוכניות ייחודיות
-0.067	0.86	2.5	1.42	2.6	דף חדש – נשים יוצאות מקלט ובקהילה
2.235	0.88	2.6	0.78	1.9	סיוע בטיפול בחובות בבנק
1.194	0.88	2.6	1.03	2.2	הפניה לתוכנית תעסוקה
					תיווך בין מקבלי שירות ובין גורמים חיצוניים למיצוי זכויות
-1.380	0.88	2.5	0.99	2.9	מידע על זכויות המגיעות לנשים השוהות במקלט
1.842	0.90	2.6	0.80	2.3	סיוע בשכר דירה לנשים נפגעות אלימות
-0.191	0.89	2.5	0.89	2.6	דיון מהיר בהוצאה לפועל לנשים נפגעות אלימות
0.271	0.88	2.5	0.95	2.5	סיוע כספי מידי לנפגעות ולנפגעי אלימות במשפחה שהתנתקו מבן או מבת הזוג
-1.215	0.89	2.5	1.00	3.0	מענק הסתגלות וסל שירותים לאחר יציאה ממקלט לנשים נפגעות אלימות
0.592	0.89	2.5	0.87	2.4	מעונות יום ומשפחתונים לפעוטות בסיכון
1.211	0.88	2.6	0.98	2.3	סיוע משפטי בנושא אלימות במשפחה מטעם האגף לסיוע משפטי
0.423	0.90	2.5	0.76	2.4	ועדת תכנון טיפול והערכה לילדים ובני נוער בסיכון

$p < .01^{**}$ $p < .05^*$